

RITMURI INCANDESCENTE

REVISTA COLEGIULUI NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” ORADEA

Serie nouă ° Anul 3 ° Nr. 1/2022

**REVISTA COLEGIULUI NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU”
ORADEA**

Ritmuri incandescente

**Motto:
„Tradiția naște valori”
2022**

Cuprins

Cu gândul la un dascăl	3
In Memoriam - Enikő Hochhauser	5
Mirabilele întâlniri.....	7
„O pictură parfumată cu vibrații de violet”	14
„Slova de foc și slova făurită”	17
În lumea copilăriei	45
Sub lupă	59
Școlar și extrașcolar	61
Polemos	94
Vocea noastră	95
Cartea de vizită	110

Redactori-șefi:

prof. dr. Laura-Teodora Ardelean
prof. Maria-Cristina Bolea

Redactori

Vlad Munteanu, clasa a IX-a D
Mircea Pascovici, clasa a XII-a B
Bianca-Iulia Slab, clasa a XII-a B

Ilustrația copertei este realizată de Ana-Svetlana Zifceac, clasa a IX-a C

ISSN 2668-7739

ISSN-L 2668-7739

Autorii își asumă responsabilitatea ideilor și opiniilor exprimate în articole.

Cu gândul la un dascăl

În această toamnă, Colegiul Național „Mihai Eminescu” și-a luat adio de la Enikő Hochhauser, director adjunct al colegiului, dascăl devotat, validat de efortul propriu, de profesionalismul său, de valorile asumate, de relațiile pe care le-a construit cu ceilalți. Deschidem acest număr al revistei noastre rememorând, ca un omagiu pentru draga noastră colegă, câteva din momentele care i-au marcat cariera.

Născută în județul Sălaj, la Jibou, în 8 martie 1971, Enikő Hochhauser a urmat școala în orașul natal, absolvind Liceul „Ion Agârbiceanu”. Atașamentul față de locurile copilăriei și de familie, acolo unde a găsit modele, susținere, inspirație și sursă de energie, a reprezentat o trăsătură definitorie a personalității sale.

Interesul pentru domeniul științelor o determină să dea admitere la Facultatea de Chimie din cadrul Universității „Babeș – Bolyai”, pe care a absolvit-o în 1994. Optează pentru cariera didactică, fiind profesor imediat după terminarea facultății la Crasna și Șimleul Silvaniei. Din 2001, când se mută la Oradea, a predat chimie și fizică la Școala Gimnazială „Lucreția Suciș”, apoi la Liceul „Lucian Blaga”.

Devine profesor al Colegiului în anul 2003, titular al catedrei de fizică-chimie, cu predare în limba maghiară. A parcurs toate etapele perfecționării didactice, susținând gradul I, distingându-se ca un profesor promotor al învățării aplicate, prin experiment, deschis spre introducerea unor metode moderne de predare, dovedind creativitate în abordarea didactică a fenomenelor fizico-chimice. S-a implicat în renovarea laboratorului de chimie al școlii, dându-i funcționalitatea pe care o are azi. Ca membru în diverse grupuri de lucru, propunător de subiecte pentru examenele

Fotografie din arhiva personală a familiei Hochhauser

naționale, evaluator în comisii de olimpiade și concursuri școlare a dovedit o viziune modernă asupra curriculumului, capacitate de coordonare, colaborare, comunicare și lucru în echipă, orientare spre inovare.

Din 2011, Enikő Hochhauser a ocupat funcția de director adjunct, poziție din care a fost implicată în organizarea de examene, concursuri, evenimente culturale, activități educative, dezbateri pe teme de actualitate ale învățământului românesc, la acestea adăugându-se deschiderea de care a dat dovadă în inițierea unor proiecte transdisciplinare, în parteneriat cu instituții de învățământ din țară și din străinătate. A urmărit asigurarea de șanse pentru diversele

categorii de elevi, cum ar fi: elevi cu nevoi speciale de învățare, grupuri defavorizate socio-economic sau elevi capabili de performanță. Om de acțiune, Enikő s-a remarcat prin eficiență și operativitate în îndeplinirea sarcinilor administrative, prin găsirea unor soluții optime la problemele pe care organizarea activităților dintr-o școală le presupune.

Îmi place să cred că Dumnezeu i-a așezat pe oameni pe pământ pentru a crea și a lăsa ceva în urma trecerii lor prin viață. Acestea le-a făcut și doamna profesoară Enikő Hochhauser. A creat o familie frumoasă, a format generații de elevi, a legat prietenii solide și a lăsat amintiri sădite în sufletul celor care am cunoscut-o. Personal, îi sunt

recunoscătoare pentru tot ceea ce am învățat din întâlnirea cu omul și profesionistul Enikő, pentru susținerea pe care mi-a oferit-o, pentru ceea ce mi-a împărtășit din experiența ei.

În memoria tuturor, Enikő Hochhauser a rămas așa cum a fost cunoscută și prețuită de elevi și colegi: o personalitate distinsă, caracterizată prin seriozitate, colegialitate, un exemplu de profesionalism pentru generații de elevi, un harnic și bun colaborator, un om echilibrat, deschis, generos, integru, și, nu în ultimul rând, un foarte bun prieten.

***prof. dr. Livia Cătălina Muntean, directorul
Colegiului Național „Mihai Eminescu”***

*Fotografie realizată cu ocazia Zilelor Colegiului Național „Mihai Eminescu”
ianuarie, 2018*

In memoriam - Enikő Hochhauser

Fénykép a Hochhauser család archívumából

**„Élj úgy, hogy ne vegyenek észre ott,
ahol vagy, de nagyon hiányozzál
onnan, ahonnan elmész.”**

Victor Hugo

A hiány érzetével szembesülünk mindannyian, akik Hochhauser Enikő aligazgatóra, kollégánkra gondolunk. Sokoldalú munkája elválaszthatatlanná tette iskolánktól, elfogadó, segítőkész személyisége meghatározta emberi kapcsolatait, diákjaival, kollégáival való munkáját.

Az aligazgatói funkcióban töltött tíz év alatt számtalan tevékenység és verseny

szervezése, pályázat, partnerségek, testvériskolai kapcsolatok kialakítása fűződik a nevéhez. Nem csak a magyar tagozat, hanem az egész iskola fejlesztése szívégye volt. Igyekezett megfelelni az oktatási pálya kihívásainak és a diákjait sikeres életpályára felkészíteni. A tanári közösséget összetartotta, odafigyelésével, nyugodt megfontoltságával és szakértelmével sokban támogatta a kollégákat, segítette és nevelte a diákokat, empátiájával szíven viselte a sorsukat. Munkája elismeréseként idén megkapta az Ezüstgyopár-díjat, melyet a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége oszt ki

kétévente olyan pedagógusoknak, akiknek a munkássága kiemelkedő, életpályájuk példaértékű. A díjat sajnos már nem vehette át személyesen.

Nyomot hagyni magunk után, befolyásolni mások életét. Mi lenne alkalmasabb erre, mint a pedagógusi munka, amelynek a hatása, eredménye csak később, már nem is a pedagógus jelenlétében mutatkozik meg. De a jól végzett munka, ha láthatatlanul is, hat. Ezek a láthatatlan tanár-diák vagy kollegiális, emberi kapcsolatok viszik tovább Hochhauser Enikő emlékezetét. Őrizzük meg!

**Ágoston Palkó Emese, a Mihai Eminescu
Főgimnázium aligazgatója**

„Trăiește astfel încât să nu fii
observat acolo unde ești, dar să ți se
simtă lipsa acolo unde te duci.”

Victor Hugo

Sentimentul de absență este ceva cu care ne confruntăm cu toții atunci când ne gândim la colega noastră, doamna director adjunct Enikő Hochhauser. Munca sa multifacetată a făcut-o inseparabilă de școala noastră, personalitatea sa tolerantă și binevoitoare i-a definit relațiile umane, munca alături de elevi și colegi.

În cei zece ani în care a fost director adjunct, a fost responsabil pentru nenumărate activități și concursuri, competiții, parteneriate și legături între școli surori. Ea s-a dedicat dezvoltării nu numai secției maghiare, ci și întregii școli. S-a străduit să facă față provocărilor carierei de mentor și să își pregătească elevii pentru o carieră de succes. A ținut comunitatea de cadre didactice unită, și-a sprijinit colegii prin atenție, reflecție calmă și profesionalism, și-a ajutat și educat elevii și a fost atentă cu soarta fiecăruia dintre ei prin empatie. În semn de recunoaștere a activității sale, Uninunea Cadrelor

Didactice Maghiare din România i-a acordat, la fiecare doi ani, Premiul Floarea-reginei de Argint, acordat profesorilor cu o activitate remarcabilă și o carieră exemplară. Din păcate, nu a mai putut primi premiul personal.

Să ne lăsăm amprenta, să influențăm viețile altora. Ce mod mai bun de a face acest lucru decât prin munca unui profesor al cărui impact și rezultate se văd doar mai târziu, când profesorul nu mai este prezent. Dar munca bine făcută, chiar dacă este invizibilă, are un efect. Aceste relații invizibile, profesor-elev sau colegiale, umane, sunt cele care duc mai departe memoria lui Enikő Hochhauser. Să le păstrăm!

**prof. Ágoston-Palkó Emese, directorul
adjunct al Colegiului Național „Mihai
Eminescu”**

Mirabilele întâlniri

Dialog cu domnul primar Florin Birta

Domnule primar Florin Birta, când citim prezentarea dumneavoastră pe site-ul **florinbirta.ro**, realizăm că o asemenea evoluție remarcabilă poate avea numai un om care a știut dintotdeauna ce își dorește și care a ajuns să facă exact ceea ce îi place. Vă rugăm să le dezvăluiți cititorilor noștri – adolescenți în căutarea unui sens al vieții – cum v-ați dat seama că devotamentul față de concetățenii dumneavoastră este ceea ce vă va defini existența?

FLORIN BIRTA: De timpuriu am realizat că îmi doresc ca prin activitatea mea să contribui la îmbunătățirea vieții semenilor mei. Mă consider o persoană empatică, dar cât se poate de hotărâtă și de energică. Fără a ține la oameni, nu poți să te identifice cu o comunitate. La fel, dacă ești energic și hotărât vei reuși să îți duci proiectele până la capăt. Recunosc că încă din adolescență am fost atras de zona de administrație publică, pe care am accesat-o în virtutea principiilor politice la care am aderat de foarte tânăr. Mi-am însușit valorile politice liberale, care, mai apoi, m-au ghidat și continuă să mă ghideze în viață.

Democrația nu poate exista fără partide politice, iar buna administrare a unui oraș nu este posibilă fără o viziune la nivelul unor lideri care își asumă măsuri administrative corecte, menite să genereze dezvoltare.

La baza acestei conduite corecte, pentru funcția publică trebuie să existe un set de principii și valori politice, în cheie etică. Să nu uităm că aceste cuvinte – politic, politică – provin din greaca veche, iar semnificația lor are legătură directă cu nobila misiune de administrare a intereselor comunității, în folosul

acesteia.

Atunci când vorbiți despre proiectele dumneavoastră realizate până acum și despre cele ce vor urma a fi împlinite, repetați cuvântul „echipă”. Lămuriți-ne acest aspect! Ce înseamnă „o echipă” azi, când cuvântul de ordine este „distanțare socială”?

În ciuda provocărilor fără precedent cauzate de pandemie, principiile de relaționare dintre oameni nu trebuie să se schimbe în sens negativ. Ci, dimpotrivă, acestea se cer îmbunătățite. Fără să uităm vreun moment care ne sunt responsabilitățile și cum trebuie să ne comportăm pentru a evita să ne expunem inutil, de dragul nostru, dar și de dragul

celor dragi nouă. De aceea, profit de ocazie pentru a-i îndemna pe orădeni să se vaccineze, astfel încât acest virus periculos să poată fi combătut eficient, la scară socială.

M-ați întrebat de ce utilizez frecvent expresia „echipă”, în relație cu proiectele deja implementate, precum și în privința celor ce urmează să fie implementate în Oradea. Subliniez că, indiferent de context și de persoană, este foarte greu ca reușitele noastre să fie trainice dacă apelăm doar la eforturi personale, izolate. Iar când vorbim despre o instituție precum Primăria Oradea, ce implementează proiecte de sute de milioane de euro, vă dați seama că acest spirit de echipă este cu atât mai necesar, pentru ca rezultatele să devină palpabile, iar orădenii să se poată bucura de ele.

În ceea ce mă privește, am făcut, fac și voi continua să fac echipă cu Ilie Bolojan și cu ceilalți colegi din PNL Bihor, precum și cu colegii din Primăria Oradea. Precizez: doar în folosul orădenilor și al bihorenilor. Ca de fiecare dată, aceștia din urmă ne vor evalua rezultatele, următorul examen fiind reprezentat de anul electoral 2024.

Dincolo de examenul electoral, suntem în permanentă legătură cu orădenii și facem eforturi să soluționăm prompt orice probleme ce țin de buna administrare a orașului. De aceea, îi încurajez pe orădeni să ne semnaleze, în continuare, problemele cu care se confruntă, inclusiv prin aplicația Oradea City Report. Ținem la feedbackul pe care îl primim de la cetățean, indiferent de vârsta și de preocupările sale.

Ceea ce e de remarcat referitor la cariera dumneavoastră este reprezentat de niște sintagme călăuzitoare precum „servicii în slujba cetățeanului”, „promisiuni ținute” sau „colaborare strânsă”. Atunci, în societatea contemporană nouă, care ar fi reperatele în

funcție de care oamenii se pot ghida pe „o hartă” a unei lumi constant asediate de crize, de maladii, de războaie?

Probabil că va mai trece o vreme până când umanitatea va reuși să evite conflictele, maladiile și crizele economice. Trebuie să rămânem ancorați cu picioarele în realitate, însă, în niciun caz, nu trebuie să ne debusolăm. Sunt o fire optimistă. De aceea, îi îndemn pe toți, indiferent de vârstă, să își păstreze optimismul. Chiar dacă, într-adevăr, nu tot timpul găsești motive pentru a rămâne foarte optimist. Viața aduce cu sine tot felul de probleme și provocări. Unele sunt chiar de ordin personal, iar acestora se suprascriu problemele sociale, pe care nu le putem ignora. Deseori, avem de ales între a ne plânge, a ne văicări fără niciun folos sau să căutăm soluții eficiente pentru depășirea problemelor. Trebuie să fim conștienți că pentru a schimba ceva în bine, este nevoie să găsim toate resursele interioare de care dispunem și să căutăm soluțiile potrivite pentru surmontarea oricăror situații neplăcute. Aceasta nu este o lozincă. Este principiul care mă călăuzește, indiferent de provocările care m-au așteptat și nu mă îndoiesc că mă vor aștepta, și în continuare.

Sunt convins că, dacă nu te interesează cu adevărat să îi servești cât mai bine pe concetățenii tăi, nu ai ce căuta în viața publică. Dacă nu ești un om energic și hotărât, nu vei reuși să îți ții promisiunile și, atunci, cu siguranță că vei fi sancționat, pe bună dreptate, de către alegători. Cât privește echipa, nevoia de comunicare și de colaborare cu cei din jurul tău este esențială, deoarece nu poți clădi ceva durabil doar apelând la eforturi singulare. Consider că este cu adevărat nevoie de o echipă competentă, unită și hotărâtă pentru a schimba în bine destinele unei comunități, pe termen mediu și lung.

Bunăstarea unei comunități depinde

foarte mult de nivelul de educație a membrilor săi. De aceea, ne bucură enorm vestea reabilitării edificiului Colegiului Național „Mihai Eminescu” și vă rugăm să ne răspundeți la câteva întrebări referitoare doar la acest aspect. Este cunoscut de acum faptul că, în octombrie a.c., consilierii locali au aprobat documentația tehnico-economică și indicatorii tehnico-economici, în faza de proiect tehnic, pentru reabilitarea totală a clădirii colegiului nostru. Domnule primar, din ce resurse se va realiza această mult așteptată investiție?

Da, într-adevăr, după mulți ani de așteptare, ne îndreptăm în direcția așteptată nu doar de cadrele didactice, de elevi și de părinții elevilor, ci și de mulți alți orădeni. Vom reabilita această clădire importantă pentru Oradea, cu un istoric remarcabil în privința activității didactice.

După cum probabil știți, o mare provocare pentru municipalitate a reprezentat câștigarea procesului prin care această clădire istorică fusese revendicată spre retrocedare. A fost o etapă dificilă, anevoioasă, dar obligatorie, iar succesul din instanță ne-a permis ca acum să putem vorbi despre reabilitarea Colegiului, cu argumente.

O investiție de asemenea dimensiuni nu poate fi suportată doar din resursele bugetului local. Vorbim despre lucrări în valoare de 12 milioane de euro. Prin urmare, recent am primit asigurări de la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, pentru susținerea acestei investiții, prin Compania Națională de Investiții.

Așadar, clădirea va fi reabilitată atât din fonduri guvernamentale, cât și din fonduri provenite din bugetul orașului.

Când estimați că vor demara lucrările?

Proiectul tehnic a fost deja realizat, iar Consiliul Local a și aprobat indicatorii

tehnico-economici, la finalul lunii septembrie. Dacă nu apar elemente neprevăzute în privința finanțării, în perioada următoare vom putea lansa licitația, astfel încât până la finalul anului viitor să putem avea un câștigător al execuției lucrărilor.

Cum sunt gândite aceste lucrări pentru a nu perturba activitatea școlară?

Consider că este prematur să discutăm în acest moment despre aceste aspecte tehnice legate de execuția propriu-zisă a lucrării. Vă asigur, însă, că toate aspectele cu incidență asupra actului educațional vor fi avute în vedere la timpul potrivit, de către persoanele responsabile cu execuția.

Ce anume acoperă sumele alocate dotărilor?

Clădirea va fi refăcută în totalitate, căutând să punem în valoare caracterul monumentului istoric, ce contribuie la zestrea arhitecturală a orașului nostru. În acest sens, elementele arhitecturale valoroase de care dispune clădirea vor fi identificate și reabilite.

În același timp, clădirea va fi modernizată și reamenajată, atât la exterior, cât și în interior. În cadrul reabilitării, vor fi refăcute instalațiile sanitare, termice și electrice. De asemenea, se vor reabilita atât sala de sport, cât și gardul Colegiului.

Care este durata de execuție a lucrărilor de reabilitare?

Durata de execuție va fi de 36 de luni, de la data începerii lucrărilor. Vorbim, așadar, despre o lucrare complexă, ce se va întinde pe durata a trei ani. Însă, la final, ne vom putea mândri cu un Colegiu Național orădean ce va putea să performeze într-un spațiu de excepție.

**Interviu realizat de Vlad Munteanu,
clasa a IX-a D**

Într-o lume a postavurilor și a obiectelor de meșteșug alături de domnul Adrian-Silvan Ionescu

Pe coridoarele colegiului nostru, nu o dată am fost remarcat de colegii mei pentru excentricitatea vestimentelor pe care le afișez, acestea venind din cu totul alt secol, cum adesea mi-au spus unii dintre cei care mă abordau. E firesc ca în secolul al XXI-lea, veacul în care diversitatea e stăpână peste tot ce mișcă, să întâlnim atât persoane care să accepte noile trenduri, cât și conservatori care, prin strădaniile lor, vor să resusciteze niște timpuri apuse. Mottoul instituției noastre este „Tradiția naște valori”, iar însuși compozitorul italian, Giuseppe Verdi, spunea: „Să ne întoarcem în trecut – va fi un progres!”. Cu alte cuvinte, o întoarcere la originile noastre nu este un regres, ci,

din contră, ne poate ajuta să redescoperim înțelepciunea strămoșilor noștri.

În această idee, mi-a revenit deosebita onoare să-i cer un interviu domnului Adrian-Silvan Ionescu, director al Institutului de Artă „George Oprescu” din București, scriitor, istoric și critic de artă, precum și expert în costumul civil și militar. Preocupările acestui distins domn sunt mult mai variate, însă timpul nu ne-a prilejuit decât să aflăm amănunte despre câteva dintre aceste ramuri, mai cu seamă, despre cea care privește istoria vestimentației.

Începuturile acestui periplu, ne spune domnul Ionescu, își au originile în sânul

Fotografie din arhiva personală a domnului Adrian-Silvan Ionescu

familiei sale: în familia mea au existat piese de vestimentație din anii 1900. Bunicul meu matern era născut în 1878, studiase avocatura, a fost un om foarte elegant, era din Craiova și a trăit toată viața acolo, excluzând perioada de studii la București, la Facultatea de Drept. El era un dandy: purta țilindru¹ purta jachetă, era un foarte bun dansator și un om care era extrem de căutat în societatea aleasă atunci când se făceau petreceri, așa că lucrurile, s-ar părea, s-au transmis prin genă. În casă, când eram mic, am descoperit cutia cu țilindrul bunicului, care pe vremea aia, mi se potrivea pe cap, dar acum nu se mai potrivește, din păcate. Încă mai există, la fel există și un melon; nu mai există fracul său, pentru că, după ce s-au schimbat vremurile în 1948, din fracul acela, fiicele sale, respectiv mama și mătușa mea, și-au făcut niște taioare. Așa că aceste lucruri mi-au fost familiare de mic. Am niște fotografii, cred că de la vârsta de vreo 5 ani sau 6 ani, când mă îmbrăcasem cu o vestă de la jacheta bunicului - o vestă neagră - îmi pusesem un papion la gât și cu țilindrul pe cap, eram fotografiat dirijând, pentru că toți credeau că o să devin un muzician și un dirijor de mare prestigiu. Ei bine, nu s-a întâmplat așa; am ajuns dirijor întru istoria artelor, pentru că m-am orientat spre această specialitate.

Un alt nucleu de interes pentru domnul Adrian-Silvan Ionescu l-a reprezentat pasiunea pentru fotografie, care a început cam la 14-15 ani, când tatăl meu mi-a dăruit un aparat de fotografiat de ziua mea. Dar această nouă plăcere nu s-a oprit la stadiul de a face doar niște poze obișnuite, ci a avut în sine consecințe mari pentru șlefuirea figurii istoricului. Făcând fotografii, la un moment dat, am dorit să reînescenez imagini pe care le văzusem prin reviste, prin cărți. În 1971 s-a deschis la București Biblioteca Americană, unde

am găsit cărți de istorie a vestului american, care era un subiect care mă pasiona de multă vreme. Ulterior, dânsul a devenit specialist în istoria vestului american, a istoriei indienilor americani, a preeriei, dar și a Războiului de secesiune, scriind și niște cărți ce tratau aceste problematice, dintre care amintim *Trista istorie a preeriei* apărută în 1999 la Editura Globus și *Regina Maria și America* din anul 2009, tipărită la Editura NOI Media Print. Am început, prin acea bibliotecă, având cărțile la îndemână, să copiez, dacă pot să spun așa, să interpretez fotografii de secol 19. În primul rând, îmi făceam autoportrete ca un combatant al războiului civil american. Vechea tunică de la uniforma de licean (atunci ajunsesem deja student) o modificasem puțin și o adusesem la două rânduri, nasturii îi îmbrăcasem în staniol, i-am pus pe umeri niște epoleți, ca generalului Sherman și îmi făceam fotografii pentru că, în perioada respectivă, eram în căutarea propriei figuri. Atuncea îmi lăsam barbă, sau îmi schimbam modelul de barbă la câteva luni: fie aveam favoriți lungi și mustață, fie aveam barbă întreagă, fie numai mustață și barbișon, fie aveam numai o țăcălie, fie, la un moment dat, m-am ras complet și mi-am lăsat numai o barbă așa cum purtau românii, deci numai bucata de pilozitate care-ți crește pe sub gât. Și îmi făceam fotografii în acest fel, repet, la câteva luni de zile, când îmi schimba fizionomia. Deci, de aici a început.

Lucrurile nu s-au oprit aici, ba chiar au căpătat amploare, iar dedicându-se din ce în ce mai mult trecutului, prin multă muncă și răbdare, a avut niște prime rezultate ce i-au deschis noi oportunități domnului Ionescu. După aceea, colecționând, pentru că am un spirit de colecționar, un spirit de maniac, colecționând fotografie de secol 19, sau

¹ țilindru= joben

început de 20, dintr-odată am început să fiu preocupat de istoria costumului și istoria vestimentației, lucru care s-a materializat în 1979, într-o expoziție pe care am organizat-o la Muzeul de Istorie al Municipiului București, care se numea Moda Bucureștilor de acum un veac. A fost o oportunitate pentru mine și, practic, mi-a orientat cariera, sau parte din ea, spre cercetarea fenomenului modei și a vestimentației românești. Acea expoziție, din 1979, a fost deschisă, inițial, în niște săli aflate la parterul depozitului muzeului, care era pe Calea Victoriei colț cu str. Sevastopol, casele Cesianu, care există și acum. Casa de care îți vorbesc are și un parc foarte mare cu niște arbori seculari, despre care unii dintre bătrânii istorici ai muzeului pretindeau a fi rămășițele Codrului Vlăsiei de altădată. Ei, în același spațiu am făcut această expoziție care, neavând un custode care să stea tot timpul, practic, în expoziție și să ne primească oaspeții, organizam eu vizite, să spunem, ghidate, cu prieteni, cunoștințe, interesați și pe care îi ducea odată pe săptămână; nu era o dată fixă, o oră fixă. Până când o profesoară de la Universitatea de Arte, actualmente, atunci era Institutul de arte plastice Nicolae Grigorescu, respectiv, doamna Adina Nanu, care era însăși interesată de modă și de costum, a venit cu studenții, a vizitat expoziția și după aceea s-a dus să îi spună rectorului de atunci, Vasile Drăguș, despre această expoziție, sugerându-i să o mute într-o sală a Institutului de arte plastice, respectiv sala Kalinderu, care era sală de expoziții. Ei, și, expoziția a fost astfel mutată în acel spațiu, unde a fost deschisă timp de două luni de zile în primăvara-vara lui 1979, timp în care a avut o vizitare extrem de entuziastă, lucru care, repet, mie mi-a orientat cariera. La scurt interval, am scris un studiu despre vestimentația românească în secolul al XIX-lea, care a

apărut în revista Studii și cercetări de istorie a artelor, care este, și acum, editată de Institutul de istorie al artei „George Oprescu” pe care-l conduc, dar era vorba numai despre un studiu destul de amplu care a fost, practic, o piatră de temelie în studiile în materie, și pentru începuturile mele ca cercetător al acestui subiect. Trebuie să specific, expoziția respectivă se ocupa exclusiv de vestimentația de spirit european, deci o vestimentație de la 1850 până la 1910-1915, până la Primul Război Mondial.

În scurt timp, acestei prime expoziții i-au urmat și altele. Una, după căderea comunismului, în anul 1990, în același loc, adică la Muzeul de Istorie al Municipiului București, pe care l-a și condus trei ani în calitate de director adjunct. Expoziția s-a numit Fermenea și biniș - Culorile modei urbane 1750-1820, în care am făcut o prezentare exclusiv a vestimentației din perioada fanariotă, care era foarte bogată. În acest muzeu municipal se află un tezaur de piese vestimentare din această perioadă, inclusiv armament potrivit: iatagane, hangere, tocure de pistoale gemene, o șabracă primită de un boier de-al nostru de la un pașă, fermenenele, binișuri, acei papuci de lemn cu care se traversa strada, care era, de fapt, un pod, sau curtea plină de noroi a conacului sau a reședinței, acei papuci care se numesc „nalân” (nu există un termen pentru ei specific în românește, așa că trebuie să folosim termenul turcesc); și multe, multe alte piese: iminei, chiar o pereche de meși, sau de mesti, adică acei ciorapi din piele, să spunem, până la genunchi aproape, din piele foarte moale pe care îi purtau boierii și duduile lor în casă. În orice caz, atunci când se preumblau prin iatacuri, își puneau și papucii, dar altfel, cum stăteau ei turcește pe sofale, stăteau cu acești meș în picioare.

O altă tematică pe care a prezentat-o domnul Ionescu în cadrul muzeal au reprezentat-o uniforme militare. *Am făcut o expoziție acum câțiva ani care a fost găzduită de Muzeul Național Cotroceni, o expoziție de uniforme militare dinainte de Primul Război Mondial, care a avut mare succes și care a dus la tipărirea unui catalog foarte bine ilustrat și cu câteva texte interesante.*

Domnul Adrian-Silvan Ionescu își amintește cum a devenit un colecționar de piese vestimentare de epocă, dar cu niște păreri de rău: *Regret și acum că în perioada aceea de început 1975-1977 eram extrem de exclusivist și mi-am pus o graniță fixă: 1900, dar nimic mult mai târziu. Fapt pe care-l regret, pentru că aș fi putut să intru în posesia multor alte piese care erau din anii '20, anii '30, anii '40. Totuși, ce numără această vastă colecție și cum proceda dânsul spre a aduna obiectele ce au compus-o, ne-o dezvăluie dumnealui: am adunat cu persuasiune chipie, tunici, mantale, eghileți, egrete, centiroane, tot ceea ce găseam pe la ofițeri pensionari și care erau de multe ori chiar nepoți sau fii de ofițeri care luptaseră, unii, în Războiul de la 1877. Niște piese de excepție, unele chiar competitive cu cele de muzeu. După ce s-au schimbat vremurile, în 1990 am început să circul și normal că stocurile cele mai frecvente sunt la magazinele de antichități, unde îmi pot permite să cumpăr, nu la acelea de mare lux unde piesele sunt numai zeci sau sute de mii de euro, ci piese „affordable”, ca să spun așa. Așa că am la momentul de față, cred, nu vreau să mă laud, cea mai solidă colecție de uniforme din afara țării, respectiv piese din Marea Britanie, din Franța, din Suedia, din Germania, câteva și din Statele Unite. Deci, cam asta este specialitatea mea. Am, întâmplător, și câteva piese de vestimentație feminină din*

perioada aceea veche, adică din 1900-1910.

Cu toate acestea, asemenea preocupări nu se pot opri doar la stadiul de a strânge lucrurile și de a le admira, el însuși deținând mai multe rânduri de straie de epocă pe care le poartă cu diferite prilejuri: *Am un trusou personal de veșminte civile pentru ocazii: am două sau trei jachete, două redingote, un frac, câteva smochinguri, de curând am făcut o prostie, de câțiva ani de zile, și mi-am comandat o pereche de ghețe cu nasturi la Viena...*

Aceasta este doar o fărâmă din personalitatea elegantă, cultă și curtenitoare a criticului de artă Adrian-Silvan Ionescu. Dânsul a dat startul în țara noastră unei reconsiderări a trecutului nostru vestimentar, fenomen ce, în Apus, a prins deja rădăcini grație unor figuri precum cea a croitoresei newyorkeze Bernadette Banner sau al britanicului Zack Pinsent. Îi suntem îndatorați domnului Ionescu, fiindcă a făcut primul acest pas enorm și nu ne rămâne altceva decât să-i urmăm exemplul și să îmbogățim cultura noastră națională cu mai multe cunoștințe despre arta croitoriei de epocă.

**Interviu realizat de Mircea Pascovici,
clasa a XII-a B**

„O pictură parfumată cu vibrații de violet”

Lecturi de plăcere

„Cimitirul animalelor” de Stephen King

Am ales să vorbesc despre „Cimitirul animalelor” nu pentru că Stephen King este autorul meu preferat, ci, deoarece mereu când sunt întrebată dacă am o recomandare de lectură pentru un adept al genului horror, aleg să menționez acest roman.

Fără doar și poate, oricine a intrat vreodată în contact cu acest gen literar, cunoaște lucrările lui King și poate să afirme că este unul dintre maeștrii macabrului. Stilul său este clar ilustrat chiar și în short-story-urile autorului care ne poartă într-o lume complet fascinantă. Atenția acordată fiecărui detaliu și felul captivant de a le relata dovedesc că este imposibil să pui mâna pe o carte de-a lui King și să nu îți dorești să o termini în cel mai scurt timp posibil.

King spune povestea familiei doctorului Louis Creed. El, împreună cu soția lui Rachel, fiica Ellie, fiul Gage și motanul lor Church se mută în idilicul orașel Ludlow din Maine. O serie de evenimente neprevăzute îl forțează pe Louis să ia niște decizii ce îi vor schimba viața definitiv. Cu o viziune amplă asupra vieții și a morții, romanul reușește să pătrundă în cotloanele ascunse ale minții noastre și pune în scenă premonițiile, spaimile și concepțiile noastre legate de moarte și ce se întâmplă după aceasta.

Pentru mine, romanul reprezintă un manifest al faptului că moartea este inevitabilă, urmând ca fiecare dintre noi să se confrunte cu ea, iar acceptarea ei, chiar dacă pare terifiantă, este vitală. Orice încercare de a ne opune acesteia sau de a nega acest fapt ne va conduce într-o

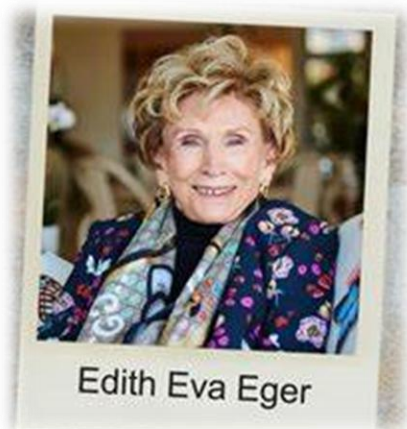
spirală a nebuniei, după cum bine observăm și în carte.

Până în prezent, King susține că „Cimitirul animalelor” este cea mai înfricoșătoare poveste scrisă de el, iar eu sunt de părere că acest lucru nu se atribuie aspectului supranatural ce joacă un rol în carte, ci acțiunilor și comportamentelor umane ce, armonios împletite cu aspectul ficțional, ne ridică niște întrebări importante despre felul în care ne raportăm la viață, moarte și cei din jurul nostru.

Bianca-Iulia Slab, clasa a XII-a B

„A döntés” Edith Eva Eger

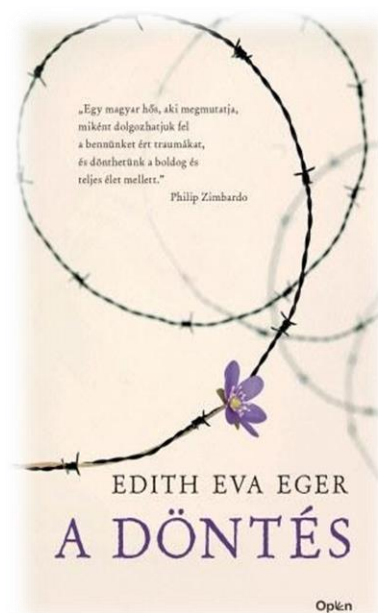
„Azzal, hogy elmenekültem a múlt elől – a félelmeim elől – nem leltem rá a szabadságomra. Börtöncellát építettem a rettegésemből, és a hallgatásommal kattintottam rá a lakatot.”

Ebben a történetben Dr. Edith Eva Eger, magyar származású pszichológusnő, holokauszt túlélő meséli el élete történetét. 16 éves korában testvéreivel és szüleivel együtt Kassáról Auschwitzba deportálták őket, anyját és apját már a megérkezésük napján megölték. Megrázó élményt nyújtott számomra ez a memoár, lehetetlen nem átérezni egy korunkbeli lány szenvedéseit, éhezését, reményvesztettségét és bánatát. Csodával határos módon Edith és nővérei túléltek a haláltáborn, és az író Amerikában próbált új életet kezdeni férjével és

gyermekeivel. Egyetemre járt, és pszichológus lett, rengeteg embernek segített feldolgozni az őket ért traumákat, mégsem érezte magát szabadnak, lélekben még mindig Auschwitzban ragadt, bűntudat gyötörte és emlékképek kísértették.

Dr. Edith Eva Eger A döntés című könyve egyszerre memoár és iránytű az élethez, miközben elmeséli az általa elszenvedett borzalmakat, segít meglátni a fényt és kiszabadulni az elménk börtönéből. Egy életre szóló élményt nyújt ez a könyv.

Biborka Simon, clasa a XI-a H

Cinema paradiso

Hacksaw Ridge

Hacksaw Ridge, regizat de Mel Gibson, avându-l pe Andrew Garfield în rol principal, spune povestea bazată pe fapte reale a lui Desmond Doss, un soldat în timpul celui de al Doilea Război Mondial. Un film de excepție, Andrew Garfield ilustrează până la cel mai mic detaliu emoțiile și curajul personajului principal.

Desmond Doss a fost un contestator de

conștiință, însemnând că el refuză să poarte o armă încă de la înrolarea sa în armată. În schimb, dorința sa de a merge pe câmpul de luptă „cu mâinile goale” nu a fost bine primită de ceilalți, ajungând la un moment dat să fie amenințat cu închisoarea de către Curtea Marțială.

Cu toate acestea, Desmond rămâne fidel credinței sale. Personajele sunt construite excelent, iar spectatorul, pe lângă că a văzut un film bun, rămâne cu o viziune asupra unei idei: ce înseamnă cu adevărat să fii erou.

Oana Bud-Popa, clasa a XII-a G

Inception

Faimosul regizor Christopher Nolan a creat în anul 2010 filmul *Inception*, cu Leonardo DiCaprio în rol principal.

Ideea filmului, și anume controlarea viselor, necesită o atenție mărită din partea spectatorilor. Faptul că realitatea pe care o cunoaștem poate fi, de fapt doar un vis este un subiect despre care nu se discută îndeajuns.

În *Inception*, o echipă de „controlori de vise” este trimisă în creierul unui moștenitor al unei corporații, dorind să-i schimbe părerea legat de soarta acesteia.

Deși, la început, lucrurile par relativ simple, pe parcurs se complică încet, apărând riscuri. Întâmplările nu grăbesc acțiunea, ci, dimpotrivă, oferă spectatorului ocazia de a înțelege și analiza fiecare detaliu care duce la

întrebarea supremă a filmului: ce înseamnă, de fapt, realitate?

Un film care îți lasă imaginația să zboare, *Inception* este unul dintre filmele pe care trebuie să le vezi cel puțin o dată în viață!

Oana Bud-Popa, clasa a XII-a G

„Slova de foc și slova făurită”

Caligrafii lirice

Efemeritatea pretensivului timp...

Timpul...pretensiv lucru lumesc,
Timpul...leagăn al vieții,
Ce oferă-nsufletirea pe care mai apoi și-o ia,
Trupului lumesc,
Vâslitor prin ape turburi.

O... TU, timpule, ce ești tu?
Izvor nesecat de sentimente
Ce curge-n venele albastre?
Ori o piatră ce strivește
Tot ce omul izbăvește?

Căci lumea, măgurită de speranțe,
Istovită astfel de metafore
Și ucisă de hiperbole,
A născut, de mult apuse,
Cuvinte ce plâng în minune
Dorința de „a fi”.

Timpule, leagăn al speranței,
Prinde-mă-n mrejele tale fermecate
Și nu-mi da drumul,
Căci pe veci cuvintele-mi vor plânge,
Pe unde-mi mai plouă,
Pe unde-mi mai ninge,
Lumină cu rouă-n clepsidra,
Visele mele-n șoapte pogorâte din cer.

Ceru-mi e senin,
De-atâta foc și patos,
De-atâtea zâmbete-nflăcărate,
Căci, Doamne, nu-mi e cu putință
S-accept cuvântul „efemer”.

Iată, aceasta-i trista risipire
Și crunta-mi condamnare,
Nu poate clipa să respire-n
Cursa-i fără staționare.

Ce mai faci, copilărie?
Ce mai faci, adolescență?
Nu am alt răscumpăr decât
Întrebarea fără sfârșit,
A veacurilor de neauzit.

Acum, fără bagaje, fără bilete,
Cum pot eu să mai revin
La ale mele doruri și regrete,
Speranțe și iubiri
Apuse-mi în amurg-mi de ființă,
Risipite-n neștiință-mi?

Aveam destule, dar parcă nimic,
Aveam un trup, dar fără conștiință.
Aveam un vis, dar vream pe căi ușoare.
N-avem nimic, doar clipa care moare.

Trimit acum un vers spre cer,
Căci i-am cerut eternității
Să se așeze în cuvânt
Și-n lacrima divinității
Să vină cerul pe pământ.

Îmi plouă și-mi ninge-n ființă,
E numai timp de soare și ninsori,
Nu am timp de nemurire,
O clipă doar în suflet o măsur.

În timp ce voi strânge vise și speranțe,
În timp ce voi crede-n cer și primăveri,
Învăț tainele misterioase
Despre Măine de la Ieri.

În timp ce voi strânge ierni și neputințe,
În timp ce voi crede-n oameni și dureri,
Nu am timp de năzuințe,
Învăț deci despre Astăzi de la Ieri.

Încotro mergi, viață, și-ți faci cruce?
Unde te grăbești?
Noi te așteptăm într-o răscruce,
În timp ce Timpul
Surâde și străluce.

Ioana Maria Bobotan, clasa a IX-a C

Ludic univers

Caleidoscop în timp de pace,
Tu, jocule, mi-ai fost mereu,
Idilic univers,
Într-ale mele doruri și speranțe
Vise, doruri, nemuriri...

Din cufărul copilăriei mele-azi te invoc
Și trimit un vers spre cer,
Tu, jocule, nemuritor lucru lumesc
Vreau efemerul tău ancorat în mister.

Am nevoie de copilărie,
Am nevoie și de cer,
Căci doar lumina lor mă poartă
Să evadesc din efemer
Și să m-opresc...

Să m-opresc pe strada vie
De copii și jucării,
Unde zânele și feții-frumoși
În abis armonios s-or contopi.

Și-or rămâne peste veac,
În suflet amintiri, surâderi și extaz,
La auzul tău vioi,
Și copiii mari vor fi iar super-eroi.

Ioana Maria Bobotan, clasa a IX-a C

Rai în suflet pe pământ

Există doar un fel de bogăție:
Ea stă în cer, în inimi și-n cuvânt,
Dragoste sfântă-n temelie,
Avuție pe pământ.

Comuniune strânsă de la Dumnezeu,
Căci cum e cu putință să trăiești,
Fără-a observa măcar o dată,
Tot ce-n suflet ea își poartă.

Combustibil pentru orice-și care ființă,
Ea agonisește-n singura-i ființă
Tot ce omul risipește,
Tot ce omul izbăvește.

Un cuvânt și atâtea înțelesuri,
O rostire și atâtea scripuri,
Licurici ce-nvăluie misterul,
În nuanțe azurii.

Căci tot ce zămislește cerul,
Prin ea se-nfăptuiește,
Mister ancorat în atlazuri
De necuprins în pururi și în ceruri.

În ochii tăi s-au dezlegat mistere
Neliniștea din umbre parcă pierde
Într-un surâs topit în veșnicie,
În eterna poezie.

C-un cântec viu și lacrimă târzie
M-ai învățat ce-nseamnă bucurie,
Iar astăzi dorul tău parcă mă cheamă
Cu amintiri mă-nveșmântez iar, mamă.

Mamă dulce, glas divin,
S-a risipit în neguri orice teamă,
Și-ți mulțumesc cu cerul lacrimând
Și cu zarea cea albastră tremurând.

Din toate tainele solare,
Doar pe una ne-ncetat o cânt,
Doar mama este vindecare
Și viață prin cuvânt.

Viață, care nu ai nicio vârstă,
Spune-i clipei care n-are timp
Să oprească ceasul ce o-nșală,
Verbul a trăi e-n contratimp.

Din toate tainele din mine,
Numai pe una o aștept,
E taina dragostei depline,
Lumina care arde-n piept.

Din toate tainele din lume,
Pe una ne-ncetat o chem,
Dar mama n-are doar un nume,
Ea este dorul cel suprem.

Din când în când se-aude o vioară
Și-n vocea ei se duce-o primăvară,
Din când în când mai vine câte-o veste,
Dar se încheie iarăși o poveste.

Nu-s lacrimi îndeajuns să ți se-nchine,
Nici doină mai profundă și mai vie,
Căci doar iubirea de la Cer ți se cuvine,
Mamă, înger în mister.

Ioana Maria Bobotan, clasa a IX-a C

Cadavre înflorite

„miroase-a moarte” ți-am zis șoptit
„trandafirii ofiliți” ai ripostat umbrit.
ce răspuns degajat,
pentru cel ce-a suprimat,
patosul iubirii
și-a adus moarte amintirii
grădinilor noastre înflorite
și florilor noastre înmărmurite.
„miroase-a putreziciune!” m-am răstit

„cadavrul celuia îndrăgostit”
a venit al tău răspuns trântit.
o nimica toată,
vei pleca îndată,
spre tărâmurii fumurii
privegheat de-ale mele suflări vii.

Bianca-Iulia Slab, clasa a XII-a B

First Love

I had hearts in my eyes
And they vanished
I had love for the both of us
I had so much to say
But no ears to listen to my words
No voice to express my feelings
I had nothing but this feeling

Maybe it was love
Maybe it was something else
Who knows
I hurt every night
And tears fell on my right as I think about you
As I slowly realize
I had nothing to do with you

I made up the best moments with you
All in my head
I fooled myself
Thinking you could understand
You don't get it do you?

Every time we talked
I felt those little butterflies inside me
Telling me 'you love her'
But I was a fool for those memories
Thinking you could understand

Every conversation with me
Meant nothing to you
I hurt everyday just to see you try to smile,
Over someone else
I hurt every morning thinking about you

And it makes me wonder
If everything I know about you is a lie

But I'm just a kid
You're just a girl
Looking for love in a big world
It's complicated
It's really, so complicated.

Zgîrd Eliza, clasa a IX-a B

adamantine

"don't paint the devil on the wall!"
I was told one and twice and more
and I was so used to the crawl,
until they finally reached the shore.

"you have a demon in each hair,
and that is why you'll keep it hidden"
back then I didn't find it fair
but now I might have been forbidden.

and if the rivers gushing blood
were to stop and stare at me,
I would have picked up from the mud
that they have formed, and now be free.

since every little cloud is filled
with all the sorrow of this town,
we know that if He would get killed
we'd once again all drown.

Adriana- Roberta Lucaciu, clasa a XI-a C

Pentru tine...

Pentru tine aş învăţa toate limbile Pământului,
Pentru tine aş citi cărţile toate,
Pentru tine aş scrie un roman întreg,
Pentru tine aş câştiga competiţiile toate,
Pentru tine aş trece toate examenele,
Pentru tine aş alerga o sută de mile înainte şi înapoi,
Pentru tine aş alege sărăcia doar ca tu să mă faci bogată.

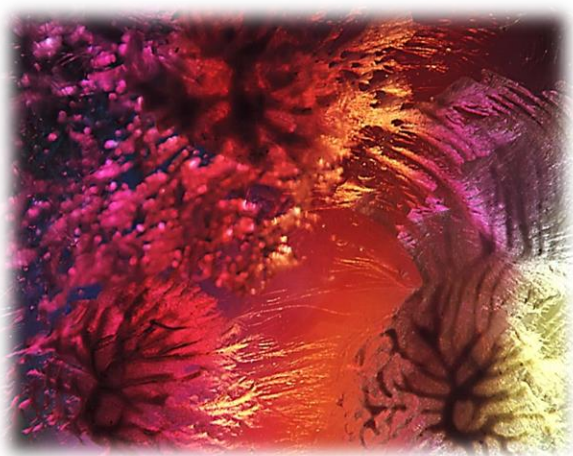
La tine se găsesc cheile tuturor cunoaşterilor,
Învăţă-mă tainele infinitelor tale ştiinţe!

Mărta Micle, clasa a XII-a H

Desen realizat de Mărta Micle, clasa a XII-a H

Povestea unui pictor

Sursa: <https://ro.pinterest.com>

Pe o stradă aglomerată
Undeva în New Orleans,
E cărarea sufocată.
Luptă demoni şi cu sfinţi.
Printre miile de paşi
De turişti grăbiţi, alene,
Se ascunde pătimăş,
Faţa sa e fără vreme.

Pe un şevalet întins,
Pe un pat precum de stele,
El aşterne cu mult patos
Un portret al zilei grele.

Strada-ngustă, apăsată
De mulţi paşi de trecători,
Toţi privind cu ochii doar,
Toţi trecând nepăsători.

Sunt doar umbre, chiar fantasme,
Ce se uită cum e luna,
De-i rotundă ori de-i neagră
Dar nu ştiu că așa-i lumea.

Printre freamăte şi şoapte,
Mâna-i se mişcă vânjos.
Vrea să scape şi să uite,
Tot ce nu-i e de folos.

Dar cum cade-a felinarului
Caldă lumină pe el,
Se transformă într-un spectacol
Urmărit de toţi, la fel.

Căci pictează cu mânie,
Negru-i sufletul lui, Doamne!
Încărcat cu agonie,
Mistuie pământul foarte.

Dar aude cum îi spune
Voce dulce de copil:
„Domnule, vai ce minune,
Cum pictezi cu mare stil!”

Dar e tristă a ta lucrare
Este rece şi pustie,
Doar adaugă culoare
Şi va fi o melodie!”

Pe când capul îşi întoarce,
Copilul a şi plecat
Dar pe faţa sa se vede
Sufletul şi-a luminat.
Acum stă în miez de noapte

Pe o stradă pustie,
Contemplând tabloul care
Emană a sa lumină.

Căci pe strada aglomerată
Cu-umbre reci și fără viață,
Stau de vorbă la o masă
Un copil și un domn de rasă.

Maria-Daiana Baidog, clasa a XI-a C

Sursa: <https://ro.pinterest.com>

Buchet de spini

Dragostea mea, hai să ne pierdem în abisul
amăgirii!

Căci la început totul va fi o dulce simfonie,
Îmbietoare, ca un parfum într-o seară
trandafirică,
Ca un vis de fericire deplină,
Ce se șterge într-o zi cu lună plină.

Să ne desfătăm cu băutura tinereții,
Căci, iubirea mea, am găsit elixirul vieții.
Dar licoarea, deși pare a fi nectar,
Opiul îi va da un gust amar.

Și când calvarul va fi început,
Nu uita zilele ce-au fost frumoase.
Amintește-ți că nu am putut,
Salvarea fiind amintirile duioase.

Iar până când otrava ne va fi ajuns la inimă,
Vom fi deja sfârșiți de orice putere.
Pe obraz îmi va curge o lacrimă,
Dragul meu, vom geme de durere.

Să îmi alini suferința vei putea,
Și-n veci vei dispărea din viața mea.
Două suflete bolnave, numai așa
Își vor putea găsi mântuirea.

Și basmul ce în Infern s-a transformat,
A rămas o amintire, un păcat
Al tinereții noastre inocente,
Ce sufletele ni le-a consumat fără de veste.

Sau poate că ne-am înșelat,
În sentimente frivole ne-am îmbătat!
Deci pleacă acum, dragostea mea,
Până ce otrava nu se va împrăștia!

Maria-Daiana Baidog, clasa a XI-a C

Un gând

Eu sunt într-un etern impas.
Orice sunet ce-mi iese pe gură,
Orice gând ce-mi trece prin cap,
Orice cuvânt ce-l scriu pe hârtie,
Este lipsit de orice sens.

Mintea mea este o povară,
Cu ea nimic nu împlinesc.
Mii de gânduri inutile îmi stau pe umerii mei
vineți.
Mii de gânduri ce-n ansamblu alcătuiesc un
portret abisal.

Mintea mea este o comoară.
Mii de gânduri fulgeră prin ea,
Iar eu, dintr-un trist nimic,
Obțin un lucru mai frumos decât o stea.

Un portret abstract în a mea minte se formează,
O flacără ce radiază înțelepciune în haos.
Un ghețar plutește într-o mare de sânge,
Sângele omului și animalului indiferent.

Pe acest ghețar, o maiestuoasă stea veghează
asupra mea.
Singular rătăcesc prin astă lume, singular și totuși
înconjurat.
Singular sunt, dar totuși simt, flacăra arzătoare,
Abisul cel adânc, privirea în abstract,
Toate, căzând pradă iubirii.

Bogdan Barac, clasa a IX-a E

Mai târziu decât mâine va fi azi

Filosofia necitită fermentează prin gări și prin aparate bolnave de la atâta filosofie, mințind în ecranul aparatelor se răsfoiește viața mea televizată- Nesăbuiții se varsă în stații de argint.
Pe peronul alungit, niciodată mai îngust decât acum atât de îngust încât îmi induce refuzul de a mă întoarce, pereții reveriei deșirate taie prezentul în două așa cum eu nu-ți voi mai tăia niciodată șuvițele lăsate să cadă dinadins.
„Cortegiul e-o fiară, iar pustiul e-un Sfânt”
Avertizau trenurile ca niște cheaguri de sânge și parcă mi-au vorbit din fundul unui gând
Rătăciții se pierd în stații de mormânt.

Teodora Letea, clasa a XII-a C

Fotografie realizată de Daria Popa, clasa a XII-a C

Cea mai frumoasă scrisoare de condoleanțe

Cea mai frumoasă scrisoare de condoleanțe
se face că nu m-aude, deși ea e așezată lângă mine,
scrisoarea mă împiedică să o nascocesc, însă ea e scrisă de mult,
ea nu e imaginară, însă n-am citit-o niciodată.
De atunci s-a făcut scrum așa cum s-a făcut și rostul ei în amintirea mea;
Credeam că va fi ultima noapte în care te vedeam aruncat în brațele lunii,
ultima noapte în care dragostea nu rămânea în paragină, ori
ultima dimineată
în care voi mai avea în ochii cui să-mi privesc cadavrul
descompus, îngropat, deshumat,
incinerat și făcut cenușă-
materie din materia scrisorii.
Din fiorii dimineții deslușeam:
„Cât de sinceră ar fi o poezie, dacă n-ar fi risipită
pe hârtie!”

Teodora Letea, clasa a XII-a C

Fotografie realizată de Daria Popa, clasa a XII-a C

Semn de bună purtare

mi-ai cerut pansamentul
ai zis că-ți amintea de mine

ți l-am lipit pe mână
semn de iubire,

c-un sărut drept pecete
să-ți evoce a mea prețuire.

aveai ochii plânși,
o lacună,

mâini tremurânde,
năzuințe arzânde.

dureri uitate,
răni cicatrizate.

ți-ai pus o dorință,
îl vedeai talisman;

l-ai uitat pe mână
în jur de-o săptămână

pentru restul,
semn de bună purtare

pentru noi,
dulce alinare.

Bianca-Iulia Slab, clasa a XII-a B

Cinci clipe

Prima ta atingere
N-a însemnat nimic,
A fost...ca a unui bun amic.

La a doua ta atingere
Un scurt fior m-a cutremurat,
Ca un simț pe care tu...l-ai deblocat.

O a treia atingere
Ca o mângâiere pe suflet
Am realizat...că am face un divin duet.

A patra atingere...
Dar n-a fost nevoie de mai mult
A fost de parcă existai în al meu suflet...de demult.

Vis de român

Din moși strămoși, de la-nceput,
Un vis românii au avut.
Au vrut mereu ca să unească
Toată suflarea românească.

Să fie o singură țară
Și toți dușmanii să piară.
În final s-au înțeles,
Pe Cuza domn, ei l-au ales.

Românii și-au dorit să reușească
Unirea Moldovei cu Țara Românească.
Formând astfel o mică Românie
Și au sărbătorit cu mare veselie.

O a cincea atingere,
Aceasta din urmă a însemnat
Deschiderea spre înalt a unui suflet...de mult
lăsat și uitat.

Jocul de atingeri... privirile pe furiș
Și muzica ne completa strângerile.
Ce ai pe suflet iubite fiu al cerului?
M-ai lăsa oare să fii parte din al tău etern?

Roberta Erdei, clasa a XI-a B

Și chiar dacă Unirea nu era deplină,
Au început să iasă la lumină.
Căci domnul Cuza era bun și drept,
Un om puternic, dar și înțelept.

Deci iată ce realizare!
Ce importantă sărbătoare!
Un vis de veacuri s-a-implinit,
Mica Unire, moment neprețuit.

Maria Dobai, clasa a X-a B

Egy második otthonról

Azt mondják, hogy semmivel sem gazdagít,
De, ha nem jársz benne, szegény maradsz.
Nem tanít meg arra, hogyan élj,
De nem élhetsz anélkül, hogy jártál volna benne.

Márta Micle, clasa a XII-a H

Különös életcélok

A Világ összes kincsét megszerezni és egy egyszerű házban elrejtteni,
Megbecsülni a szegényt az ő gazdagságáért,
Szórakozni egy könyvtárban,
Sírní egy táncparketten,
Ébren maradni éjszakákon keresztül,
Nappalokat végigaludni,
Megkérdőjelezni a láthatókat,
Hinni a lehetetlenben,
Lassacskán elszalasztani mindennapi lehetőségeket,
Sebesen száguldani az elérhetetlen után.

Márta Micle, clasa a XII-a H

Nyári hó

Nyugodt lehetnék, de nem vagyok,
Tombolni, sőt lázadni akarok,
Kacagni és sírní, ha úgy akarom,
Felégetni szívem, lelkem, alakom.
Mindent és semmit ugyanúgy óhajtom,
Csendes nyári este mezítláb a havon
Szaladni szeretnék, míg fekszem a pamlagon.
Karmolni, csípni üres hajnalom
Homlokon csókolni, ölelni halálom.
Áldást kiáltani temetők sírkövén,
Halotti beszédet mennyegző reggelén.
Mindent megtehetnék, megszeghetnék
Az élet bábjaként nyugodt lehetnék.

Adrienn Kozma, clasa a XII-a J

Folytonos paradoxon

Telnek-múlnak a másodpercek,
Már nem virágoznak a kertek
A hamis levél mind lehullott
A nagy tölgy kopaszon áll ott.

Lehullott nagy koronája
Lehullott büszkesége, álma
Nem több már csak egy korhadt fa
Ki az ítéletnapot várja
Teltek múltak a másodpercek
A szilvák már mind megértek
Mind szépek, érettek
Mégsem tépik le őket.

Elmúltak a másodpercek
A szilvák már mind leértek
A tölgy helyén csak egy rönk áll
És ez mind az én hibám.

Kristóf Visky, clasa a XII-a I

A mi történetünk

Miért félsz lángolni?
Mily szilánk tartja vissza lépéseid
Mert már leöntötték e lángot?
Mert már megvágta szíved szilánkjai?

A tegnap már történelem
A holnap, még rejtelem
De a ma adomány
Nem marad teher a szenvedő vállán

Ne félj én szívem verni
Tudom még véreznek sebeid
Ne félj segítségért kiáltani
A sebek begyógyulnak, sebesen
hát nem remek?

Az élet még dacolni fog veled,
A világ még fordul ellened
De neked muszáj hinned
Hogy az elvetett magot felneveld

Nincsenek véletlenek
Van célja életednek
Túl sokat aggódsz, hogy mi volt s mi lesz
Éld a jelent, s meglásd, majd mindent megértesz.

Talán a te történeted nem kezdődött túl vidáman
De nem az határozza meg, hogy kit találsz önmagadban
Hanem a történet folytatásától
Itt te vagy a narrátor

Légy jobb mint amilyen tegnap voltál
Talán ma a szív sivár
Félsz még szeretni,
De még lelked mécsese ég
Van számodra reménység.

Kristóf Visky, *clasa a XII-a I*

Sertarul cu proză

Dead by Morning

Everything was dizzy and a mess, just like him. Running in circles for hours, glancing up only seeing his reflection bounce off hundreds- no thousands of mirrors. They were taunting him, they were humiliating him, showing all of his flaws and insecurities, from his half-ripped dress shirt to the smudged red lipstick that was

scattered across his neck, collarbones, cheeks and lips. His hair was a bird's nest, his face pale white, eyes bulging out of their sockets, a shocked expression was all he wore on his face. He was scared, terrified even, I mean who wouldn't be when they're chased by a clown with a knife in his hand. He felt his legs give out, knees aching as he fell on the ground with a loud thump noise,

‘this is the end’, he thought as his head banged against the mirror, all he could see was neon lights from afar, the hideous sight of him and red, red was all he saw as it was pouring down from hair. Blonde hair turning red, eyes covered by blood, mouth tasting the same metallic taste he’s known for years on end, the colour of his dress shirt was now turning red as well, an almost satisfying thing to watch when you’re taking your last breaths.

He watched and watched and struggled, he lifted his right arm, pressing it firmly against the mirror, at least he lived a good life, he had family, friends who cared and loved for him, he had experience love and heartbreak, he was still attending school and doing good in it, he could say he had it all, all but peace to his soul. So when he felt like he couldn’t continue, he raised his head and looked at himself one more time in those haunting mirrors. ‘At least I die pretty’ was all he thought in the moment, blood dripping to the floor, already forming a puddle, his white shirt now stained red, his face red as well, lashes full with blood. At least he died pretty, not clean, no one would enjoy a slow and clean death. So here he was taking his last breath, whispering something he would never admit to himself: I loved you, I really loved you.

And so, he died, body limp now on the floor, exhausting taking over, his headaches weren’t there anymore, that bone deep ache wasn’t there anymore, because, he wasn’t there anyone either. He died pretty, he lived a good life but he loved someone he shouldn’t have, and as actions were taken, consequences took over. He learned his lesson, the hard way as others would say, he had finally been at peace, his soul left his body and everything ended, or so he thought.

Ringling was all that he heard as he woke up, covered in cold sweat and skin covered in goosebumps, he had that dream, again.

Eliza Zgârd, clasa a IX-a B

Epifanie

Proză premiată la Concursul Național „Ion Creangă” de creație literară – Povești

Literele curg valuri, valuri din penița stiloului meu. Se întâlnesc, mai apoi, pe pergamentul spălăcit de alte valuri, de data aceasta ale timpului intransigent. Cuvintele se așază estompate și se întâlnesc pe bucata ștersă de hârtie unde se împletesc într-o horă a ielelor, senzația arzătoare a slovei fiind permanent prezentă precum o umbră perturbătoare, amenințând să scoată la iveală un adevăr demult uitat în negura timpului. Căci din cuvinte se nasc universuri și în cuvinte își găsesc pieirea. Creatorul lor - o simplă unealtă a manifestării adevărului ființei. Mă simt nevoit, așadar, să-mi continui munca de-o viață, să scriu, să dau glas revelațiilor ce mi se arată în cale, să dau naștere unor lumi noi. Dar ce se întâmplă cu viziunea scriitorului când acesta încetează să mai viseze?

Începutul carierei mele a fost unul promițător. Primele cărți publicate m-au ajutat să-mi câștig renumele și locul în societate, însă toate acestea au fost trecătoare. Când criticii au adus cuvinte aspre noilor mele lucrări, situația a spirat în afara controlului meu și am fost absorbit într-o tornadă a declinului meu profesional. Deodată, opera iubită mai demult de către toți devenise un prilej de a-mi contesta adevăratele abilități creative. Privirile lor șovăitoare mă ardeau și cuvintele lor îmi înghețau sângele în vene. Valoarea creației mele asfințise. Am fost prins în mijlocul unei haite flămânde de lupi mânioși care sfâșiau bucăți din mine, iar eu, rănit de vorbele lor, frângeam aripile manuscriselor mele.

Cuvântul distrugător.

Cuvântul făcător.

Vorbele mângâietoare ale buniciei mele au fost farul călăuzitor ce se arăta pe timp de furtună. Aveam nevoie să mă regăsesc. Ceea ce urma să fie o misiune aproape

imposibilă pentru mine. Nu-mi cunoșteam părinții și nu știam de unde mi se trag rădăcinile. Bunica a fost cea mai apropiată figură maternă pe care am cunoscut-o și toate tainele existenței mele îi erau cunoscute doar ei, însă cu fiecare ocazie cu care vizitam acest subiect înfășurat de o plapumă groasă de mister, întâlneam un puternic dezacord și cele patru cuvinte pe care am ajuns să le cunosc atât de bine: „Toate la timpul lor”. Scrisul era singurul lucru la care mă pricepusem vreodată. Trebuia să-mi recapăt patosul de a crea. La sfatul bunicii, am decis să fac o călătorie în vechile albume ale familiei.

Documentele datau în urmă cu cel puțin trei secole: fotografii, telegrame, publicații; fuseseră transmise din generație în generație, păstrate cu migală și parcă așteptaseră cu ardoare momentul în care urmau să intre în posesia mea. Fără nicio îndoială, am fost menit să le descopăr, iar ceva din interiorul meu îmi spune că tot ce a urmat după această întâmplare a fost un efect direct al deciziei mele de a mă reconecta cu mine însumi. Ca și cum, pe parcursul întregii călătorii, am fost controlat de o forță mai presus de înțelegerea mea: o simplă marionetă în mâinile unui păpușar dibaci.

Alegerea ce a precedat descoperirea arhivei familiei i-a provocat un șoc bunicii mele. Îmi doream să mă retrag în conacul familiei aflat într-un colț îndepărtat de lume. Din spusele bunicii și câteva fotografii decolorate, am aflat că locuința era situată la marginea unei păduri care se întindea pe câteva hectare, toate aparținându-ne nouă. Îngrijorarea bieteii mele bunici era provocată de singurătatea pe care aveam să o sufăr pe meleagurile acelea, dar în special de faptul că nimeni nu locuise în acel conac de un deceniu, iar condiția lui actuală, deși decentă datorită celor care îl îngrijeau, avea să fie o provocare când venea vorba de acomodare.

Judecata îmi era mai mult decât

încețoșată. Eram copleșit de o dorință pătrunzătoare. Se strecurase în străfundul trupului meu și se zbătea, crescând, extinzându-se precum o tumoare. Presimțeam că doar acel loc mă va vindeca de suferința copleșitoare care mă sugruma cu fiecare gură de aer pe care o trăgeam în piept.

Fără a sta, deci, prea mult pe gânduri am început să-mi fac bagajele. Nu știam pentru cât timp mă voi afla în adăpostul conacului, iar șansele de a făuri o lucrare de care să fiu mulțumit erau neînsemnate. Eram sleit de puteri, mintea mea se zbătea zilnic în încercarea oarbă de a inventa un concept, oricare.

În zadar.

Părea că cineva îmi despiscase țeasta pe timpul nopții și băjbâind cunoscător în interiorul umed al craniului meu, a cules toate noțiunile mele artistice așa cum un copil forfotește prin iarba înaltă spre a aduna flori, care de care mai splendide.

Visam că un nou teritoriu mă va elibera din robia propriului meu trup.

Cu bagajele sumare în brațe am aruncat o ultimă privire apartamentului pe care îl numisem casă vreme de atâția ani, dar care acum arăta ca un deșert pustiu, nicio oază în orizont, niciun loc care să-mi aline durerea. Bucătăria era superficial mobilată, cu un aragaz vechi, doar două dintre cele patru ochiuri murdare fiind funcționale, o măsuță de stejar care în urmă cu câteva ore revărsa de abundența cărților ce-i fuseseră puse în așa-zisa cărcă. Locul era unul mic, minimalist decorat, dar m-a găzduit mai bine de șapte ani și nu m-aș fi gândit că despărțirea de el avea să fie una atât de fugitivă. Chiuveta încă cunoștea conținutul amar al câtorva cești de cafea pe care mi-am fâgăduit că le voi spăla. Nu era momentul. Cu o ultimă privire aruncată în urma mea, am ferecat ușa celui capitol din viața mea.

Drumul către conac nu a fost unul scurt și cu fiecare kilometru înaintat eram mai liniștit. Chemarea era acum mai puternică

decât oricând, ca și cum o entitate îmi legase existența de acel loc cu o sfoară nevăzută.

Kilometru după kilometru, lumea citadină cu drumurile ei asfaltate, blocuri la fiecare pas și aerul de banalitate al orașului se topea în peisaje de verde smarald emanat de păduri. Oriunde aruncai cu ochii, erai înconjurat de o frumusețe feerică care îți zdruncina simțurile în chip poetic.

În jurul orei șase, în după-amiaza aceleiași zile, mașina a cotit pe un drum îngust de țară. Comparativ cu cele pe care le-am străbătut anterior, acesta dădea impresia că pe acolo nu a călcat picior de om de o bună bucată de vreme. Vegetația se înălța șerpuitoare deasupra drumului de țărăniș pe care pusese stăpânire precum un cavaler care iese victorios dintr-o bătălie.

Natura împotriva opresorului.

Natura împotriva omenirii.

Am pășit timid din automobilul al cărui șofer începuse deja să-mi descarce bagajele cu o repeziciune alarmantă și nefirească. Pripeală lui de a se îndepărta nu mă îngrijora câtuși de puțin. Ba, chiar am fost amuzat de comentariile îngrijorate pe care le aruncă pe sub mustață. Eram mult prea ocupat să asimilez priveliștea ce mă înconjura: de jur împrejur eram încercuit de arbori falnici, aerul lor mistic fiind transportat de adierea șoptită a vântului de primăvară; în centrul poienii dăinuia o fântână arteziană din bucăți inegal despicate, care pe alocuri erau acoperite de mușcari. Murmurul apei și foșnetul copacilor erau singurele surse de sunet. Uneori, li se alăturau câteva triluri ciripite ale unor păsări sfioase, tocmai trezite din amorțeala somnului de pe timp de iarnă. Timpul părea înmărmurit, precum în romanele science-fiction pe care le citeam când eram încă adolescent. Deasupra tuturor acestora trona o construcție impozantă din piatră de un cafeniu întunecat, care, bănuiam eu, a avut cândva o nuanță mult mai intensă. Conacul emitea o energie mai imperioasă în mod fizic. Stilul arhitectural îi conferea un aer sumbru. Un castel evocator

al timpurilor medievale ce era ferit de ochii lumii moderne. Un lăcaș al tăcerii și tainicului. Propriul meu sanctuar.

Prima noapte în noul meu sălaș a fost una încărcată cu vise, însă singurul element pe care am putut să-l rețin cu exactitate a fost lumina albă ce mă acopere precum o plapumă de zăpadă și o impresie de ascensiune. Pluteam și eram una cu ceea ce mă înconjura.

În decursul următoarelor zile, principala mea misiune a fost să explorez cotloanele enigmatice ale locuinței. Țintă greu de atins, de vreme ce planul conacului se asemta unui labirint. Un plan de construcție mi-ar fi fost folositor, iar arhivele unde aş fi putut să-l găsesc se aflau în vasta bibliotecă. Cu siguranță, predecesorii mei au acordat o mare importanță studiilor literare. Nu m-ar fi surprins dacă locul acesta ar fi slujit ca lăcaș de cult într-o anumită perioadă, date fiind câteva dintre elementele decorative ce îl împodobeau. Lumina sfeșnicelor ce îmbrățișau pereții de cărămidă emula cu acuratețe ambianța secolelor demult ofilite în obscuritate.

Biblioteca se întindea la nesfârșit. Formată din rafturi care atingeau tavanul decorat cu picturi murale, toate înfățișau momente istorice și elemente ale divinității. Deasupra încăperii, atârnat de tavanul cojit, domnea un candelabru despre care am presupus că arăta atât de deteriorat din pricina timpului ce își lăsase amprenta. Abundența volumelor îmi umplea sufletul de plăcere. Cărți acoperite de praf formau mormane pe podeaua răcoroasă. Am încercat să descopăr un document care să mă ajute să identific criteriul de organizare al bibliotecii și acela a fost momentul în care privirea mea a căzut asupra ei. Pe un pupitru înalt, scrijelit cu niște inscripții pe care nu puteam, la acea vreme, să le descifrez, se afla o carte groasă învelită într-un acoperământ de catifea stacojie. În lumina plâpândă a lumânărilor, aerul căpătase o încălțătură împovărătoare, apăsând asupra

pieptului meu ca într-o încercare de a mă reanima.

Cartea zăcea pe soclul de piatră la fel de tainică precum s-a afișat și la intrarea mea în bibliotecă: o entitate împietrită în timp. Cu mâini tremurânde am deschis coperta și am simțit cum, pentru o secundă, toate sunetele și mișcările din jurul meu s-au risipit. Se auzeau doar respirația mea și un murmur blând, ispititor. Era ca și cum vălul subțire dintre lumi se ridicase și mă situam la granița dintre cele două. De nicăieri, energia din cameră a început să se agite, iar acum, vocea plâpândă era un strigăt care penetrase în interiorul ființei mele și îmi acaparase orice gând rațional cu bolboroseli ce îmi păreau inspirate dintr-o limbă străveche.

Ghidat de un instinct primordial ce așteptase să iasă la suprafață, am înhățat prima peniță din apropierea mea și am inscripționat cele câteva cuvinte care știam că vor pune capăt calvarului pe care-l trăiam: îmi doream ca acest chin să se sfârșească. De îndată ce am așezat cuvintele pe pagina încrețită, totul a fost cufundat într-o lumină puternică aurie și haosul originar a pierit. Intensitatea luminii îmi afectase văzul și îi resimțeam încă căldura pe piele. Când mi-am deschis ochii, șocul meu a fost nemărginit. Încăperea era devastată. Truda atâtor generații, acum pierdută pe vecie. Tavanul își pierduse picturile, cărțile erau sfâșiate. Spațiul era dureros de pustiu. Abia când ochii mei s-au așezat asupra ei, asupra cărții care cumva a rămas neatinsă de cele petrecute, am realizat adevărata ei forță.

În noaptea ce a urmat nu am putut să închid ochii. Îmi erau adânc întipărite în minte evenimentele de acum câteva ore. După ce am asistat la capacitatea distrugătoare a cărții, am început să mă întreb dacă era cu putință să aibă și o energie creatoare. Cu gândul la acest aspect care-mi înviora starea de spirit, m-am lăsat purtat de somn.

În ziua următoare am decis să pun la

încercare posibilitățile de care dispuneam cu o unealtă precum aceasta. Văzând starea în care se afla încăperea care în urmă cu o zi putea fi numită bibliotecă, am considerat de cuviință că o metamorfoză totală a spațiului ar simboliza o probă perfectă pentru testarea abilităților cărții. Cu acest scop în minte, m-am îndreptat spre soclul unde dăinuia neclinită cea mai mare enigmă a vieții mele. Cuprins de teroare, picioarele de abia îmi mai susțineau corpul care se clătina precum grâul fremătător în bătaia vântului. Odată ajuns la doar câțiva centimetri distanță de carte, mi-am luat inima în dinți și am îndreptat stiloul către pagina care era acum albă ca spuma mării. Cuvintele s-au scurs automat, de parcă le ferecasem de lume și nu puteau rata ocazia de a-și îndeplini scopul. Ce mi-am dorit? Să prefac tavanul devastat în boltă cerească. Pregătit pentru orice cum eram, îmi închipuiam că procesul avea să fie asemănător celui din ziua anterioară, însă mare mi-a fost mirarea când am fost învăluit de vidul rece al văzduhului care se transforma în fața ochilor mei. Cât cuprindeam cu privirea, acest drum către infinit se întindea deasupra mea.

Aveam planuri bine delimitate pentru fiecare dintre zilele ce urmau. În cea de-a treia, am realizat simplitatea lumii mele și așa am modelat apele, pământul și vegetația ce aveau să-mi înfrumusețeze creația, iar cea de-a patra zi am dedicat-o făuririi astrelor pentru bolta ce mi-a adus la cunoștință singurătatea ce o rodea pe dinăuntru ca un vierme dăunător fructului. Tot în acest scop, în zorii zilei cu numărul cinci, am conceput și ființele ce vor stăpâni apele și cerul.

Eram mulțumit de munca mea. Fusesem înzestrat cu o putere divină în momentul găsirii misteriosului volum și a nu profita de acesta ar fi însemnat neglijarea unui astfel de dar. Ceea ce începuse ca un joc naiv, o simplă provocare, se transformase în unicul meu scop. De ce să-mi limitez puterile și

cunoștințele la o lucrare scrisă, pe care lumea dinafara sanctuarului meu ar fi demis-o, când dețineam puterea de a-mi imagina propriul univers al cărui creator eram chiar eu? Cu fiecare părticică din creație, cunoștințele mele se exintau până peste puterea unui simplu muritor. Cunoșteam tot ce mișcă și reușeam să prezic cu acuratețe tot ce avea să se întâmple. Legământul pe care îl închegasem cu acest univers era peste orice aș fi putut concepe din poziția unui simplu scriitor, dar elementul comun ambelor categorii era dorința arzătoare de a sacrifica chiar și propria persoană pentru binele creației. Eram dispus să mă sacrific pentru creația mea, pentru că acum înțelegeam ce aveam de făcut ca ciclul să continue neconținut, știam care-mi sunt rădăcinile și unde trebuie să mă întorc.

În cea de-a șasea zi, m-am aventurat cu emoție în interiorul lumii mele. Era precum un glob de smarald în lumina intensă a astrelor, nuanțe de verde crud revărsându-se asupra mea, ca într-o încercare de a-mi explica că întreaga ființă a acestui univers era pregătită pentru următoarea etapă. Fără îndoială, era timpul.

O operă precum a mea se cuvenea să fie protejată de superficialitatea din afara acestei sfere. Am avut grijă ca, de cum s-a luminat de zi, să le dau viață și animalelor terestre și am asistat la răspândirea lor în lume ca la opera vântului care poartă semințele florilor pe meleaguri îndepărtate. Încă aveam nevoie de un protector, un model de călăuză care să ghideze lumea după cuvântul meu în timpurile incerte ce aveau să urmeze.

Așa am ales vulturul, stăpân peste ceruri și leul, cu puterea sa asupra viețuitoarelor terestre și i-am convocat la sfat. Vulturul mi-a oferit o pană, o jertfă simbolică eliberării de greutate, iar leul un pocal cu sângele său care încă fierbea de înflăcărarea sacrificiului cu care fusese oferit. Uniunea celor două în ritualul scrierii în cartea

universului a rezultat în crearea celei mai de preț ființe de până atunci: grifonul. Nașterea lui a fost o explozie de lumină, dar care nu se asemana cu prima dată în care am folosit cartea. Lumina era una ocrotitoare, dar rece, anunțând fermitatea creaturii încă dinainte ca ea să se prezinte în carne și oase. O premoniție a ceea ce urma să fie. După ce razele s-au risipit, din norul de praf am putut să deslușesc forma robustă a corpului de felină ce era elegant încadrat de aripile și capul fermecător de vultur. Apropiindu-mă cu sfială de această creatură mirifică am putut să observ că poziția îi era una protectivă: spatele încovoiat, ochii vigilenți. În ascunzătoarea călduroasă a aripilor grifonului se clocea un ou de dimensiunea capului său. Mici firișoare de sânge purpuriu se întindeau pe suprafața interioară a găocii, pulsând neconținut. Aproape întrezăream forma arcuită a embrionului. Reușisem.

Ziua a șaptea m-a găsit adâncit în gânduri. Mă simțeam îmbătrânit cu veacuri întregi și știam că timpul se scurgea rapid, dar nu eram înspăimântat. Pricepeam tot ce urma să se petreacă și rolul pe care îl jucam eu. Aveam cunoștințele pe care mi le-am dorit întreaga viață: cine eram, de unde am apărut, care era scopul meu. Și aveam o misiune de dus la capăt.

Toate s-au petrecut exact cum știam că o vor face. M-am apropiat de oul care, odată ce-și atinsese termenul, a început să emită o vibrație sonoră înaltă ce a cauzat pământul să se scuture și să umfle. Oul se răsucea, dilata și emana scânteii incandescente ce se proiectau pe tot cerul. Pe măsură ce coaja lucioasă devenea tot mai palidă și mici fisuri apăreau pe suprafața oului, ameteala mea creștea și se metamorfoza într-o forță palpabilă, astupându-mi vederea într-un văl fumuriu.

Într-un final, ceața m-a acoperit de tot și ultimul lucru pe care mi-l amintesc e găoacea crăpată ce dezvelea un trup minuscul de copil și zumzetul sfâșietor al

nașterii ce însoțea scena.

În cele câteva momente petrecute în abisul dintre lumile celor vii și morți am avut timp să privesc scenele următoare. Trupul meu precedent zăcea pe covorul de iarbă, acum uscată sub greutatea morții lui. Grifonul și-a întins aripile, s-a ridicat pe picioarele din spate și din această poziție s-a metamorfozat în nimeni alta decât cea pe care o numisem bunică toată viața. Ea s-a aplecat asupra a ceea ce avea să fie viitorul meu corp, l-a luat în brațe și i-a rostit cele câteva cuvinte care reprezentau chemarea mea în noul trup: „Ce prin scris s-a pierdut, din scris s-a născut”. Am simțit cum conștiința mi se scurge precum nisipul într-o clepsidră și cu fiecare moment trecut, amintirile își luau zborul asemenea păsărilor călătoare, iar eu aveam să renasc din cenușa trecutului întocmai unei păsări Phoenix.

Bianca-Iulia Slab, clasa a XII-a B

Descoperirea

Era o după-amiază calduroasă de primăvară. Afară totul era frumos, parcurile erau pline de copii, păsările se întorceau la cuiburile lor, iar copacii erau împodobiți de coroana înverzită a frunzelor. Mă îndreptam spre oficiul poștal, deoarece trebuia să preiau un pachet din străinătate.

Entuziasmat și nerăbdător am intrat pe ușă, am luat coletul și am decis să merg într-un parc liniștit și să mă așez pe o bancă pentru a vedea ce conține coletul pe care îl așteptam de ceva vreme. Eram foarte emoționat, deoarece, în sfârșit, a ajuns în mâinile mele după trei săptămâni de așteptare. Am deschis cutia și ... surpriză! Nu era nici urmă de aparatul foto pe care l-am comandat, dar, în schimb, era un bilet care m-a intrigat.

Pe acea bucățică de hârtie era notată o adresă și o oră. Repede am băgat mâna în buzunar și am căutat pe internetul telefonului adresa. După aproximativ cinci minute de cercetare, am realizat că eram la zece kilometri distanță de locația aceea. La

ora opt trebuia să fiu acolo. Timpul a trecut foarte repede, încât nici nu mi-am dat seama. Cu douăzeci de minute înainte de întâlnire am luat un taxi, care m-a lăsat la vreo treizeci de pași de locul unde trebuia să ajung. Am ciulit urechile și am distins clar că din ce în ce mai aproape se auzea motorul unei mașini. Imediat ar trebui să o văd, mi-am zis, când, brusc, de după curbă, a părut o mașină de culoare închisă care avea farurile îndreptate spre mine.

M-a cuprins puțin teamă, fiindcă mi-am dat seama că poate m-am băgat în ceva periculos. Nu știam la ce să mă aștept. Nu știam cine va coborî din mașină. Nu cunoșteam intențiile celor care mi-au trimis biletul. Deodată, s-au deschis portierele vehiculului, iar din mașină au ieșit doi bărbați îmbrăcați la costum. Erau înalți, cu părul grizonat, ochii lor fiind acoperiți cu câte o pereche de ochelari de soare. Unul din cei doi străini a scos din mașină o valiză, de culoare neagră. După modul în care o ținea părea să fie în ea ceva foarte valoros, dar, în același timp, părea că e și destul de grea. Cei doi s-au apropiat de mine. Eu eram din ce în ce mai speriat și neliniștit. Îmi bătea inima, mai să nu îmi iașă din piept, când, deodată, mi s-a adresat unul dintre ei:

- Mă bucur să văd că ai răspuns prompt mesajului nostru și că ai venit la locul întâlnirii. Poate te întrebi de ce ți-am scris? De ce te-am făcut să vii aici, într-un loc izolat, departe de aglomerația din oraș? spuse unul din cei doi străini, cu o voce ce îți provoca fiori pe șira spinării.

- Primul meu impuls a fost să ignor mesajul, dar sunt foarte curios din fire, iar această curiozitate m-a îndemnat să dau curs invitației voastre. Cine sunteți și ce doriți de la mine? i-am întrebat eu.

- Numele meu este John White, iar colegul meu este Bill Black. Suntem angajații unei organizații despre care sigur nu vei găsi informații pe internet. Da, dacă te întrebi e o organizație secretă. Scopul ei este să descopere obiecte pierdute în negura

vremii și să le aducă la lumină, să demonstreze că unele legende chiar sunt adevărate.

- În regulă, dar care este rolul meu? De ce m-ați contactat?

- Organizația este interesată de tine, mai exact avem nevoie de vastele tale cunoștințe legate de vechile civilizații care au populat spațiul carpato – danubiano - pontic, spuse John White.

- Concret ce anume vă interesează? am întrebat eu suspicios.

- Cultura materială Vinca-Turda, îmi răspunde Bill Black.

- Cultura Vinca-Turda?!, zic eu gânditor. Mă întreb ce v-a stârnit așa de mult curiozitatea legat de această cultură materială? Adevărat, aceasta este foarte veche, iar urmele culturii sunt adânc împlântate în istoria spațiului situat la nord și la sud de Dunăre. Obiectele descoperite nu pot zice că intră în categoria legendelor. Singurele obiecte care ridică semne de întrebare și pune în dificultate lumea științifică sunt tăblițele de la Tărtăria.

- Ceea ce îți vom arăta este strict secret, spuse John. Cred că ești conștient că dacă vrei să vezi ce este în valiză, înseamnă că accepți să lucrezi pentru noi. Nu poți spune nimănui despre această întâlnire. Obiectul din valiză, dacă este ceea ce credem noi, va schimba cursul istoriei. Manualele vor trebui rescrise, lumea întreagă va fi schimbată.

Normal că mă interesa, dar merita riscul? Cine știe ce ar fi trebuit să fac pentru oamenii ăștia? Cine mă cunoaște știe că sunt cam impulsiv și, de aceea, în câteva secunde m-am hotărât. Deși nu îmi doream să intru într-o organizație și nu doream să îmi dau întreaga viață peste cap, curiozitatea m-a îndemnat din nou să zic „Da”.

Bill a deschis valiza. Nu mi-a venit să cred ce am văzut acolo. Toată istoria noastră așa cum o știam părea că s-a pierdut în ceață. O nouă istorie se putea contura la orizont. În fața ochilor mei a răsărit un

talisman foarte vechi, de aur. Dar nu strălucirea lui m-a surprins, ci inscripțiile de pe el. Semnele semănau cu cele descoperite pe tăblițele de la Tărtăria din județul Alba.

- Unde ați descoperit talismanul? am întrebat eu plin de încântare.

- Talismanul a fost găsit într-o peșteră din Munții Orăștiei, zise John. Acesta e cel mai valoros obiect găsit acolo, dar se pare că locul a fost folosit ca spațiu de cult, deoarece talismanul se afla pe o masă de piatră, mărginită de patru coloane mari. Ceea ce nu am putut să îți arătăm acum sunt inscripțiile de pe cele patru coloane, care cuprind semne asemănătoare celor de pe talisman.

- Incredibil! Sigur vreau să merg să văd despre ce este vorba. Aceasta este o descoperire epocală. Chiar dacă știu că în acest moment nu pot vorbi despre aceasta, totuși vreau să văd coloanele. Acolo s-ar putea să găsim cheia care să descifreze inscripțiile de pe talisman și de pe tăblițele de la Tărtăria. Vă dați seama! Cea mai veche scriere din lume s-ar putea să fie realizată de o civilizație care a trăit în acest spațiu.

- Mă bucur că te alături organizației. Sigur nu vei regreta, zise John.

- Măine vom purcede la drum spre zona montană. Te vom duce cu elicopterul. Să faci bine să fii la prima oră pe aerodromul de la marginea orașului. Nu uita să îți iei echipament de peșteră. Sigur te vei murdări un pic, dar merită.

- Măine dimineață voi fi pe aerodrom. Nici nu cred că voi reuși să dorm în această noapte. Mi-ați captat interesul. Mă bucur că voi lua parte la această descoperire epocală.

-Stai! Era să uităm, zice John. Aceasta este camera foto pe care ai comandat-o. Sigur vei avea nevoie de ea mâine. Seară frumoasă!

Cei doi agenți s-au urcat în mașină și au demarat în forță, în timp ce eu am rămas singur în mijlocul câmpului. Întunericul și liniștea coborâseră peste satul din apropiere,

iar. primele stele începuseră să apară pe cerul senin, oferindu-mi un sentiment de liniște, după ziua agitată pe care am trăit-o. Dar eu știam că este liniștea de dinaintea furtunii. Încet, încet m-am îndreptat spre sat. Aveam nevoie de o plimbare în care să-mi limpezesc gândurile și sufletul. Măine va fi o nouă zi. Și încă ce zi!

Cristian-Tudor Biriș, clasa a X-a C

Vinul Romei

Dialog inedit între două personaje din opere literare diferite

Afară era un ger mușcător. Cum tânărul traversa, amețit de băutură și de euforica sa întâlnire cu o damă de companie, ulițele care colcăiau de noroi și deșeuri ale cartierului Whitechapel, brusc mintea îi fu invadată de un talaz impetuos de amintiri adânc îngropate în străfundurile întunecate ale conștiinței sale. Cele mai înălțătoare și chinuitoare momente ale existenței sale i se înfățișau, rând pe rând, de la prima plimbare pe Loch Ness până la trecerea recentă întru cele sfinte ale îngerului său păzitor, ale sprijinului său indispensabil - a mamei lui-adorata. În acel moment, chipul său încântător, ce nu părea a fi cunoscut vreodată motiv de jale, se întunecă teribil, prelingându-i-se pe obraz o lacrimă amară.

Pe neașteptate prezența unei entități tulburătoare îi deveni cunoscută protagonistului nostru prin mirosul imund pe care-l răspândea în puterea nopții. „E EL!”, își spuse copleșit de groază. O siluetă înaltă, robustă, purtând pe cap o pălărie albă ca măduva din osemintele damnaților, cu boruri largi, începu să-i șoptească dulce și ademenitor la ureche:

- Mmmmm! Cu ce scop rățăcești tu într-un loc atât de inadecvat pentru o făptură delicată ca tine, pui de femeie cu inima frântă? întrebă EL cu multă ironie. Observ că nu ești recunoscător pentru mica favoare pe care ți-am făcut-o când te-am oprit din a săvârși o mare, nu, colosală nesăbuiță! Ai făcut așa cum te-am sfătuit să procedezi

asupra portretului? Desigur, de cel pictat de Basil Hallward, vorbeam. Deci, ai pitit tabloul într-un loc ferit de ochii lumii, nădăjduiesc? spuse acesta cu un suris amenințator pe buzele trandafirii, frumos arcuite.

-Cine te-a investit cu dreptul de a-mi porunci mie? Dispun de propria-mi voință și nu voi lăsa pe nimeni, nici măcar pe șarpele din Eden să-mi dicteze felul în care să acționez! Oooo! Și ca să știi, nu voi renunța nici în ruptul capului la Elisabeth! Dorul de simpla ei prezență, de expresia sublimă a ochilor săi magnifici mă sfâșâie bucată cu bucată!

În spusele tânărului îndrăgostit se putea citi limpede îndrăzneala de nestăvilit pe care ți le conferă acest simțământ dintre cele mai înălțătoare. Neclintit în a sa convingere, plutind pe aripile pasiunii fără-de preț, cu o sete feroce a înfipt pumnalul ascuns din buzunarul vestonului drept în inima figurii lugubre.

- Te crezi Arhanghelul Mihail, băiete? întrebă umbra cu un puternic sarcasm, privindu-l țintă în ochi și încheștându-și zimțatele gheare în jurul grumazului muritorului. Nu te compari cu el nici cât negru sub unghie! Voi încerca să fiu pe cât de explicit posibil! Eu sunt Moartea, distrugătorul lumii lor! Cei ce mă sfidează, nu-și vor permite în vecii vecilor luxul de a muri împăcați! Și dincolo, să ai încredere că vei fi răsplătit după măsura faptelor tale, prin scrășnire de dinți și osândă veșnică! sfârși a sa cuvântare Monarhul Stacojiu, arzând o văpaie sălbatică și mistuitoare în ochii săi de abanos.

-Îndurare! Îndurare! Fie-ți milă de un tânăr domn cu capul în nori! gemu chipeșul blond cu speranța de a-i fi cruțată viața. Pe tot ce am mai scump, îți încredințez propriul meu suflet în schimbul absolvirii mele și salvării Lizei!

-Așa să fie! bolborosi cu o gravitate grandioasă Fiul Haosului, luând forma unui scolast călător și dând drumul englezului cu

plete aurii. Pentru a pune pecete acestei înțelegeri, socot inevitabilă mărturia ta în scris. Neavând la îndemână vreun pergament, consider că se poate recurge la o metodă mai puțin ortodoxă. Presupun că nu ai semnat până acum vreun document cu esența ta vitală. Sângele e un suc de tot aparte, așa să știi! Te afli în aceeași poziție ca bătrânul Faust atunci când l-am cunoscut pentru prima oară! Un om încă neîmplinit în ale iubirii! Cu toate acestea nu îți semeni nici în cea mai mică privință răposatului cârturar. Ești și vei rămâne până la sfârșitul veacurilor un biet băiat imatur, pe care-l preocupă numai și numai propriul său ego! Oh! Era să uit: te rog frumos, de dragul relației cu tine însuși, nu te mai amăgi cu așa zisa ta pasiune pentru această fetișcană de la țară! Măcar cu propria ta persoană să fii întru totul sincer! declamă viclean fantasma. Seară de seară, ești părtaș la plăcerile carnale ce ți se oferă cu nemiluita, iar tu susții neîndoielnic că scurta ta existență este închinată exclusiv acestei sărăntoace? Dacă te-ai lăsa pradă seducătoarei voluptăți a maleficului, ai transcede timpul și spațiul și ai deveni o formă de viață desăvârșită, ceva dincolo de orice închipuire omenească! O divinitate în toată puterea cuvântului! Pentru început, cum îți sună ideea de a mă întovărăși pe meleagurile muntoase din Grampian? Noaptea Valpurgică s-ar putea dovedi un prilej cu adevărat în stare de a te iniția în arta desfrâului și în cea a unui solomonar al tenebrelor!

Bărbatul asculta și privea toate acestea cu un fel de stupeoare ce izvora din fascinația lui pentru putere și din faptul că i se făcea o asemenea propunere de a deveni o zeitate de rang inferior.

- Nimeni! Absolut nimeni nu este învrednicit să mă transforme într-un lacheu de-al său, dându-mi abilități și apoi să mă folosească după bunul său plac! Îmi voi înălța templul mai semeț decât orice statuie a ta sculptată de la începutul vremurilor! Eu singur voi întruchipa ceea ce tu numești

universul, aluatul, pe care tu nu-l poți înțelege!

- Hmmm! Se vede că nu am cu cine vorbi la ora asta! Să nu mai pierdem vremea cu aiureli și scrijelește-ți odată amprenta personală! Îi porunci, vizibil scos din sărite.

- Așteaptă o clipă! spuse semnatarul, șovăind să ia lama, pe care în cele din urmă, și-o înfinge în carnea vie. Sper că ești satisfăcut acum și nu vei fi atât de insistent pe viitor în ceea ce privește modul în care ar trebui să-mi duc traiul! exclamă juvenilul Adonis, când, pe nesimțite, un junghi insuportabil i se strecură din antebraț în tot trupul său, ducând la prăbușirea acestuia într-un ochi de baltă slinoasă. Spasmele nu arătau semn de contenire. În plus, ochii începură să se veștejească, rupând orice legătură cu lumea vizuală. Calvarul prin care trecea, comparabil cu o baie „parfumată” în magmă topită, se opri la fel de subit precum începuse. Dar, cu părere de rău, vă relatez, aceasta se întâmplă cu unicul scop de a o lua de la capăt și mai vârtos și mai torturant. Oasele din zona vertebrei se alungiseră înzecit, străpungând omoplații nenorocitului aristocrat cu atâta intensitate și pură violență, încât își înfipse noile crescute gheare în caldarâmul de granit. Fluide violet-întunecate se revărsau până în vârfurile celor două conglomerate, aducând mai degrabă cu țepușe calcinate în var nestins. Lichidele dădură în clocot și, întărindu-și compoziția, dădură naștere unor aripi membranoase impozante, cu solzi albi-liliachii. Metamorfoza sa și-a atins mult așteptatul scop.

-Vezi tu, nepoate, în această viață ție ți-a fost hărăzit un destin ca nimeni altul, la care mulți alții, mai abili și mai pregătiți decât tine, nu pot decât să viseze. Transformarea ta de acum e doar una dintr-un șir lung, care va culmina cu Soarele Negru atunci când vei sacrifica acel ceva la care ții cel mai mult de pe Pământ. Vei deveni declanșatorul unei noi epoci, în care cei ca mine nu vor mai fi nevoiți să-și schimbe pielea și vei conduce

războiul împotriva neamului omenesc până când vom deveni rasa dominată... fu întrerupt de cel ales, care urla din toți rărunchii, dezgustat de noua sa înfățișare.

- Soarele Negru? Război contra semenilor mei? Dar nici nu știu cum se ține corect arma! Cum adică? Și ce vor să însemne aceste slușenii lipite de spatele meu? Fă-le să se facă nevăzute chiar acum, de nu, îmi voi tăia beregata ca să-ți zădărnicesc profeția ta de doi bani! Mă auzi, tataie? Speranțele îți atârnă de un fir de păr! Totul depinde de mine, așa că, fă bine și anulează tot ce mi-ai pricinuit! Timpul trece și tace! Trei, doi, unu și.... Și.... Și nu-mi pot lua viața. concluzionă acesta, cu gândul la fericirea Lizei, când fu scos din visare de hohotul zgomotos de râs al Ispititorului.

-Vai, ești de tot râsul lumii, patetic prichindel! Forma aceasta o poți tăinui doar cu simplul gând de a o preface în fum. Aceastea fiind spuse, se crapă de ziuă. Nu te mai rețin, dar să știi că sunt tot timpul cu ochii pe tine! Au revoir, fiu al lui Marte!

-Rămas bun, relicvă bună de nimic! exclamă viitorul uzurpator cu insolență, fugind agale în susul străzii.

Astfel, luă sfârșit întrevederea dintre cele două rubedenii cu caractere la fel de puternice. Nepotul, grăbit de ivirea zorilor, trage un pui de somn în luxosul său conac, în timp ce Dragonul Roșu, topindu-se în ultimele umbre ale Devoratorului de Sori, simte o plăcere imensă, reușind a-și întărâta adevăratul moștenitor spre a-l depăși din toate punctele de vedere și a pune bazele evenimentului numit de fiii lui Adam, Primăvara Leviatanului.

Bogdan Popa, clasa a XII-a D

După moarte, o nouă viață...

Dialog inedit între două personaje literare din opere diferite

Dis-de-dimineață, chiar înainte ca rândunelele care dăruiau naturii o atmosferă veselă să-și întindă aripile și să se scalde în roua dimineții, Julieta se plimba de-a lungul

potecii din grădina castelului pe lângă trandafirii care aduceau o pată de culoare în natură și pe lângă florile care, încetul cu încetul, se trezeau pentru a întâmpina albinele agitate.

Tânăra era obosită, deoarece visele care îi derulau în minte momentul în care inima ei fragilă s-a rupt în mii de bucățele nu au lăsat-o să se odihnească toată noaptea. Maitreyi, abia trezită, analiza privirea goală a Julietei de la fereastra camerei sale. Cunoștea privirea născută în ochii sticloși care încercau din răsputare să plângă doar pentru a elibera sufletul apăsător de durere, acei ochi care nu mai puteau crea lacrimi pierdute pe obrazul ei fin și palid. Tânăra, luând o pătură mai groasă în mână, se îndrepta cu pași adormiți spre Julieta. Ajunsă în dreptul ei, aceasta îi așezase pătura pe umerii neprotejați de rochia de noapte.

-Este destul de răcoare afară draga mea, spuse fecioara bengaleză mângâindu-i părul negru care strălucea în lumina răsăritului de soare. Știa prea bine că nu era cazul să o întrebe: „Cum ai dormit aseară?” sau „Cum te simți în dimineața aceasta?”. O durea să își vadă sora în felul acesta însă tot ce putea să facă era să îi fie alături.

-Știu, dar este așa de frumos afară. Așa de liniștitor... Parcă este un paradis, spuse Julieta zâmbind slab îndreptându-și privirea în poală, parcă este o bucățică ruptă din Rai. Oare Romeo vede frumusețea grădinii Domnului? O vede, nu-i așa? Oh, te rog, spune-mi Maitreyi.

-O vede, răspunse tânăra pe un ton trist, îndreptându-și ochii spre cer. Cu siguranță o vede și este foarte fericit acolo, adaugă ea atunci când o simți pe Julieta oftând și așezându-și capul pe umărul adolescenței care, la rândul ei, a suferit din dragoste. Știu la ce te gândești și mă deranjează.

-Nu am cum să nu o fac când am fi fost mai fericiți așa.

-Nu vreau să aud așa ceva... Ești conștientă că ar fi fost și mai rău. Iubirea,

draga mea, e o bucată din puritate divină pe care Dumnezeu ne-a oferit-o pentru a ne da puterea să zburăm cu persoana care posedă aceleași aripi pe care le avem și noi, și să atingem cerul și să Îi mulțumim, însă Dumnezeu a ales să îl ia pe Romeo atunci când voi doi ați ajuns acolo sus, dar înainte să te ia și pe tine, tu ai fost trasă în jos de greutatea pântecului tău, miracolul vostru.

Maitreyi s-a ridicat încet de pe bancă cu intenția de a-i oferi un moment de singurătate, până când se va întoarce la ea cu micul dejun. Julieta regreta momentul în

care a decis să nu-și curme viața, însă nu regreta sentimentul de milă care i-a străpuns pieptul atunci când a atins pumnalul din mâna iubitului său fără viață. Nu mila pentru familia ei și nici pentru ea, ci pentru pruncul care îi simțea suferința din interior, pentru pruncul pe care îl prețuia acum mai mult ca niciodată.

Viviana Popa, clasa a XI-a B

Simptome

Oradea - pilon în istoria astronomiei europene

Cei care cunosc citadela întemeiată pe malul Crișului Repede, mai mult ca sigur că au în minte un sumar al monumentelor locale cu aspecte aparte.

Oradea, din cele mai vechi, timpuri a reprezentat un punct important pentru lumea catolică, mai cu seamă datorită legendelor ce o leagă de personalitatea providențială a Regelui Sfântul Ladislau I. Astfel, se înțelege că pe meleagurile Bihorului era coagulată o foarte bine organizată societate ecleziastică. Aceasta, prin reprezentanții ei, avea să se dedice în multe rânduri îmbunătățirii vieții din oraș și transformării sale într-un centru cultural și spiritual demn, de înălțimea întemeietorului său.

Așa se făcuse că la 1444 pe scaunul episcopal din Oradea a fost așezat în funcție Ioan (János) Vitéz de Zredna.

Un om erudit, episcopul Vitéz avea să fie recunoscut mai târziu drept părintele umanismului maghiar, dar și întemeietorul instituției Universitas Istropolitana din Bratislava. Având un interes deosebit pentru științele naturale, astronomie, odată cu mutarea sa la Oradea, Vitéz a înființat în cetatea acesteia ceea ce se poate numi primul observator astronomic din Europa medievală. La rugămințile sale, la Oradea a

sosit în 1454 astronomul și matematicianul Georg von Peurbach. Deși adept al teoriei ptolemeice, care susținea că Pământul se află în centrul Sistemului Solar, von Peurbach este socotit fondatorul astronomiei observaționale. Totodată, alături de discipolul său, Regiomontanus, vor deschide porțile Școlii de Matematică din cadrul Universității din Viena.

Johannes Regiomontanus (în latină Ioannes de Montereio)

Episcopul Janos Vitéz de Zredna;
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Portrait_de_J%C3%A1nos_Vit%C3%A9z._Frontispice_d%27un_manuscrit_\(Plaute,_Com%C3%A9dies\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Portrait_de_J%C3%A1nos_Vit%C3%A9z._Frontispice_d%27un_manuscrit_(Plaute,_Com%C3%A9dies).jpg)

Gravură din lucrarea *Les vrais pourtraits et vies des hommes illustres*

Aceștia doi au lucrat la observatorul orădean până în anul 1457 și au întocmit o serie de tabele ce aveau să prezică evenimentele astrale, în special eclipsele. Von Peurbach îi va trimite lui Vitéz, ulterior, o copie a acestor lucrări, cunoscute ca *Tabulae eclipsium*. Totuși, în onoarea prietenului său, el își va modifica creația, stabilind un meridian de referință de 0° după care să se efectueze calculele astronomice și care să treacă prin cetatea Oradiei, redenumind lucrarea *Tabulae Varadinensis*. Aceste tabele vor sta la baza multor evenimente majore. Având un succes extraordinar, ele au fost consultate pe toată durata secolului al XV-lea și al XVI-lea. Columb se va folosi de datele lui von Peurbach ca să calculeze meridianele traversate în călătoria sa spre continentul american, corelând distanța lunii față de Oradea. Aceleași tabele îi vor fi vitale când,

Johannes Regiomontanus (în latină Ioannes de Monteregio)- Gravură din lucrarea *Les vrais pourtraits et vies des hommes illustres*;

<https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b86246591/f1145>

lipsit de provizii, va afla din ele că o eclipsă urma să aibă loc și-i va păcăli pe băștinași că nu va mai pune luna pe cer, dacă nu primește rațiile de care avea nevoie. Amerigo Vespucci avea să învețe cum să măsoare longitudinea cu ajutorul acestor tabele, Thyco Brahe își va porni studiile și unele principii după cercetările efectuate la Oradea, la fel procedând și Johannes Kepler care va enunța ulterior cele trei legi arhicunoscute privind sistemul solar.

După moartea lui von Peurbach și după plecarea lui Vitéz în Esztergon, observatorul orădean va mai funcționa o perioadă la începutul secolului al XVI-lea, când Nicolaus Olahus avea să sosească în Oradea și să se inițieze în astronomie. Totodată, în incinta școlii capitulare din cetate, operă a aceluiași episcop zelos, Olahus avea să învețe și latina, poezia, muzica, religia și elocvența. Mai târziu, cetatea va suferi transformări majore când, după 1618, principele Transilvaniei, Gabriel Bethlen, va ordona demolarea cetății medievale și va ridica actualul complex pentagonal din centrul fortificației.

Ca o amintire a acestui trecut remarcabil, ne-a rămas o colecție de instrumente astronomice din timpul Renașterii în patrimoniul Muzeului Țării Crișurilor, drept dovadă că Oradea, sau Varadinum, cum era numită pe atunci, era un adevărat centru cultural în Europa răsăriteană.

Bibliografie/Referințe:

Borcea, Liviu, *Istoria orașului Oradea*, Editura Arca, Oradea, 2007

Deaconu, Marius, *Oradea - gazda primului observator astronomic european și a meridianul zero vreme de 200 de ani*, <https://www.scientia.ro/univers/47-astronomie/1695-oradea-gazda-primului-observator-astronomic-european-i-a-meridianul-zero-vreme-de-200-de-ani.html>

Mircea Pascovici, clasa a XII-a B

Sensul vieții

O întrebare la care filosofii de pretutindeni au încercat să răspundă de secole întregi este dacă viața noastră are un sens și, dacă da, care este acesta? Dorința profundă ca viața noastră să aibă o însemnătate este catalizatorul apariției întrebărilor de tip existențial. Sentimentul de însemnătate este o noțiune după care omenirea tânjește și pe care îl vede ca pe o necesitate. Unii dintre noi sunt atât de devotați, încât dedică o parte considerabilă din energie acestui scop prin confesiunea din care fac parte, lupta pentru justiție socială, educarea celorlalți sau căutarea frumuseții în expresia artistică. În urma unei introspecții ce a fost succedată de o perioadă în care am analizat diverse curente de gândire filosofică, am constatat că, pentru mine, viața nu are un sens și că este de datoria mea să îi confer unul. Astfel, am realizat că învățăturile existențialismului sunt cele care corespund valorilor mele asupra vieții. Așadar, începem prin a ne întreba cum găsim o semnificație într-o lume lipsită de sens?

Pentru a înțelege pe deplin doctrina existențialistă, trebuie să privim imaginea de ansamblu: existențialismul a apărut ca un răspuns la esențialism. Această concepție a lui Platon presupune că totul are o esență, adică un set de proprietăți care sunt necesare pentru ca un obiect sau o ființă să fie ceea ce este. Dacă acele proprietăți ar dispărea, acel lucru ar fi unul diferit. Să luăm, spre exemplu, un creion cu mină. Dacă acest creion este confecționat din metal sau lemn nu are importanță pentru noi. În schimb, el nu poate să fie un creion fără mina dinăuntru. Astfel, vom spune despre mină că este proprietatea esențială a creionului, deoarece îi conferă funcția definitorie. Platon avea aceeași viziune și asupra oamenilor: esența noastră există înăuntru nostru dinainte ca noi să ne fi născut. Esența este cea care ne dă un scop.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, marii

gânditori ai vremii încep să conteste ideea că am fi insuflați cu vreo esență sau vreun scop. Filosoful Jean-Paul Sartre confirmă că definitoriu pentru existențialism este conceptul că existența precedă esența. Prima dată existăm, pe urmă determinăm cine suntem și ne decidem propria esență prin felul în care alegem să trăim. Nu suntem insuflați cu niciun fel de sens predeterminat și nu există nicio cale prestabilită pe care trebuie să o urmăm. La vremea aceea, această idee a fost una radicală. Până atunci, era considerat că destinul sau sensul vieții tale era stabilit de Dumnezeu, nu de propria persoană. Contrar credinței populare, existențialismul nu se opune teleologiei. Existențialismul teist nu respinge noțiunea conform căreia Dumnezeu a creat universul, lumea noastră și pe noi, ci combate ideea că Dumnezeu a creat toate acestea cu un scop special. În acest fel, ajungem la concluzia că suntem născuți într-un univers în care noi, lumea noastră și acțiunile noastre sunt lipsite de o importanță inerentă, ceea ce ne conduce către componenta fundamentală a existențialismului: absurdul.

Absurdul reprezintă căutarea răspunsurilor într-o lume fără răspunsuri. Ironia este că oamenii sunt ființe care au nevoie de un sens în viață, dar suntem abandonați într-o lume lipsită de sens. Și totuși, suntem în căutarea lui continuă. În viziunea existențialistilor, tocmai aceasta este definiția absurdului. Dar care sunt principiile după care putem să ne ghidăm într-o lume lipsită de însemnătate? De vreme ce nu există teleologie, lumea nu a fost creată cu un scop, așadar nu există pentru un motiv anume. Dacă nu există niciun motiv pentru toate acestea, atunci nu există absoluturi care trebuie respectate: nu există corectitudine, reguli, ordine. Sartre numea acest lucru „abundență de libertate” și susținea că suntem „condamnați să fim liberi”. Dacă nu există orientări pentru acțiunile noastre, atunci fiecare dintre noi

este forțat să își creeze propriul cod moral după care să trăiască. Tot acest filosof francez ne îndeamnă să trăim autentic prin afirmația „Ai putea să crezi că există o autoritate care îți poate oferi răspunsuri, dar toate autoritățile la care poți să te gândești sunt false”. Sartre susține că orice sens ar avea viața noastră, el este conferit de noi. Filosoful spune despre persoanele care urmează o cale întinsă de alții că au „reacredință”, pentru că refuză să accepte absurdul. Nu putem să ne prefacem că un lucru are sens, dacă nu noi am fost cei care i l-au atribuit.

Sartre ne propune următoarea anecdotă despre unul dintre studenții săi. Tânărul este un bărbat aflat la o răscruce de drumuri în viața sa: el poate să se alăture armatei și să lupte pentru o cauză în care crede și despre care crede că este corectă, însă mama lui este bătrână și are nevoie de ajutorul lui, iar tânărul crede că decizia de a o lăsa de una singură este greșită. Sartre spune că ideea este tocmai aceea că nimeni altul decât tânărul poate să ia o astfel de decizie și problema nu are un răspuns până când el îi atribuie unul. Nicio teorie morală nu-l poate ajuta în a decide, fiindcă doar decizia luată de el este cea cu adevărat autentică. Astfel, decizia lui, oricare ar fi aceea, este cea corectă, cu condiția că a fost făcută autentic și determinată de valorile pe care el a ales să le accepte.

Pe baza argumentelor aduse mai sus, consider că viața nu are, în mod inerent, un sens. Viața și lumea noastră pot să aibă sens doar dacă noi decidem să le atribuim unul. Iar dacă lumea este, în mod firesc, lipsită de țel, și este la latitudinea noastră să alegem ce sens îi vom da, atunci nimeni nu poate să ne spună că deciziile pe care le luăm nu au un rost, pentru că doar noi putem să determinăm acest lucru. Astfel, cea mai bună metodă prin care viața noastră poate să aibă sens este să o trăim în mod autentic.

Bianca-Iulia Slab, clasa a XII-a B

Fericirea ca aspirație umană fundamentală (1)

Încă de la începutul lumii, omul s-a născut și a crescut cu speranța că va cunoaște cândva fericirea. Dar ce este și ce înseamnă pentru fiecare dintre noi această fericire? În opinia mea, fericirea este un concept greu de definit, dar este cel mai nobil ideal al omenirii, întrucât ne naștem cu scopul zilnic de a zâmbi, de a fi fericiți și murim cu acesta în suflet.

În primul rând, fiecare om percepe și concepe diferit fericirea în funcție de dorințele, sentimentele, idealurile și emoțiile personale, astfel fericirea ajunge să fie aspirația principală a existenței umane a individului pentru care acest individ luptă zi de zi prin toate mijloacele posibile spre a o obține. Astfel, fericirea diferă de la om la om, pentru unii fericirea însemnând bogăție sau faimă, iar pentru alții iubire sau sănătate. Un exemplu potrivit în acest context este personajul Lică din nuvela „Moara cu noroc”, scrisă de Ioan Slavici, pentru care termenul de fericire este echivalent cu bogăția, cu averea; a avea însemnând a fi fericit pentru acesta, dar am văzut că, orgolios fiind, bogăția nu l-a salvat din capcana morții.

În al doilea rând, fericirea poate însemna împlinirea prin iubire, a iubi și a fi iubit, constituind un ideal împlinit, un ideal la care aspiră mulți oameni, dar puțini fiind aceia care știu și care pot să îl atingă. Așadar, această fericire nu se poate impune singură în viețile fiecăruia dintre noi, dar se poate cultiva de fiecare om în parte, căci cu toții suntem purtătorii sămânței de fericire, doar că unii dintre noi suntem arizi, iar alții fertili. Un exemplu concludent ar fi personajul principal Ștefan Gheorghidiu din romanul „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”, scris de Camil Petrescu, pentru care a fi iubit și a iubi la rândul lui, iubirea, în general, înseamnă împlinire, fericire absolută, scopul existenței sale, fără de care nu poate trăi; numai experiența

dramatică a războiului l-a făcut să conștientizeze că absolutul în iubire e un ideal intangibil și că există pe lume drame și mai mari decât cele provocate de dragoste.

În concluzie, noi, ființele suntem toată viața în căutarea fericirii. Uneori, chiar și atunci când am găsit-o, în numele ei facem totul, fiindcă este unica emoție umană spre care fiecare om aspiră, această emoție fiind apogeul plăcerii și a binelui în viața fiecăruia, iar lipsa acesteia ar putea avea consecințe grave asupra devenirii noastre ca ființe integre și armonios dezvoltate.

Maya Josziv, clasa a XII -a D

Fericirea ca aspirație umană fundamentală (2)

Aristotel spunea că „fericirea este sensul și scopul vieții, întreaga finalitate a existenței”. Încă din Antichitate, oamenii au căutat să înțeleagă și să definească fericirea. Aceasta constă în starea de mulțumire sufletească intensă și deplină care este determinate, îndeosebi, de satisfacerea unei năzuințe. În opinia mea, fericirea este unica emoție umană spre care fiecare om aspiră, această emoție fiind apogeul plăcerii și al binelui; sentimentul pe care atunci când îl simți, crezi că poți face orice și că mai norocos de atât nu poți fi. Ne naștem cu dorința de a zâmbi.

În primul rând, fericirea pentru a fi prezentă în viața ta, trebuie să fie o acțiune surprinzătoare; aceasta apare pur și simplu, atunci când te aștepti mai puțin, fără premeditare, totul depinzând de faptele pe care le faci pentru bunăstarea ta și a celor din jurul tău, fiind milostiv și modest. Faptul că îi ajuți pe ceilalți te poate face să îți „salte inima de bucurie” și, în același timp, să simți o liniște interioară profundă. De exemplu, personajul Harap-Alb creat de celebrul povestitor Ion Creangă, înfățișat în basmul cu același nume, ajută foarte multe personaje din operă. Încă în primele pagini ale poveștii ne este prezentat gestul de milostenie a crăișorului față de bătrânica

gârbovită care era, de fapt, Sfânta Duminică deghizată. Faptele bune ale tânărului nu se termină aici. El continuă să ajute toate viețuitoarele care îi ies în cale și au nevoie de ajutor. Printre ele se numără furnicile și elocventă este secvența în care o nuntă de furnici tocmai trecea pe un pod peste o apă, iar Harap-Alb, fiindu-i milă să omoare atâtea vietăți, s-a hotărât să treacă prin apa adâncă, asumându-și riscul că s-ar putea îneca. O altă secvență care ilustrează bunătatea personajului este aceea când le oferă ajutor albinelor. Săvârșind aceste fapte și netrecând nepăsător, simte o fericire și o mulțumire sufletească. Este fericirea dată de bunăstarea celor din jur și de bucuria pe care le-a adus-o. Aceste fapte nu sunt trecute cu vederea nici de cei ajutați, deoarece fiecare promite că o să îl ajute dacă vor putea și vor avea ocazia.

În al doilea rând, mulți sunt oamenii care confundă fericirea adevărată cu cea materială. Cea materială este acea fericire amăgitoare care depinde de faptul că ești un om cu stare, că lumea te percepe ca atare, că ai ceva ce este al tău, pe care nu ți-l poate lua nimeni și nimic, acel lucru pentru care ai muncit din greu să-l obții, ajungând chiar să te dezumanizezi și „să calci peste cadavre”. Însă, mai târziu, după ce ți-ai atins principalul scop, acela de a avea multe bogății, îți dai seama că nu ai alături persoana pe care o iubești, persoana care îți era cea mai dragă și mai scumpă pe pământ. De pildă, un exemplu care se pliază foarte bine pe acest argument este romanul „Ion” al cărui autor este Liviu Rebreanu și care prezintă o poveste realistă. Protagonistul operei este îndrăgostit nebunește de Florica, dar avea și patima pământului care îi era mai drag decât propria viață. Chiar dacă Florica îi era tare dragă, renunță la ea în favoarea pământului, deoarece, deși era cea mai frumoasă fată din sat, era săracă. Iubirea pentru pământ îl face să se căsătorească cu fiica unui om bogat din sat, o tânără slăbuță și uscățivă, doar pentru a reuși să își

îndeplinească dorința arzătoare de a avea cât mai mult pământ, să fie și el între cei mai bogați țărani din sat. După aceea, umblă prin tribunale cu socrul său și după ce îi moare soția și copilul, toate terenurile trec pe numele său. Văzându-și, în sfârșit, visul împlinit, își amintește de iubirea lui, Florica, cea care, însă nu l-a mai așteptat și s-a căsătorit cu cel mai mare adversar al său. Ion nu renunță și se încăpățânează să fie cu ea, astfel că, spre sfârșitul operei, moare ucis cu lovituri de sapă de către George, deci cu o unealtă care se folosește pentru lucrul pământului, nereușind să-și atingă fericirea adevărată, și anume o viață frumoasă și liniștită alături de persoana iubită.

În concluzie, fericirea este unul dintre cele mai puternice sentimente care înnobilează sufletul omului, aducând o satisfacție maximă de fiecare dată și aflându-se chiar în lucrurile cele mai mărunte și care ne scapă de orice boală sufletească. Fericirea trebuie prețuită și întreținută prin fapte bune și gânduri pozitive. Odată ajunsă în viața noastră trebuie să o facem să dăinuie cât mai mult, să ne îndeplinim și cele mai mici capricii pentru a simți acest sentiment care este asemenea unui diamant care strălucește la lumina puternică a soarelui de vară, trebuie să profităm de orice moment, de orice clipă pentru a fi fericiți, deoarece viața este scurtă și zboară ca o frunză purtată de adierea blândă a vântului de toamnă...

Patricia Rus Alb, clasa a XII-a D

Fără patrioți, nu putem vorbi de patrie

Patriotism, iubire de țară, diversitate, respect, demnitate, efort și omenie... Întrebarea este cum ajunge un individ să-și găsească locul într-o lume în continuă schimbare și să își iubească țara ca pe sine însuși?

Ca să justificăm capacitatea societăților contemporane de a exista, de a se dezvolta pe plan economic, cultural, teritorial și așa

mai departe, trebuie să aruncăm o privire în trecut, la începuturile „vremilor”, la creație, la raportul dintre Creator și creație, mai exact, la moștenirea noastră ca entități umane cu potențial și care posedă abilități superioare oricărei alte specii din ecosistemele funcționale ale lumii vii-gazdă.

Biblia, considerată drept una dintre cele mai importante și impozante culegeri de mărturii și fapte cu un corespondent verificabil în realitate, care a amprentat alegerile și gândirea oamenilor de-a lungul timpului, descrie divizarea oamenilor pe măsură ce aceștia s-au înmulțit pe întreaga planetă, ocupând teritorii, inventând noi metode de supraviețuire sau îmbunătățire a vieții cotidiene și dezvoltând concepții și teorii care aveau să tulbure iremediabil cursul lumii. Divizarea lor a depins în mod logic de raportul numeric al acestora și de incapacitatea de a se adapta și de a trăi ca un mare grup, iar, astfel, s-au născut societățile. Încă din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre, indivizii, indiferent dacă au trăit în peșteri, colibe, sub cerul liber sau în copaci, făuriți de un Creator, de natura însăși sau de nimeni, într-o lume în care răul și binele îmbracă o realitate în care acestea două se identifică drept elemente complementare, au simțit să se manifeste printr-o variată de modalități ce reprezintă nevoile noastre fundamentale ca oameni. Pentru rezistența acestor societăți formate succesiv, era indispensabilă ideea de *uniune*, de păstrare a integrității grupului, prin adaptarea fiecărui individ la opinia majoritară care decidea viitorul tuturor membrilor.

Aducând la cunoștință toate acestea, putem facilita înțelegerea nevoii de patriotism a omului de azi care face parte dintr-o națiune, care contribuie la bunăstarea acesteia, la prosperitatea și integritatea ei. Este indispensabilă, însă, latura emoțională a individului, care, pentru a călători pe drumul drept al fericirii, are,

întâi de toate, nevoie de *iubire*. Are nevoie să fie iubit și să iubească, are nevoie de acces la esteticul lumii vii, a tot ceea ce cuprinde aceasta. Are nevoie de educație, are nevoie să fie învățat toate aceste fapte imediat ce poate percepe lumea. Are nevoie de familie, grup social minimal care să îi dezvolte spiritul, de a trăi înconjurat de oameni ca el și de a prețui împrejurimile, alteritatea, viața, arta și persoanele de lângă el.

O dată ce toate aceste aspirații au fost insuflete, unui tânăr nu-i rămâne decât să se transforme într-un cetățean *demn* de a aparține țării lui, un om care să așeze pe prim-plan binele social, nu al său, să înțeleagă că pentru bunul mers al lucrurilor este nevoie de o poziție altruistă a unui individ față de comunitate și față de țară în ansamblu, fiindcă o națiune este aidoma unui joc de șah și fiecare caracter are rolul său bine stabilit, dar, de foarte multe ori, jocul depinde de munca și sacrificiul unor „banali” pionieri. Pion sau rege... ambii sunt importanți, consider eu.

Cu toate acestea, termeni ca sacrificiu, abnegație, jertfire par nepotriviti pentru secolul în care trăim. De ce? Întrebările pe care suntem îndatorați să ni le punem sunt simple. Aș muri pentru binele țării azi, aș ajunge în situația aceasta, mi-aș sacrifica averea pentru viața aproapelui meu, aș renunța la statutul meu sau la integritatea mea fizică pentru țara mea? Probabil că mulți ar fi tentați să spună - nu. Foarte puțini ar face-o. Dar de un lucru sunt extrem de siguri. Cei care s-au sacrificat pentru păstrarea și întregirea patriei noastre, cei care au murit pentru durabilitatea și continuitatea independenței sale, ar mai face-o și azi, ar mai face-o încă o dată. Lucru acesta ne determină pe noi, oamenii secolului al XXI-lea, a fi complet îndatorați să comemorăm eroii patriei noastre, marii domnitori ale căror vieți, alegeri, transformate în fapte au avut un impact decisiv asupra noastră, asupra a ceea ce

reprezentăm azi. Clădirile, mănăstirile construite de ei, averile, bunurile, teritoriile apărute de ei, azi încă se află aici, în picioare, le deținem, se află sub ochii noștri și alcătuiesc prețiosul tezaur al României. Mai mult decât atât, aceștia nu sunt singurii eroi ai căror amintire trebuie să ne străbată mintea, să ne accelereze pulsul și să ne facă să simțim zvâcnirea sângelui nostru prin vene, așa cum se zbuciuma în credință și în dragoste sângele strămoșilor noștri, până când erau capabili să se sacrifice în bătălii, ci și a povestitorilor, cronicarilor, iubitori de patrie, care au ținut să transmită cultura poporului nostru, care au scris-o și au publicat-o. Au vorbit despre ea, au cântat-o și s-au emoționat ascultând-o. Avem nevoie de modele ca de aer în aceste vremuri...

Cât despre mine, dragostea de țară este o moștenire de suflet de la bunicul meu, care întotdeauna, cu păreri ferme, îmi repeta cuvintele lui Nicolae Iorga: „Un popor care nu își cunoaște trecutul este condamnat să repete greșelile”, iar, de la vârsta fragedă de 6 ani, am început să mă gândesc tot mai mult la mesajul pe care a încercat să mi-l insufle prin vorba aceasta, însă, abia acum, am înțeles profunzimea lui – ce rol important au cunoașterea, conștientizarea binelui și a răului, a faptelor și a greșelilor din trecutul nostru. Din ele am învățat dacă am ales corect sau nu. Noi, ca popor evoluat cum ne socotim, trebuie să luăm în considerare toate aceste concepte.

Aceasta este adevărata lecție de istorie primită de la străbunul meu, o lecție învățată de el de la strămoșii lui.

Astfel, povestea patriei mele dragi merge mai departe...

Drept încheiere, vreau să spun că, indiferent de faptul că timpul a trecut, că m-am schimbat, mi-am modelat caracterul, am devenit o persoană nouă, am descoperit lucruri noi și încă încerc să mă descopăr pe mine, iar autentică dragoste de pământ românesc a rămas înrădăcinată în adâncul sufletului meu și o voi păstra permanent față

de poporul, istoria și tezaurul țării care mi-a dat naștere. Exact ca în clasa întâi, când am ascultat Imnul Național, umplând și înghițind aerul din curtea școlii, și când am lăcrimat fără să înțeleg de ce, și azi mă emoționez la fel, iar imnul reverberează în sufletul meu ca și cum de acolo ar izvorî, de fapt, toată forfota și agitația și suflul fraților mei, din toate veacurile.

Iulia Maria Balint, clasa a XI-a C

„Păлинд”, de George Bacovia

„Sunt solitarul pustiilor piețe
Cu tristele becuri cu pală lumină -
Când sună arama în noaptea deplină,
Sunt solitarul pustiilor piețe.

Tovarăș mi-i răsul hidos, și cu umbra
Ce sperie câinii pribegi prin canale;
Sub tristele becuri cu razele pale,
Tovarăș mi-i răsul hidos, și cu umbra.

Sunt solitarul pustiilor piețe
Cu jocuri de umbră ce dau nebunie;
Păлинд în tăcere și-n paralizie, -
Sunt solitarul pustiilor piețe...”

-Relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice-

Discursul liric prezentat în cadrul operei literare „Păлинд” de George Bacovia dezvoltă două teme caracteristice curentului simbolist și anume: existența ca eșec și tema orașului tentacular. Totodată, dintre motivele simboliste asociate temelor menționate amintim: solitudinea, piața, canalele, noaptea și umbra. În solitudine, eul liric se simte învăluit de tristețe, fiind cuprins de nevroză și se resemnează în fața nemilosului infern citadin.

Această atmosferă specifică simbolismului este creionată magistral de următoarele mijloace artistice: personificări „jocuri... ce dau nebunie”, „tovarăș mi-e răsul”; epiteze „triste becuri”, „răsul hidos”, „pustiilor piețe”. De asemenea, în acest text sunt folosite tehnica muzicalității,

după cum se poate lesne observa din prezența versurilor refren: „Sunt solitarul pustiilor piețe”, „Tovarăș mi-i răsul hidos, și cu umbra”, dar și tehnica sinesteziei, fapt demonstrat prin intermediul următoarelor structuri: „Cu tristele becuri cu pală lumină - / Când sună arama în noaptea deplină” – imagine vizuală-imagine auditivă; „Tovarăș mi-i răsul hidos, și cu umbra- / Ce sperie câinii pribegi prin canale”- imagine auditivă-imagine vizuală.

Bogdan Popa, clasa a XII-a D

Discursul liric prezentat în poemul „Păлинд”, scris de George Bacovia, prin temele abordate, orașul tentacular (infernul citadin), respectiv existența ca eșec, împreună cu elementele de recurență asociate acestor teme – laitmotivul solitudinii, motivul nopții, motivul pieței, motivul umbrei, dar și motivul canalelor – se încadrează în categoria creațiilor simboliste.

Eul liric este copleșit de o tristețe profundă, deoarece se simte singur, este cuprins de o nevroză apăsătoare, într-o atmosferă citadină, infernală, resemnându-se în fața acestui oraș tentacular. Această atmosferă caracteristică curentului simbolist este conturată cu măiestrie prin prezența personificărilor: „tovarăș mi-i răsul”, „jocuri ce dau nebunie”, epitetelor în inversiune: „pustiilor piețe”, „triste becuri”, dar și prin prezența imaginilor auditive „sună arama” și a celor vizuale „pală lumină”. Mai mult, în această opera simbolistă, mai putem semnală și prezența tehnicilor specifice acestui curent literar: tehnica muzicalității pe care o putem identifica prin prezența versurilor refren: „Sunt solitarul pustiilor piețe / Tovarăș mi-i răsul hidos, și cu umbra”, dar și tehnica sinesteziei ce presupune îmbinarea imaginii vizuale „pală lumină” cu imaginea auditivă „sună aramă”. Lirismul este de tip subiectiv, iar discursul poetic are un caracter confesiv, eul liric exprimându-și direct sentimentele,

emoțiile, trăirile și având ca mărci lexico-gramaticale: verbul la persoana întâi „sunt” și pronumele personal de persoana întâi „mi”. Poemul este alcătuit din trei catrene, cu rimă îmbrățișată, cu măsura versurilor variabilă, între 11-12 silabe și cu ritmul iambic.

Maya Jozsif, clasa a XII-a D

Discursul liric prezentat în poemul „Pălind” scris de George Bacovia dezvoltă tema orașului tentacular și a existenței ca eșec, cu motivele literare asociate: solitudinea, piața, canalele, noaptea, umbra, realizând un tablou asupra propriilor sentimente și trăiri. Atitudinile de tristețe, nevroză, resemnare, prezente în poem țin de estetica simbolistă. Lirismul este de tip confesiv, eul rostitor adresând un monolog liric, aspect evidențiat prin verbele și pronumele la persoana I „mi-i” și „sunt”.

La nivel ideatic, eul poetic prezintă apropierea morții ce accentuează sentimentele de solitudine și tristețe, făcându-l să se simtă puternic adâncit în această lume incertă. Sentimentele sunt evidențiate prin intermediul figurilor de stil și al imaginilor artistice precum: epitetele în inversiune „pustiitor piețe”, „pală lumină”, epitetul cromatic „razele pale”, imaginea auditivă „râs hidos”, imaginea vizuală „jocuri de umbră”. Ele accentuează starea disperată ce îl duce la nebunie și conturează împrejurările în culori gri. Tehnicile simboliste utilizate sunt muzicalitatea redată de versul refren „Sunt solitarul pustiilor piețe” și tehnica sinestezică ce se reflectă prin imaginile vizuale și cele auditive „pală lumină” și „sună arama”. Observăm că versurile sunt organizate în trei strofe, având măsura de 11-12 silabe, rima îmbrățișată, iar ritmul este iambic.

Patricia Vinter, clasa a XII-a D

Poezia simbolistă „Pălind” de George Bacovia transmite un mesaj prin intermediul temelor abordate: existența ca eșec și orașul tentacular. Acestea teme le sunt subordonate următoarele motive: piața, solitudinea, noaptea. Atitudinile simboliste exprimate în operă sunt resemnarea, nevroza și tristețea, stări de neliniște pe care poetul le abordează. Toate acestea sunt prezentate prin tehnicile simboliste care aprofundează mesajul poetic: muzicalitatea prin versul refren „sunt solitarul pustiilor piețe”, sinestezia prin asocierea imaginilor artistice auditive și vizuale: „Când sună arama în noaptea deplină”. Tehnica corespondențelor o identificăm prin stările de angoasă induse de autor prin „umbra” căreia îi corespunde culoarea cenușie, neagră. Mijloacele artistice sunt remarcate prin figurile de stil: epitetele în inversiune, cromatice sau personificatoare „tristele becuri”, „pustiile piețe”, „râsul hidos”, „pală lumină”. Structural, opera este formată din trei strofe a câte patru versuri, fiecare având rimă îmbrățișată.

În concluzie, opera literară simbolistă „Pălind” de George Bacovia transmite un mesaj deprimant prin stările sufletești negative. Titlul sugerează prin intermediul verbului la gerunziu că acțiunea de degradare este în continuă desfășurare, ceea ce exprimă un sentiment de angoasă generalizată.

Maria Marian, clasa a XII-a D

Șevalet

„**Zborul fericirii**” readuce în prim-plan ideea de țâșnire spre o lume devotată, bazată pe empatie, toleranță, acceptare, fraternitate.

Omul, în adevărata sa esență, este un fluture rămas în coconul viselor nesfârșite, un înger care se naște captiv ca o lumină pe coridorul umbrelor, iar când acesta prinde aripi, este un om fericit prin simplitate și întâmplări mici. Fericirea e trăire intensă. Fericirea e cerul plin de culori. Fericirea e trăirea fiecărei clipe cu suflet și din suflet.

Cum arată cu adevărat acest zbor al fericirii, dincolo de uleiurile, formele, petele de culoare de pe pânză? Nu știu să vă explic, dar știu sigur că sufletul zâmbește.

Maria-Ioana Bobotan, clasa a IX-a C

Pictura „Zborul fericirii” este creația elevei Maria-Ioana Bobotan din clasa a IX-a C

Surpriza mătușichii Maria (fragment)

Piesă de teatru premiată la Concursul „Condeii lui Caragiale” în cadrul proiectului „Caragiale între prezent, trecut și... viitor”

Țara Românească, anul 1855, salonul unei case boierești din provincie

Actul I

Salonul Mariei. Câte două uși în pereții din dreapta și din stânga în planurile întâi și al treilea. Un șifonier în fund în colțul stâng și un cabinet în cel drept. Între ușile din stânga o sobă de ceramică albă, iar între cele din dreapta o măsuță de toaletă și alături de ea un balansoar. În planul al doilea, în centrul încăperii un fotoliu, două canapele și o masă rotundă cu un picior.

Scena I

IANCU stă pe fotoliul din stânga, **GRIGORE** stând în colțul stâng al canapelei, iar **VASILE** alături de el. Jucând cărți pe măsuță; pe aceasta sunt trei pahare de cristal cu vin. Mai târziu **VERINICA** și **IORGU**.

GRIGORE (sfârșind mâna ce o avea și câștigând partida; către Vasile): Tu le faci! (își ia paharul) Câte zile au trecut de când mătușa și Mircea sunt plecați? (dă pe gât paharul.)

IANCU: Să tot fie patru zile de atunci. (își scoate ceasul și-l examinează.)

GRIGORE: Eu nu înțeleg ce dracu' poate face acolo! Nu-s decât trei poște până în târgul acela. Câte ai de făcut la un mormânt?! Eh; eh?! (ceilalți doi ridică din umeri.) Și pe urmă, la ce folos să meargă așa des la bărbatu-său? A mai fost la el și acum trei săptămâni. Ce speră? Să-l scoată din groapă?...

VASILE (amestecând cărțile; vorbind răgușit și nepăsător): Poate o fi simțit și baba că-i vine vremea...

GRIGORE (începând o nouă partidă): Bine-ar fi! De când nu visez și eu la paralele bătrânei; însă de n-ar fi fost și mocofanul acela de Mircea... (Dă cărțile cu pasiune și câștigă tura. Ceilalți doi fac o grimasă la

noul câștig și exclamă fără putere „Oh!”) Ei, fir-ar dracu' al dracului de bazaconie!

VASILE: Ce-i?

IANCU: Ce s-o mai întâmplat?

GRIGORE: Ce e? Ce e?! Se întâmplă că mereu când mă pun să joc cu voi vă bat de vă usuc, dar când mă duc și eu în târg, pierd din gros de rămân și cu datorii! Nenorocită viață ce mi-a fost dată s-o am!...

IANCU: Pfi...

VASILE: Mde...

GRIGORE: Ia stați voi! Scoateți paralele!

VASILE: Cum?!

IANCU: Poftim?!

GRIGORE: Da, da! Scoateți banii! Jucăm de aproape un ceas și tot de atâta vreme vă bat de nici nu mai țin șirul! Să văd gologanii! Hai, hai! nu vă sfiiți!

VASILE (dezolat): Iarăși beau vin pe datorie...

IANCU (asemenea): Iarăși va trebui să fur flori din grădina bisericii...

GRIGORE: Ce vă smiorcăiți atâta; parcă ați fi niște bocitoare trecute de vreme. (Numără cele câteva monede și le vârbă în buzunar.) Doar atât?!

IANCU: Da, ce frate? Poate vrei să ne mai scoți și mină de aur...

VASILE: Ori de arjint!

GRIGORE: Nu vă socot eu nici mină de aur, nici de argint. Însă, dacă tu (îl arată pe Iancu) nu te-ai mai ține după fustele fetelor, iar dacă nici tu (îl arată pe Vasile) n-ai mai colinda toate crășmele, petrecerile și balurile sigur ați avea mai mulți bani!

IANCU: Iacătă cine s-a găsit să ne țină predică! Îi fi ăi' mai mare dintre noi, însă asta nu te-nvrednicește să faci pe legiuitorul.

VASILE: Mai bine te-ai uita să-ți vezi de rostul cărților tale. Numai luna asta ai pierdut 10 poli și ai rămas dator cu încă 10. Bucură-te că mai ciupești ceva de la noi,

altfel imediat te-ar sălta creditorii și ți-ar pune pielea-n băț... la capătul satului...

GRIGORE: Ați isprăvit?! Îmi fac destulă inimă rea cu treburile pe care le am deja și nu mai am nevoie și de gurile voastre să-mi facă capul magazie de osânde! Hai mai bine lăsăm jocul și schimbăm vorba. (*Sună din clopoțel, iar Veronica le toarnă vin și adună cărțile de joc.*)

IANCU: Numai banii mătușii noastre ne-ar putea scoate din mizeria în care trăim... (*arată cu mâna împrejurimile și soarbe, apoi, din pahar.*)

VASILE: Nu-i chestie de asta, zilele îi sunt numărate... Dar dacă nu era și nenorocitul acesta de Prâslea care să ne stea pe cap...

GRIGORE (*cu ironie*): Ha! (*imitând-o pe Maria*) „Mirciulică al meu! în sus, Mirciulică al meu! în jos”... Vă spun eu; cotoroanța îi lasă totul „nepoțelului ei”, iar noi ne-am lins pe bot de moștenire.

IANCU (*ironic*): Marea clucereasă Maria Oteteleșanu, văduvă marelui moșier Constanțeanu... Mai că mă pufnește râsul. La ce bun să ai atâta bănet și pământ ca să-l lași unei singure persoane? Vezi Doamne, rudelor de sânge...

VASILE: Parc-am fi niște străini în familia asta, nu ceea ce suntem: rude prin alianță!

GRIGORE: Mda, numai vedeți, dragii mei, „frățiorul” nostru vitreg a fost mereu feblețea „mătușichii sale”, pe când noi am fost tratați ca pe niște pietre-n casă. Nici măcar după ce ta-su s-a căsătorit cu mama noastră văduvă, nu ne-am schimbat numele... Nu, au preferat să facă un ghiveci din ele; le-au pus o liniuță și paf! am devenit Codrescu-Oteteleșanu. Însă aflați, frații mei, că eu, ca prim născut dintre voi, mi-am păstrat mândria familiei noastre, iar dacă Codreștii nu au avut noroc de la Dumnezeu, atunci și l-au făcut cu mâinile lor!

IANCU: Și ce propui?

GRIGORE: Să facem rost singuri de moștenire. Să scăpăm de Mircea... (*rostește lovind cu pumnul în masă, ridicându-se în*

picioare, și ducându-și-l la piept solemn, privindu-i pe cei doi de sus.)

VASILE: Bine, bine, să scăpăm de el... dar cum?

GIRGORE: Într-un mod discret și fără urme: îl otrăvim!

IANCU: Nu crezi că ai capul puțin cam mare? Baba sigur ne va lua la ochi.

GRIGORE: O vom face după ce va muri ea întâi, însă, până atunci, ne vom gândi noi mai bine asupra detaliilor.

VASILE: Tare-aș vrea să o văd și pe asta...

GRIGORE: Fi sigur că ai să trăiești s-o vezi...

IANCU: Tăceți din gură! Ascultați... (*în zare se aude un hure și un clinchet îndepărtat.*)

VASILE: Parc-ar fi clopotul poștalionului...

IANCU: Să știți că s-au întors!

GRIGORE (*sună din clopoțel*): Veronico! (*ea apare din ușa din dreapta planul întâi.*) Vezi cine e afară!

VERONICA: Da conașule! (*fuge pe ușa din fund, stânga.*)

GRIGORE: Iorgule! Ia paharele de aici! (*Sluga apare din aceeași ușa pe care intrase Veronica. Sunetele sunt mai puternice iar clinchetul se oprește lângă casă. Veronica strigând de afară.*)

VERONICA: Valeu! Săriți de grabă! Se prăpădește cucoana! Săriți!

VASILE: Ce face?!

VERONICA (*apărând în dreptul ușii plângând*): Săriți de mă ajutați că se prăpădește cucoana, păzi-o-ar Dumnezeu!

VASILE: Taci, Veronico! Nu face glume proaste! Ne dai speranțe deșarte!

VERONICA (*sfârșită de durere*): Veniți, numaidecât, că acum o ia Domnul în Împărăția Sa și-i punem lumânare la căpătâi!...

GRIGORE: Haideți! Ce stați, măi?! Să vedem ce are și asta...

IANCU: Când a fi adevărată și asta...

Mircea Pascovici, clasa a XII-a B

În lumea copilăriei

Călătoria unei frunze

Cândva, acum mult timp, o frunză cu forma uneia de stejar numită Lița decise să plece de pe planeta ei ca să vadă ce e pe planeta căreia cei din tribul din care făcea ea parte, îi spuneau „Planeta albastră cu puțin verde”. Își făcu bagajul și merse să își salute prietenii de aici:

- O să-mi lipșiți, dragi prieteni! spuse Lița.

- Și tu o să ne lipsești, Lițo! spuseră prietenii frunzuliței cu lacrimi în ochi. Sigur vrei să pleci?

- Da, oftă Lița tristă.

Unul dintre prietenii frunzei, pe nume Fru o întrebă pe Lița:

- O să te mai întorci vreodată acasă?

La asta Lița nu mai avea răspuns. Își plecă ușor capul și începu să plângă. Printre lacrimi spuse:

- Poate că e ultima zi în care ne vedem. Poate chiar ultimul moment! Și, de aceea, vreau să vă mulțumesc că mi-ați fost niște prieteni atât de buni, că m-ați ajutat când mi-a fost greu, că mi-ați fost alături când am plâns, că ați râs alături de mine și pentru alte milioane de lucruri.

Pentru toți era o despărțire dureroasă. Niciunul dintre prietenii Liței nu se mai putu abține din plâns. Printre lacrimi, Fru zise, sperând să îi mai înveselească măcar puțin pe fiecare dintre cei de față:

- Lița, poate ne vom mai întâlni!

- Da, poate, dar acum trebuie să îmi iau la revedere de la voi, zise Lița cu lacrimi în ochi.

- Lița, mai răspunde-mi la încă o întrebare, te rog! spuse Zuli.

- Dacă pot, o voi face, zise Lița. Să aud întrebarea.

- Păi întrebarea mea este: dacă poți, te vei întoarce la noi? o întrebă Zuli pe Lița.

- La asta am și voi avea mereu răspuns! Da! Nimeni nu v-ar putea înlocui, absolut

nimeni! O să vă trimit scrisori în fiecare zi!

Pe acele vremuri, pe Pământ nu existau frunze. Erau doar copaci îmbrăcați de copii în vată de zahăr. Sau în orice altceva. Oricum ar fi fost, plângând, Lița porni spre marginea planetei sale fără să știe ce o așteaptă. Își luă încă o dată rămas bun și plecă.

Lița noastră a fost prima frunză care a existat pe Pământ.

Când a intrat în atmosfera Pământului, Lița zise:

- O, uite, aici este mai mult aer decât pe planeta mea! Trebuie să îmi anunț prietenii! O să mai merg puțin să văd ce e mai jos.

Lița mai merse puțin și văzu niște lucruri, unele care seamănă foarte bine cu voi, dragi copii. Fiindcă erau copii! Dar Lița nu știa asta, până nu auzi o ființă mai mare spunând:

- Copii, haideți la masă!

Atunci Lița își dădu seama. Ființele acelea erau copii. Exact ca și ea. Iar ființele acelea mai mari erau adulți. Pe planeta ei se zvonea că pe Planeta albastră cu puțin verde, așa cum îi ziceau ei, existau niște ființe numite oameni, iar Lița fu prima frunză care văzu că ce se spune pe planeta ei este adevărat.

- Trebuie să merg sus, să le spun tuturor!

Așa se face că Lița începu să își dea tare avânt ca să meargă în sus, din nou pe planeta ei. După ce ieși din atmosferă, Lița merse înapoi pe planetă cu mare ușurință. Acolo erau plânsete și urlete, toți sufereau din cauza plecării Liței.

- Hei! începu Lița să strige. Hei, prieteni! Sunt aici, m-am întors!

În afară de Fru și Zuli care nu înțeleseseră ce spuse, dar îi recunoscuseră vocea Liței și își șterseră lacrimile de tristețe, izbucnind în lacrimile de bucurie, nimeni nu o mai auzi. Atunci, începură toți trei să strige la unison cât de tare putură:

- Lița e aici!
- Poftim? se auzea din mulțimea de frunze.

- Cine?

- Lița?

Dintr-odată se făcu liniște.

- Salut, prieteni! Da, m-am întors! Sunt chiar aici! Mă vedeți în fața voastră!

Din urlate și plânsete se făcu liniște, iar din liniște se făcu din nou zarvă. Dar acum era bucurie!

- E Lița!

- S-a întors!

- Da, m-am întors! Și m-am întors ca să vă spun că ne-am găsit un nou cămin! Planeta albastră cu puțin verde! Da, și așa cum se spunea pe aici, așa și este! Acolo sunt oameni, sunt și copii! E minunat! Haideți, vă rog! Acolo este mai mult aer decât aici! Sunt niște obiecte înalte care parcă am auzit că se numesc copaci. Sunt îmbrăcați în vată de zahăr, dar pentru oameni! Și mă gândeam că am putea să îmbrăcăm noi copacii! Să ne agățăm de ei.

- Eu sunt sigur că Lița are dreptate! zise Fru.

- Da, și eu! spuse și Zuli. Spuneți ce vreți, noi, sau cel puțin eu, merg cu ea!

- Da, hai să mergem! Începu toată mulțimea.

- Când zic eu „Start!” sărim, bine? Trebuie să faceți liniște ca să mă auziți!

- Am înțeles! se auzea din mulțime.

- Pe locuri... fiți gata... START!

Și frunzele săriră. Și erau așa frumoase! Păcat că nu le-ați văzut! Erau atâtea nuanțe de verde și atât de multe! Frunzele intrară în atmosferă și îi dădură dreptate Liței în legătură cu aerul. Când ajunseră pe Pământ, frunzele avură grijă să se agațe de crengile copacilor care nu aveau vată de zahăr pe ei. Tocmai când un copil împreună cu mama lui se pregăteau să îmbrace copacul pe care s-a așezat Lița cu vată de zahăr, copilul văzu frunza și zise:

- Mami, ia uite ce am găsit pe copac!

- O, ce e, dragule?

- Nu știu, nu am mai văzut așa ceva până acum!

Mama copilului o roti puțin pe Lița, iar pe spatele ei găsi, scris cu maro, cuvântul „FRUNZĂ”.

De atunci, frunzele sunt învelitoarele copacilor până toamna. Pentru că toamna e anotimpul preferat al fiecărei frunze de pe Pământ, deoarece se întorc acasă, pe planeta lor.

Sara Alice David,
clasa a III-a „Step by Step”

Ce se întâmplă cu un om de zăpadă după ce se topește?

Parcă mai ieri am făcut acest om de zăpadă, iar acum privesc tristă cum se topește fiindcă vine anotimpul când natura renaște: primăvara. Și sunt tristă. Dar, dintr-o dată, îmi vine o idee. „Dacă încerc să îl prind de mână înainte să se topească, poate voi reuși să văd încotro o ia. Sau, să sap o groapă. Deși cred că prima idee e mai bună.” Și atunci am făcut ce m-am gândit prima dată. Mi-am luat inima în dinți și mi-am făcut un plan. „O să fac o umflătură de perne sub pătură, o să mă îmbrac, o să las un bilet pe una dintre perne, iar la noapte o să plec!” Așa am făcut. După ce am lăsat biletul, m-am îmbrăcat și... am plecat.

-Salut, Snowy! Îmi pare rău că te topești! Dar cred că este ceva dincolo de topirea voastră, a oamenilor de zăpadă. Așa că o să vin să văd dacă e adevărat.

Emoționată, l-am prins pe Snowy de o mână, dar s-a întâmplat ceva ciudat: Snowy s-a topit mult mai repede, iar o dată cu el am mers și eu undeva, sub pământ. Era un loc ciudat, unde parcă era zăpadă pe jos. Și erau foarte mulți oameni de zăpadă acolo. Am vrut să întreb ce e acel loc chiar dacă mă gândeam că nu o să primesc niciun răspuns. Dar chiar când am vrut să întreb ce e, Snowy mi-a făcut semn să păstrez liniștea, spunându-mi în șoaptă:

-Șșșșșș! Nu putem încă! Îți explic mai târziu.

Eu am păstrat liniștea, dar, după un timp, am fost prea nerăbdătoare ca să mai aștept, așa că am întrebat în șoaptă:

-Cât mai trebuie să facem liniște?

-Puțin, îmi zice Snowy cu voce tare. Uite! Aici e locul unde oamenii de zăpadă devin ghiociei. Mai ții minte când m-ai făcut, care era locul?

-Da.

-Ei, acolo va crește un ghiocel. Iar apoi, mai multe flori. Aici va fi un grup de cinci flori aliniate frumos, la care dacă te uiți mai atentă, o să vezi că în mijlocul lor vor fi literele: S, N, O, W, Y. Numele meu. Iar tu mă vei avea mereu. Apoi, toamna vei vedea că vor fi cinci frunze înfipite în pământ, fiecare cu câte o literă a numelui meu. Iarna, la prima ninsoare, mă va așeza zăpada din nou. Deci, voi fi mereu cu tine. Acum trebuie să te ții de mine, ultimul care intră, e primul care iese. Acum voi fi un ghiocel cu cinci petale, pe fiecare din ele scriind... începu el, lăsându-mă pe mine să completez.

-Fiecare literă din numele tău!

Și așa am aflat eu ce se întâmplă cu fiecare om de zăpadă după ce se topește.

**Sara Alice David, clasa a III-a,
Step by Step"**

Ursul și piticul

Un urs într-o cușcă
Stătea ca o muscă,
Într-un spațiu mic
Și-a găsit un pitic.

Și deodată piticuțul
Sări ca animaluțul,
Cât de sus putea
Spunându-și povestea sa.

Ursulețul asculta
Cum piticul ofta
După bicicleta arsă
Care era valoroasă.

**Ștefania Teodorof, clasa a IV-a,
Step by Step**

Copilăria

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața unui om, este un tărâm magic. Este o lume fermecată, în care orice se poate întâmpla.

Copilăria este lumea poveștilor. Ne putem întâlni oricând cu: Harap-Alb, Scufița Roșie, Cei trei purceluși, Capra cu trei iezi, Ursul păcălit de vulpe... Povești nemuritoare ale copilăriei. Copilăria nu poate fi completă fără prima zi de școală, prima învățătoare, primii colegi, primii prieteni. Astăzi ne lovim și de copilăria virtuală: calculator, televizor, telefon. Pentru mine copilăria este plină de iubire, bucurie, jocuri, prieteni, școală, teme, o perioadă fără tristețe.

Copilăria este o lume aparte, un cadou primit de la viață.

**Vlad Checicheiș,
clasa a IV-a , Step by Step**

Pasiunea mea

Pasiunea mea cea mai mare este jocul cu piese LEGO.

Eu sunt o persoană căreia îi place să facă ansamble constituite din vreo două mii de piese. Ultimul ansamblu pe care l-am realizat a fost o casă susținută de doi copaci în ambele părți, acesta fiind și cel mai dificil pe care l-am făcut până acum. Mi-am descoperit această pasiune de când aveam patru ani, iar, de atunci, în fiecare an, de ziua mea de naștere, primesc o mulțime de astfel de jucării drept cadou. În total dețin douăzeci și două de seturi LEGO. Părinților mei nu le place să asambleze piesele, dar, totuși, mă susțin. Construcția mea preferată este „Garajul de pe colț”.

Vă invit și pe voi să încercați să construiți cu piese LEGO, pentru a vă dezvolta răbdarea, atenția și spiritul de observație.

**Anastasia Marc,
clasa a IV-a, Step by Step**

Pisica

O pisică mititică
Se juca cu-o păturică,
Călduroasă și frumoasă,
Făcută din mătase.

Ilisie Oana Maria,
clasa a IV-a, Step by Step

Povestea unui câine și a unui om

Într-o zi, de dimineață, un om pe nume Tudor se plimba liniștit, când a văzut un câțel.

Tudor își dorea de mult timp să aibă un câțel. A început să îi dea apă și mâncare în fiecare zi. Într-o zi, a vrut să îl ia la el acasă pentru totdeauna așa că s-a dus la un magazin cu produse pentru animale de unde a cumpărat o zgardă foarte frumoasă. S-a dus apoi să-l caute pe câțelușul abandonat, l-a găsit, i-a pus zgarda ca să-l poată duce la noua lui casă. Tudor a botezat câțelul Papanas. A doua zi, l-a dus la veterinar pentru a-l deparazita intern și extern și pentru a-l vaccina. În următoarele zile, Tudor l-a lăsat pe Papanas să doarmă înăuntrul, cu el în casă. A avut grijă de el, i-a oferit mâncare corespunzătoare și s-au jucat împreună ore întregi.

Astfel, cei doi au devenit cei mai buni prieteni și sunt de nedespărțit.

Tudor Muntean,
clasa a IV-a, Step by Step

Lupte greco-romane

Luptele greco-romane sunt un stil de lupte practicat la nivel global.

Federația Română de Lupte și Haltere s-a înființat în anul 1930 la Oradea. Eu practic acest sport de performanță la Liceul cu Program Sportiv „Bihorul”, fiindu-mi antrenor domnul profesor Nelu Sandu Pop. Merg regulat la antrenamente, de luni până vineri. Acestea durează aproximativ o oră și jumătate. Alternativa Step by Step în care sunt înscris la școală m-a ajutat să pot să merg zilnic la antrenamente pentru a ajunge la performanță. În acești patru ani de când

practic luptele greco-romane am participat la mai multe concursuri prin care am dobândit experiență, obținând rezultate foarte bune. În fiecare an, pe timpul verii și al iernii, mergem în două cantonamente unde ne pregătim de două ori pe zi. Antrenamentele m-au ajutat să mă dezvolt atât fizic, cât și psihic și să fiu motivat și disciplinat.

Recomand tuturor acest sport care pe mine m-a ajutat să devin cel mai bun.

Valentin Ionescu,
clasa a IV-a, Step by Step

Laika

Laika era o cățelușă albă, cu pete negre. Ea era animalul de companie al unui băiat care dorea să devină un polițist de rang înalt.

Pe stăpân îl chema Andrei. El voia să o antreneze și pe Laika așa că a dus-o pe un câmp și i-a aruncat o minge și a învățat-o să o aducă înapoi. În fiecare zi, se plimbau și se antrenau minim o oră. La scurt timp, Andrei a început cursurile la școala de poliție, așa că nu mai apuca să se joace cu Laika. După terminarea studiilor, Andrei a devenit polițist. Într-o zi, a avut un caz pe care trebuia să-l rezolve, și anume să găsească un hoț. Acesta a ajuns în casa lor,

iar Laika l-a doborât, dar a fost lovită cu piciorul și rănită foarte tare. Răufăcătorul a fugit, dar Andrei a reușit să-l prindă. Următoarea zi, Andrei și Laika au fost premiați pentru reușita lor.

După o vreme, Laika s-a vindecat complet, iar Andrei și-a făcut timp să se joace și să se antreneze cu ea în fiecare zi. Astfel, el a realizat că Laika e un câine minunat și devotat și merită toată atenția și afecțiunea lui.

Alexia Burlău,
clasa a IV-a, Step by Step

Maya și Baba - Aventura Fantastică

Sara s-a culcat liniștită după prima zi de vacanță. Puțin după ora 24:00, în camera ei au început să se audă glasuri care au făcut-o să se sperie și să se uite să vadă dacă nu cumva s-au trezit părinții ei sau Tudor, fratele său.

Dar, când Sara coborî din pat, ce să vezi? Maya și Baba, jucăriile ei preferate, stăteau acolo, și, după cum își putea da Sara seama, cei doi plănuiau ceva. Când o văzură pe Sara, reacția lor nu fu dintre cele mai bune:

- SARA?! spuse Maya.
- Voi puteți vorbi? întrebă Sara.
- Da... răspunse Maya printre dinți.
- Și mie de ce nu mi-ați spus? întrebă Sara.

- Pentru că, știi tu, suntem din Narnia și... răspunse Baba, dar Sara îl întrerupse:

- DIN NARNIA? strigă ea ușor intrigată.
- Ssssst!!!!!! Nu așa tare! O să-i trezești! spuse Baba.

- OK, scuze! zise Sara dându-și ochii peste cap.

- Bine, hai să mergem... spuse Maya.
- Unde? întrebă Sara.
- Păi, unde ar fi trebuit să fie surpriza asta stricată... Doar dacă vrei! îi spuse Maya.
- Da, vreau!

- Bine... Prindeți-mă de mână! spuse Maya.

- Maya, tocmai te-ai Aparentat? întrebă Sara.

- Da!

- Ce mai înseamnă și aia, Aparentasts? întrebă Baba.

- E A-pa-re-tat! Și înseamnă că, practic, s-a teleportat! îi explică Sara.

- Bine, spuse Maya din nou, unde vreți să mergem prima dată? La "Lacul Zânelor Albastre", la "Statuia-telefon", la „New York-ul din fantome”, la „Hogwarts”, în „Lumea the Hobbit”, în „Lumea The Lord of The Rings” sau pe „Cea mai colorată mare ever”?

De când Maya spusese „Hogwarts” Sara rămase deja cu gura căscată, fiindcă îi plăcea extraordinar de mult Harry Potter.

- Tu glumești?! Ai spus cumva Hogwarts? Atunci normal că acolo vreau să mergem prima dată! spuse Sara.

- Maya, tu ai mai fost acolo sau de unde știi atâtea lucruri despre el? întrebă Baba fascinat.

- Stați așa, spuse Sara. Deci, să înțeleg că voi m-ați adus într-un loc de care numai unul dintre voi știe?

- Îți explic eu, sări Maya. Deci, eu m-am trezit în fiecare noapte, am venit și am vizitat acest loc începând cu noaptea dintre cincisprezece și șaisprezece august, când am văzut o siluetă în fața geamului de la camera ta, în timp ce stăteam lângă tine în pat. Atunci m-am gândit să văd ce e cu ea. M-am apropiat de geam și, apoi, silueta s-a apropiat și ea și a arătat spre geam ca și cum mi-ar fi făcut semn să îl deschid. Eu am deschis geamul și silueta, care era de fapt un copilaș parcă de Elf, a intrat și mi-a spus să îl prind de mână, iar eu am făcut cum mi s-a spus și, într-o clipă, am ajuns aici. Mi-a prezentat locul și, apoi, m-a lăsat să mai merg o dată singură, mi-a explicat cum să ajung aici, și, după aceea, mi-a arătat un ceas care zicea cât mai au de dormit copiii care se culcă în pat cu jucăriile. M-a lăsat să mă întorc la tine să mă așez din nou la locul meu și să pară că nu am fost plecată nicăieri. După ce am văzut toate acestea în acea noapte, am făcut în fiecare noapte așa cum

mi-a spus copilul și am mers acolo, am învățat locul pe de rost și m-am gândit că aș putea să fac un plan cu Baba, să îți facem o surpriză. Am ales să îi spun în această noapte și, dacă nu reușesc să termin, să îi spun și mâine noapte și să ne ducem poimâine noapte să vadă locul și apoi să te ducem pe tine, cum ar veni, răspoimâine noapte, dar se pare că te-ai trezit mai repede și nu am apucat să îi spun decât despre surpriză și că o să îi explic mai târziu restul. Deci, ce zici? Nu a fost chiar o surpriză dar bănuiesc că tot a fost ceva!

- E minunat, Maya!!! spuse Sara. Bun, hai să mergem la Hogwarts!

- E alegerea ta, adăugă Baba.

- Da, Baba are dreptate, Sara, zise și Maya.

Nici nu a trebuit să facă vreo douăzeci și cinci de pași, că Sara a și văzut ceea ce vroia să vadă de când se știa: Hogwarts.

Când au intrat, atmosfera era cu totul alta decât cea de afară.

- Hai sa vedem Mantia de Invizibilitate! exclamă Maya.

- Da, sunt curioasă să văd dacă chiar mă face invizibilă! spuse Sara.

- Ar fi tare, nu? intră și Baba în discuție. Să poți deveni invizibil când vrei, să nu fie nevoie să faci nimic, doar să-ți pui o mantie pe tine.

- Normal că ar fi tare, Baba! spuse Sara. Hai, repede, vă rog!

Sara a pornit în pas alergător și, apoi, a văzut-o: Mantia de Invizibilitate stătea atârnată iar, lângă ea, stătea un domn. Sara a pornit spre acel domn și l-a rugat să o lase să probeze mantia iar domnul a întrebat-o dacă a citit cel puțin 3 volume din Harry Potter. Sara i-a spus că le-a citit pe toate, fiindcă acesta era adevărul. Maya și Baba au susținut-o, i-au spus domnului că îi plăcea atât de mult să citească, încât își ducea cărțile cu ea oriunde mergea și după ce domnul i-a crezut, i-a lăsat să probeze Mantia de Invizibilitate care, spre surprinderea și bucuria uriașă a Sarei, era

adevărată. După aceea, au mai mers un pic până când au ajuns în Sala Mare. Și acolo era minunat:

- WOW! E extraordinară! a exclamat Sara. Maya, tu ai mai fost aici?

- Da, normal. Nu-i așa că-i minunat?

- Ba da! spuse Baba foarte convins de asta.

- Uite și clepsidrele care măsoară punctele! Ele practic „aud” ce spun profesorii.

- Sara, chiar știi multe despre Harry Potter, zise Maya

- Păi, dacă îmi place, spune Sara cu o undă de indignare în glas.

- Știu că-ți place, nu mai fi așa!

Au mers mai departe și, când au ajuns la mese, Sara și-a dat seama că era lângă masa Casei Slytherin.

După ce s-au dus să viziteze toate mesele, Sara, Maya și Baba au mers spre biroul lui Dumbledore.

Acolo, garguii păzeau intrarea în birou și au întrebat-o și ei pe Sara dacă a citit cel puțin trei volume din Harry Potter. Sara le-a spus și lor că le-a citit pe toate, Maya și Baba au susținut-o din nou și... au intrat. Dincolo de ușă, erau: biroul lui Dumbledore, tablourile profesorilor, Pălăria de Selecție, o pasăre Phoenix, care Sara bănuia că e Fawkes și scaunul din fața biroului profesorului pe care ședea însuși Dumbledore, nu o statuie sau altceva. Sara s-a dus entuziasmată spre Dumbledore ascultându-l frumos și cerându-i să îi dea voie să scrie ceva pe unul dintre multele pergamente de pe birou.

- Ce frumos scrie! Haideți să vedeți!

În timp ce Maya și Baba stăteau mirați în ușă, Sara deja scrise de cinci ori Sara, Maya și Baba.

-Haideți! De ce sunteți așa mirați? Doar nu credeți că o să vă mănânce biroul! spune Sara distrată.

- Nu, sigur că nu! răspunse Maya. Doar ne gândeam dacă e adevărat pasărea Phoenix chiar ia foc atunci când moare și

apoi renaște din propria cenușă?

- Da, este! zise Dumbledore.

- Este? întrebă Maya.

- Da, normal, îi răspunse profesorul.

- Ce frumos scrii, îi spuse Baba Sarei.

- Merți!

- Sara, spuse profesorul Dumbledore șoptit, haide un minut, nu te rețin mult!

- Da? spuse Sara.

- Dacă te întâlnești cu Harry nu-i spune nimic din ce ai citit în cărți, doar poate o foarte mică parte! Ai înțeles?

Sara încuviință.

- Bun, poți pleca!

Maya, Baba și Sara au pornit spre salonul Casei Gryffindor. Nici nu le-ar fi trecut prin minte că și aici o să le ceară parola (care era Harry Potter). După ce au intrat, Maya a vrut să vadă neapărat dormitorul fetelor, dar aici cei trei s-au despărțit pentru că Sara voia să vadă dormitorul băieților și Baba voia să mai stea în salon. Maya, în dormitorul fetelor, nu văzu prea multe: vreo 5 paturi și niște cufere. Nici Sara nu văzu mai multe în dormitorul băieților: tot așa vreo 4-5 paturi și niște cufere. Baba, în schimb, a fost mai câștigat deoarece, în timp ce mergea, a spus el, s-a împiedicat și a vrut să vadă din ce cauză. Și, când s-a întors, a văzut că, acolo, covorul era mai ridicat. S-a gândit să vadă de ce și, când s-a uitat, a văzut ceva minunat: un smici (hoțoaica aurie). Atunci a început să țipe. Firește că Maya și Sara s-au speriat, au mers să vadă ce s-a întâmplat și Baba a început să le povestească iar, apoi, au văzut că smiciul își ia zborul. După ce Sara a prins smiciul, Maya și Sara s-au întors fiecare în dormitorul din care pleaseră, iar Baba s-a mai uitat prin salon, și găsi: un șemineu, un ziar de-al vrăjitorilor (din acela cu imagini mișcătoare), o canapea și multe alte chestii super tari.

Când Sara, Maya și Baba porniră spre curtea Hogwarts-ului ca să vadă terenul de Quidditch (un joc de-al vrăjitorilor în care trebuie să zbori pe mătură) Sara văzu ceva

extraordinar: Harry Potter, Ronald Weasley și Hermione Granger. Ei veneau înspre Sara, Maya și Baba. Sara când îi văzu, fugi spre cei trei și se întreba dacă ei o vedeau. Când ajunse lângă copii, Sara spuse timidă:

- Bună, mă vedeți?

- Sigur că te vedem, spuse Hermione, dacă tu ne vezi.

- Dar pe voi vă văd toți oamenii?

- Nu, pe noi ne văd doar copiii (și jucăriile lor preferate împreună cu părinții lor) care nu numai că au citit toate cărțile, ci și cred atât de tare în noi, încât își doresc să vină la Hogwarts. Copii ca tine.

- Pe tine te cheamă Hermione?

- Da. Pe tine?

- Sara. Niciodată nu am fost mai fericită! Mă bucur foarte tare că v-am întâlnit! Ei sunt Harry și Ron?

- Da, bravo, Sara!

- Harry, Ron, ea e Sara!

- Buna, Sara! Eu sunt...! începe Ron.

- Ronald Weasley? îl întrerupse Sara cu un surâs discret.

- Da, de unde știi? întrebă Ron.

- Am citit Harry Potter! răspunde Sara. Sunteți prieteni buni, nu? Tu cu Harry.

- Da, foarte buni!

- Sara, ți-ar plăcea să vii la Hogwarts? întreabă Hermione.

- Daaa, foarte mult! răspunde Sara timidă.

- Câți ani ai?

- Nouă.

- O, nu mai ai foarte mult până la unsprezece!

- Doi.

- Salut, Sara! zice Harry.

- Bună, Harry! îi răspunde Sara.

- Sara, am auzit că vrei să vii la Hogwarts. Dacă îți dorești așa mult, atunci cred că vei primi scrisoarea, zice Harry.

- Serios? întreabă Sara.

- Da. Doar să nu te oprești din a-ți dori.

În timp ce Maya și Baba stăteau gură-cască, Sara deja era prietenă bună cu Harry, Ron și Hermione.

- Harry, crezi că Pălăria de Selecție va ține cont și de decizia mea? întrebă Sara.

- Sara, nu cred, ei sunt siguri! îi răspunde Harry.

- Merți, Harry! spune Sara.

Sara stătea acolo foarte bucuroasă că, în sfârșit, cineva o înțelegea.

Maya și Baba se sfătuiau ce să facă: să meargă la Sara și să facă și ei cunoștință cu Harry, Ron și Hermione sau să rămână acolo și să se uite la fată?

- Ce faci aici, Potter? zice o voce.

- Sara, ascunde-te! zice Harry.

- O să aibă probleme! spuseră Maya și Baba într-un glas.

- De ce? spuse Sara. Mai tacă-ți gura, animal nesuferit și-ncrezut!

- O, Potter ai și o prietenuță! Sara îi trase o palmă lui Malfoy, atât de tare, încât băiatul căzu pe spate.

- Se pare, deci că n-a avut... spuse Baba uimit de curajul Sarei.

- Mda, îi răspunse Maya.

- Sara, ești uimitoare! exclamă într-un glas cei trei prieteni ai Sarei.

- Mulțumesc! răspunse Sara.

- O să plătești pentru asta! spuse Malfoy înroșit de furie.

- Pe bune? zice Sara distrată. Bun. Acum, că suntem singuri, putem să discutăm despre Hogwarts. Harry, ești pregătit să te întâlnești cu Voldemort?

- Poftim? Vrei să spui că o să mă mai întâlnesc o dată cu el?!

- Dap... spuse Sara mușcându-și buza. Ca să o salvezi pe Ginny.

- CE AI SPUS?! De ce?

- I-am promis lui Dumbledore că nu îți spun mai mult, așa că mă voi ține de promisiune.

- În regulă... Dar mai spune-mi, te rog, un singur lucru. O să îl pot învinge și de această dată?

- Sigur!

- Merți, Sara! Acum, scuze, dar trebuie să mergem la ore. spuse Harry întristat. Mi-ar fi plăcut să mai stăm împreună, să știi!

Sara porni fericită spre Maya și Baba care încă stăteau încremeniți în locul în care se opriseră iar Harry, Ron și Hermione plecară să își definitiveze proiectul pe care îl aveau de prezentat a doua zi la ora de Istorie a vrăjilor.

- Sara, de ce te-ai împrietenit așa repede cu ei? Dacă sunt cine știe ce vrăjitori răi care au luat Elixir Poliseva? întrebă Baba.

- Baba, să știi că sunt foarte drăguți și nu cred așa ceva, spuse Sara severă. Și, apropo, de unde știți voi de Elixirul Poliseva?

- Te rugăm să nu te superi pe noi! spune Maya îngrijorată și, în același timp, speriată. Ne-am uitat în cărțile tale Harry Potter.

- Maya, tu glumesti, nu-i așa? întrebă Sara.

- Nu, dar te rog să nu te superi pe noi! răspunde Baba.

- Nu mă supăr! răspunde Sara după doar o clipă de gândire.

- Pe bune? zice Maya derutată.

- Da, pe bune, răspunde Sara.

- Merți, Sara! spun Maya și Baba la unison.

După aceea, Sara, Maya și Baba au pornit mai departe spre baia fetelor, ca să vadă dacă pot intra în Camera Secretelor. Când au ajuns, s-au uitat la toate chiuvetele să vadă care e cea cu semnul șarpelui pe ea. După ce au găsit-o, Sara a atins-o cu mâna tremurândă ca să vadă dacă se deschide și, după ce a văzut că nu, a încercat să spună cu o voce tremurătoare:

- Asehasesarosasishisa...

- Ce?! întrebă Maya nedumerită.

- Am auzit în Harry Potter, e în herpetiliană (e o limbă în care poți vorbi cu șerpilor)! zice Sara entuziasmată.

- Da, am citit și asta! spuse Baba. Cel puțin eu!

Sara rămase încremenită, fiindcă, la un moment, după ce le spusese Mayei și lui Baba ce a spus, chiuvetele se despărțiră, scoțând la iveală un tobogan mizerabil și lung.

- Nu-mi vine să cred! spune Sara. Am

reușit! Am deschis Camera Secretelor!

Maya și Baba stăteau încremeniți lângă o ușă de la o toaletă, iar Sara era atât de bucuroasă că a deschis-o, încât aproape era să cadă de la cât tot sârea.

După ce aproape a căzut, Sara s-a îndepărtat de tobogan. Apoi, Maya și Baba au insistat să facă o îmbrățișare de grup, dar, în mijlocul îmbrățișării strânse, se auzi o voce subțire și tristă:

- Harry, ești tu?

- Ce? întrebă Sara. Myrtle Plangacioasă?! Nu, nu sunt Harry. Numele meu e Sara și ei sunt Maya și Baba.

- Sunt jucării? întrebă Myrtle.

- Nu îi spune, zice Maya fără voce.

- Da, sunt jucării, spune Sara hotărâtă, dar adăugând repede ceva, fiindcă Maya voia să o întrerupă dar, te rog, să nu râzi de mine și de numele lor. Le-am primit când eram mică, le-am dat numele acestea, și nu am vrut să le mai schimb.

- Nu râd, de ce aș face una ca asta? întrebă Myrtle nedumerită.

- Mulțumesc, Myrtle! zice Sara.

Sara auzi o voce care i se părea că seamănă cu cea a lui Hermione:

- Sara, ce cauți aici? Și de ce vorbești cu Myrtle?

- Pentru că ne-am împrietenit, răspunde Sara bucuroasă că mai are o prietenă la Hogwarts.

Apoi, Hermione plecă dându-și ochii peste cap. Sara și Myrtle mai povestiră un pic, apoi intrară pe rând și Maya și Baba în discuție (întâi Baba, apoi Maya):

- Myrtle, nu vreau să fiu nepoliticos, dar câți ani aveai când ai murit?

- 16, răspunde fata.

- Deci, erai în anul șase? întrebă Sara.

- Da, răspunde Myrtle simplu.

- Cum ai murit? întrebă Maya.

- Păi, am... începu Myrtle, dar Sara a întrerupt-o:

- Ssst! V-am mai povestit!

- Scuze, Myrtle! zise Maya cu o undă de regret în voce.

- Nu-i nicio problemă! răspunde Myrtle. Mulți mă-ntreabă, așa că m-am obișnuit. Dacă vrei, Maya, îți pot spune.

- Numai dacă nu e o problemă.

- Nu, nu este. Deci, uite: de mult, acum foarte mult timp, exista un șarpe numit Vasilic pe care, dacă îl priveai direct în ochi, mureai și am o bănuială că acest șarpe ne bântuie din nou castelul. Dacă priveai ochii șarpelui, dar nu în mod direct, adică, dacă îi vedeai în oglindă, reflectați în apa etc., te transformai în stană de piatră și puteai fi despietrit doar cu o poțiune de mătrăgună. Eu mă duceam la baie și întâmplarea a făcut să văd șarpele și, chiar dacă am întors capul, am apucat să mă uit în ochii săi în mod direct pentru o singură clipă dar aceasta a fost de-ajuns ca să mă omoare.

Myrtle și Sara deveniseră deja foarte bune prietene. Fiecare povestea foarte multe chestii despre sine și, deci, nu era de mirare că Maya și Baba stăteau încremeniți.

Sara începu să-i povestească lui Myrtle despre ea și ajunsese la fazele când ea se juca că Maya și Baba erau vii:

-și, îi ajutam să coboare din pat, iar apoi mă jucam cu ei.

După ce Sara și Myrtle începuseră aproape să se tăvălească pe jos de râs, Maya și Baba nu mai rezistară să stea acolo și să pară că nu îi distrează absolut nimic. Cei doi fugiră spre ele și le întrebă de ce râd dar, cum fetele radeau prea tare ca să le poată răspunde, cei doi începură să râdă cu ele.

- Cum e în lumea mageamiilor? întrebă Myrtle cu lacrimile șiroindu-i pe obraji.

- Ciudat, răspunde Sara printre râsete. Am noroc că am părinți buni, nu ca și Harry, săracul.

După toate acestea fetele începuseră din nou să râdă. Maya spuse:

- Sara, cred că ar trebui să mergem să mai vizităm și alte lucruri.

- Maya, spune Myrtle, m-ați făcut pentru prima oară în viața mea să râd! Mulțumesc!

- Nu ai de ce, Myrtle! exclamă Sara. Maya, te rog, mai putem sta? Te implooor!

- Bine, câteva minute! spuse Maya și începu să spună glume.

- Mulțumesc, Maya! spune Myrtle.

- Pentru? spuse Maya distrată și prefăcându-se confuză.

Când Baba intră în discuție, le făcu puțin atente și spuse o glumă foarte amuzantă.

Fetele începură să râdă și mai tare după acea glumă.

- Unde locuiești? întreba Myrtle.

- În România. Județul Arad, orașul Ineu de Cris. Nu-mi mai amintesc foarte bine adresa... Cred că... începu Sara, dar Myrtle o întrerupse:

- Lasă!!! Eram curioasă doar de țară, adăugase ea, șoptind.

Sara se uită la ceas:

- O, MAMMA-MIA...!!! TREBUIE SĂ PLEC!!! SE TREZESC AI MEI ȘI TREBUIE SĂ MERG LA DENTIST LA PRIMA ORĂ!!!! ÎMI PARE AȘA DE RĂU, MYRTLE!!! CHIAR MAI VOIAM SĂ STAU!!!

- Stai liniștită! Du... Stai un pic!!! La ce ai zis că trebuie să mergi?! La felixt?!

- Nu, la dentist! Întrebă-o pe Hermione! Ea știe! Părinții ei sunt medicii stomatologi care mă tratează. E așa de tare!!! Nu?

- Da! E chiar tare!

După toate acestea, Sara o luă la fugă pe coridorul școlii Hogwarts. O căuta pe Hermione.

- Oh, în sfârșit, Hermione! Te-am căutat peste tot!

- De ce, ce e?

- Părinții tăi sunt dentiștii mei!

- Serious?!

- Da! E așa de tare!

Hermione rămase cu gura căscată în timp ce Sara-i povestea de ce trebuie să plece.

- Păi, păcat că trebuie să pleci! Dar te mai întorci, nu-i așa? spuse Hermione cu tristețe.

- O să mă întorc, promit! Chiar diseară, după ce mă asigur că doarme toată lumea! îi răspunse Sara întinzând mâinile pentru o îmbrățișare. Unde sunt Harry și Ron?

- O, la bibliotecă! Vrei să îi saluți? Te

conduc acolo!

- Bine, super! Mulțumesc!

Hermione o conduse pe Sara la bibliotecă. Acolo începu din nou să explice de ce trebuie să plece.

- Ce păcat că trebuie să pleci!!! spuse Harry.

- În ce an sunteți?

- În anul doi și vrem să îți prezentăm pe cineva... zise Ron.

- Pe cine? întrebă Sara.

- Pe mine! spuse o voce de fată. Sunt Ginny Weasley.

- WOW!!! SERIOUS?! spuse Sara mirată din cale-afară.

- Da!

Sarei nu-i venea să creadă.

- Sara, la ce oră ai programarea la ai mei? întrebă Hermione.

-La 8:00. De ce?

AAAAAAAAAAAA!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Mulțumesc că mi-ai spus, Hermione!!!

- Nu ai de ce! Sigur te întorci diseară?

- Da, sigur!!

Sigur vă întrebați cum va ajunge Sara acasă la ea. Ei, veți afla fix în acest moment!

- Sara, trebuie să te prefaci că dormi, da? Și trebuie să te ciufulești un pic.

- Ca să creadă ai mei că am dormit?

- Da, sigur! Acum, ai grijă de tine!

- Dar, știi Hermione, eu nu știu să ajung acasă și mami se trezește pe la 5:00 Deci, va trebui să mă prefac foarte bine că dorm!

- Te duc eu, Sara! Nu-ți face griji! Trebuie doar să-mi spui adresa ta!

- Desigur! Oh, în sfârșit, mi-am amintit adresa!

Probabil că vă întrebați ce fac și unde sunt Maya și Baba, la fel ca și Ron:

- Sara, unde sunt Maya și Baba?

- În salonul Casei Slytherin! răspunse Sara.

- OK, hai să îi luăm și pe ei! îi spuse Hermione fetei.

- Merți, Hermione!

Sara și Hermione se duseră spre salonul casei Slytherin. Sara le spuse rapid Mayei și

lui

Baba de ce trebuie să plece.

Dar tot trebuie să ne întoarcem, fiindcă după ce te trezești, Tu-Cea-Din-Vrajă te evaporă, explică Maya.

- OK, Merçi, Maya! răspunse Sara.

Hermione o conduse pe Sara acasă la ea și o rugă, încă o dată, să revină și în următoarea seară.

- O să vin, stai liniștită! Dar acum trebuie să pleci, spuse Sara cu o notă de deranj în voce că îi spuse lui Hermione să plece.

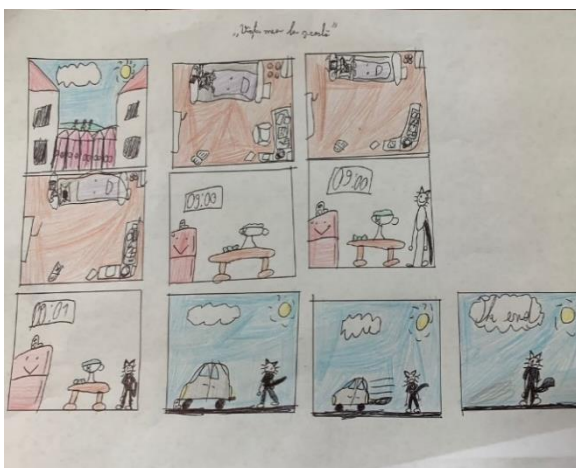
- Maya, cred că poți să iei vraja, spuse

Hermione.

Maya a făcut vraja să dispară și se culcară la loc exact ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic. Când mama Sarei veni să o trezească, Sara se trezi ușor chiar dacă dormi puțin. Fără nicio bănuială, mama Sarei, Adela, o trezi ușor pe Sara și îi spuse să se îmbrace ca să nu întârzie la dentist.

**Sara Alice David, clasa a III-a,
Step by Step**

Viața mea la școală

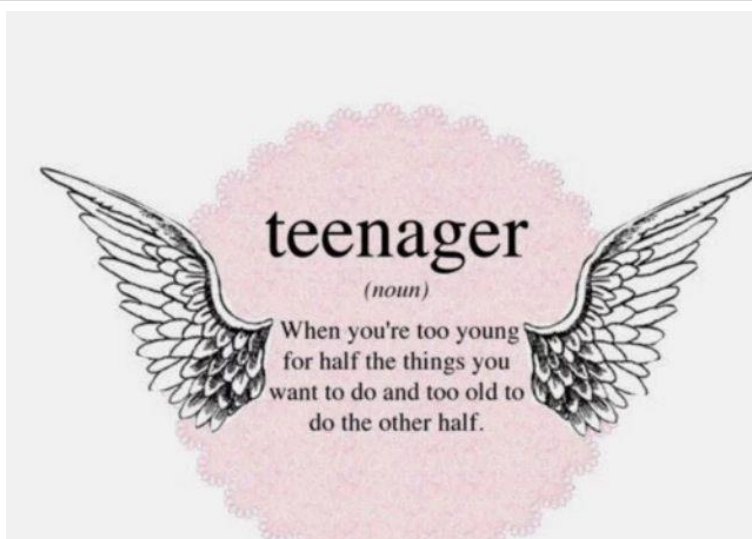
**Desen realizat de Știube George,
clasa a IV-a, Step by Step**

Mărul

**Desen realizat de Sarkozi Krisztina,
clasa a IV-a, Step by Step**

Adolescenții, încotro?

Sursa: <https://www.musely.com/tips/Teenager-Noun/18782815>

„-De ce au trecut adolescenții strada?

-Pentru că nu aveau voie...”

Gluma de mai sus provoacă, de obicei, zâmbete atotștiutoare în rândul adulților și ridică sprâncenele nedumerite ale adolescenților. Cum adică, de ce n-ar trece strada? Și ce, dacă nu e voie? Ce legătură are asta cu orice? Agasant, enervant, impulsiv, nesăbuit, exasperant, dramatic, labil sunt doar câteva din adjectivele cu care sunt deseori și poate pe nedrept, descriși adolescenții. Problema nu este una actuală. Relatări despre caracterul „turbulent” al acestei etape de vârstă apar în toate culturile și în toate epocile, adolescența fiind descrisă ca o perioadă cel puțin dubioasă, un fel de tunel în care intri cu inocența unui copil în prima zi de școală și ieși cu hainele terfelite de multe și variate experiențe și, uneori, cu inima frântă, măcar un pic.

Cât este mit și cât este adevăr din ce se spune despre această vârstă? Deși se vorbește de mult despre ea, pecetluirea adolescenței ca o perioadă de dezvoltare diferită fundamental de copilărie este relativ recentă. „Adolescența” s-a născut abia în 1904, fiind personajul principal în cartea cu același nume scrisă de psihologul american

G. Stanley Hall. Acesta este primul om de știință care atrage atenția asupra unei perioade de „furtună și stres” care începe lent la 11 ani, atinge un apogeu la 15-16 și se încheie spre 23 de ani. Cercetătorul indică câteva caracteristici psihologice ale adolescenților de la început de secol XX: instabilitatea emoțională, spiritul rebel și predispoziție spre încălcarea regulilor, căutarea de senzații tari și o susceptibilitate de a fi influențat de prieteni și „literatura ușoară și de proastă calitate”, varianta mai bătrână a social-media. Aceste caracteristici sunt puse în mod greșit pe seama modificărilor sociale ale vremii. Pe scurt, înlocuirea treptată a muncii la copii cu frecventarea școlii a permis un „răgaz psihologic” pe care generațiile de dinainte nu l-au avut, ceea ce a dus la apariția unei constelații de trăsături unice. Stanley Hall greșea, însă cercetările lui au dat startul studiului științific al adolescenței și, totodată, au provocat schimbări în societate, aceasta începând să se raporteze la această categorie de vârstă ca fiind ceva diferit. Nu chiar copil, însă nici pe deplin adult. Niște struțo-cămile. Niște ciudați.

Studii recente arată că adolescența ține

mai degrabă de biologie decât de societate și istorie. Între 12-25 de ani creierul traversează o perioadă de intensă remodelare și reorganizare, însă nu și de creștere. Sistemul nervos trasează acum tușurile finale pentru ce înseamnă minte de adult. Fibrele neuronale se îmbracă cu un strat de mielină care le face să lucreze mai repede. Corpul calos care unește emisferele cerebrale se îngroașă și face comunicarea dintre acestea mai eficientă. Apar legături suplimentare între zonele implicate în memorie și cele implicate în luarea de decizii ceea ce îi face pe adolescenți mult mai buni în a lua hotărâri bazate pe experiența anterioară. Abilitatea de a lua decizii se îmbunătățește semnificativ însă dezvoltarea zonelor din creier responsabile pentru acest proces durează până spre 25 de ani. Unul dintre cele mai importante procese neuronale care se petrec acum se numește „*pruning*”, creierul fiind extrem de abil în a se descotorosi de legăturile care nu le folosește și a păstra conexiunile des folosite în acord cu principiul economiei de resurse sau „*use it or lose it*”. Ce faceți acum în mod frecvent va influența mult comportamentele din vârsta adultă. Se petrece o „mare curățenie” al cărei rezultat va fi un creier performant, însă drumul până acolo poate părea stângaci mai ales din cauza faptului că unele zone se dezvoltă mai repede decât celelalte. Un adolescent poate acum să verbalizeze relativ bine ce simte (acele zone din creier s-au dezvoltat) însă nu poate să își controleze emoția (aici încă creierul mai are de lucru). Sună bine până acum, de ce se tot plâng adulții de adolescenți? În această perioadă creierul adolescenților este foarte sensibil la un neurotransmitător numit dopamină. El este generat automat în corp când facem experiențe care ne aduc recompense. De aici nevoia de multe, multe experiențe și rezistența foarte mică la tentații. Nu e ca și cum adolescenții nu știu să evalueze corect riscurile. De fapt, toate studiile arată că ei fac asta la fel de bine ca

și adulții. Însă pentru adolescenți, recompensa care poate fi câștigată merită riscul, aproape întotdeauna. Recompensa este, în fond, o mică „doză” de dopamină, o idee ciudată pe care natura a gândit-o pentru a încuraja adolescenții să aibă experiențe. Din afară pare că adolescenții aleg prostește risc după risc sub privirile îngrozite ale părinților. Din afară adolescența este vârsta accidentelor, a sarcinilor nedorite, a deciziilor proaste, a influenței anturajului care acum bate orice sfat părintesc. „Dinăuntru” însă, adolescența este un creier tot mai eficient care își asumă riscuri și învață să se conecteze cu ceilalți. Un adult în devenire adică? Nimic în corp nu e întâmplător, iar natura nu se autosabotează. Impulsivitatea acestei vârste este, până la urmă, cea mai ușor de sesizat, dar și cea mai periculoasă trăsătură a unei generații care biologic vorbind, face, în realitate, antrenamente să părăsească cuibul. Este o trăsătură adaptativă. Însă la fel ca o mașină super puternică căreia nu îi merg foarte bine frânele și riscurile pe care și le asumă adolescenții sunt, deseori, prea mari, iar acceptarea din partea găștii vine cu costuri care, pe termen lung, nu merită. Nu, nu trebuie să vă placă toată lumea și nonconformismul nu înseamnă, cu adevărat, să spui „nu” la tot. Și atunci un pic de ajutor nu strică, iar el poate veni de la adulții în care aveți încredere și care vă pot ghida în a risca deștept. Ca o lanternă în tunelul ciudat prin care treceți, deși e drumul vostru.

De ce au trecut adolescenții strada?

Fiți adolescenții care trec pentru că trebuia să treacă. Pentru că nu se putea altfel, totul e pe partea cealaltă. Pentru că agasant, enervant, impulsiv, nesăbuit, exasperant, dramatic, labil s-ar putea să fie, cu un pic de noroc, scânteia spre liber, creativ, îndrăzneț, autentic, original, sensibil, perseverent, activ, explorator. Și asta nu-i puțin lucru.

prof. consilier școlar Mirela Șaupe

Copiii si drepturile lor

„Misiunea noastră nu este să îi creștem pe copiii noștri să fie duri pentru a face față acestei lumi crude și nemiloase. Misiunea noastră este să creștem copii care vor face ca lumea să fie mai puțin crudă și mai puțin nemiloasă.” – L.R. Knost

Sărbătorim în fiecare an, pe 20 noiembrie, Ziua Internațională a Drepturilor Copilului. Pentru noi, fiecare zi este despre COPII. Împreună cu ei ne simțim mai încrezători, ei ne (re)învață să râdem, alături de ei visăm, ei sunt motivul pentru care profesia noastră există. De aceea, este esențial să le deschidem mințile pentru a înțelege că, deși sunt mici, vocea lor trebuie ascultată și că trebuie să le oferim toate condițiile necesare pentru a crește și a se dezvolta armonios.

În acest context, pe 18 noiembrie 2021, am realizat cu elevii clasei a IX-a C o activitate despre Drepturile copiilor la tema Școala, existentă în programa de limba și literatura română, abordând, pentru început, texte nonliterare și multimodale pe acest subiect. Astfel, prin lecturarea mai multor resurse on-line, elevii au descoperit că nu dintotdeauna copiii s-au bucurat de aceste drepturi din prezent și că primele semne ale recunoașterii copiilor ca ființe umane cu drepturi depline s-a realizat abia în secolul al XX-lea prin intermediul doctorului Janusz Korczak, ca mult mai târziu, în 1919, Eglantyne Jebb să fondeze prima organizație Salvați Copiii, la Londra. Lui îi aparține ideea redactării unui document internațional care să legifereze drepturile copiilor. Acest document s-a născut din revolta împotriva morții a sute de mii de copii sau milioane, în

Sursa: <https://www.unicef.org/romania/media/2271/file/Conven%C5%A3ia%20Na%C5%A3iunilor%20Unite%20cu%20privire%20la%20Drepturile%20Copiului.pdf>

timpul Primului Război Mondial. Pe lângă
 cei trimiși pe front la o vârstă prea fragedă,
 mulți au murit de diverse boli sau de foame.
 În acea perioadă, programele dezvoltate au
 urmărit cu predilecție combaterea foametei
 și asigurarea asistentei medicale copiilor.

Astfel, printr-o perseverență implicare, Eglantyne Jebb a realizat și a promovat adoptarea, în 1924, de către Liga Națiunilor (în prezent, Organizația Națiunilor Unite) a Declarației Drepturilor Copilului, primul document internațional prin care comunitatea internațională a confirmat că protecția copilului este o

problemă urgentă, solicitând statelor membre să-și asume responsabilitatea și să aloce resurse financiare în acest sens. Această Declarație, extinsă în 1959, constituie sursele de inspirație utilizate

Sursa: <https://ro.pinterest.com>

pentru redactarea Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului din 1989.

România a fost printre primele state care au ratificat Convenția ONU, în cadrul Adunării Generale a Națiunilor Unite, prin Legea nr. 18 din 28 septembrie 1990, iar în anul 2004, a fost adoptată și o lege specială pentru protecția și promovarea drepturilor copilului (Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare). Declarația Drepturilor Copilului cuprinde 42 de obiective, interconectate și la fel de importante pentru fiecare copil.

După acest prim moment de documentare, elevii clasei a IX-a C au trecut în revistă cele 42 de drepturi și fiecare a avut de ales să prezinte unul dintre ele, justificându-și opțiunea. Opiniile lor au fost deosebit de pertinente și de mature. Astfel, Ardelean Dafin consideră că cel mai important drept din cele menționate mai sus este cel la privind accesul la informație.

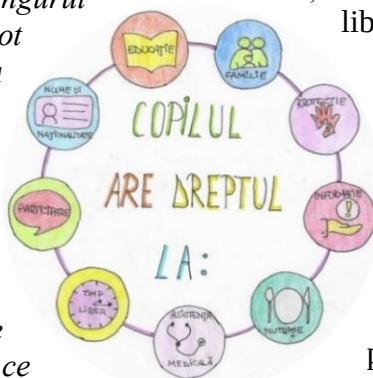
Cred cu tărie că acesta este singurul drept care îi oferă minorului tot ce are nevoie pentru a duce/a ajunge la o viață fericită. Oamenii trăiesc pentru a învăța, iar o persoană cu acces nelimitat la informație este precum un lichid: poate lua orice formă. Informația produce sentimente, îi permite copilului să studieze subiectele ce îl preocupă. O persoană determinată și dedicată poate ajunge foarte departe cu ajutorul accesului la informație. De asemenea, Baiduca Alessia opiniază că dreptul la odihnă și vacanță este esențial, deoarece chiar dacă și celelalte drepturi au o importanță aparte, acesta ne oferă un moment de scăpare din rutina zilnică, ajutându-ne să ne relaxăm. Vacanța reprezintă pentru copii o pauză de la atribuțiile școlare și petrecerea timpului într-un mod plăcut cu familia, prietenii, rudele etc. Prin intermediul acesteia ne

încărcăm forțele și capacitatea mentală și fizică. În plus, aceste pauze previn apariția stresului, depresiei sau anxietății, inclusiv la copii.

Pentru Bobotan Maria, libertatea în exprimare este unul dintre drepturile fundamentale ale omului de a spune ceea ce gândește în limitele respectului de sine și a celor din jurul său, fără a fi oprit în vreun mod. Acest drept este esențial pentru funcționarea unei societăți libere și democratice. La nivel individual ne ajută să ne dezvoltăm gândirea, făcând schimb de informații cu persoanele din jur. Totodată,

libertatea de exprimare duce automat la respectarea altor drepturi fundamentale, precum libertatea politică, religioasă... Acest drept ne ajută la formarea unor valori și ideologii esențiale, după care să ne ghidăm în viață, precum toleranța, caracterul pluralist al informației, armonia, respectul pentru emițător într-o conversație...Astfel, într-o societate democratică, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare, acest fapt ajutând oamenii să creeze un mediu mai luminos și prosper, deschis spre nou și îmbunătățire, în timp ce pentru Bradea Marisa dreptul la asistență medicală este prioritar, deoarece sănătatea este, cu siguranță, latura cea mai importantă a existenței noastre. Fără sănătate, copilul nu se poate bucura de familie, de educație, timp liber, vacanțe sau de celelalte drepturi ale sale. Cei care sunt în măsură să se îngrijească de sănătatea

Rolul educativ și formativ al lecturii

copilului, de serviciile medicale necesare sau de recuperarea acestuia sunt părinții sau tutorii. În respectarea dreptului la sănătate trebuie să se implice și statul și autoritățile locale. O bună colaborare între toți aceștia duce la respectarea dreptului la sănătate a celor mai vulnerabile ființe, copiii.

Nu în ultimul rând, Prack Alexia consideră că dreptul copilului cu nr. 22, este unul dintre cele mai importante. Orice copil merită să beneficieze de afecțiunea, susținerea sau sprijinul părinților sau al tutorei legale. Fiecare dintre noi simțim nevoia de mângâiere, liniște și armonie în familie. Copiii care au parte de sprijinul părinților acționează și interpretează diferit situațiile dificile, spre deosebire de cei care nu beneficiază de afecțiune. Aceștia au tendința de a se subestima sau de a interpreta orice problemă de moment ca pe un necaz marcant. De aceea, părinții trebuie să-și susțină copilul, să-i fie alături și să-l învețe să se aprecieze.

Așadar, să facem o schimbare în mentalitatea noastră și a copiilor pe care îi creștem și îi educăm, fiindcă de ei depinde cum va arăta lumea de mâine.

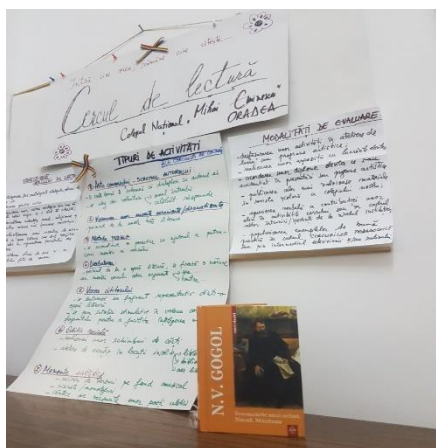
Pentru mai multe informații despre cele 42 de drepturi, accesați link-ul: <https://www.unicef.org/romania/media/2271/file/Conven%C5%A3ia%20Na%C5%A3iunilor%20Unite%20cu%20privire%20la%20Drepturile%20Copilului.pdf>

prof. Monica Dumitraș

Ne surprinde faptul că, după secole de evoluție a societății în care trăim, încă se mai întreabă unii dacă este utilă sau nu lectura în dezvoltarea intelectuală și spiritual-armonioasă a tinerilor. Orice conștiință preocupată cu adevărat de propria educație a găsit deja răspunsul, căci lectura are menirea de a lega minți și suflete, de a anihila barierele culturale, spațiale și temporale și de a ajuta să găsim fericirea prin descoperirea unor bogății spirituale. Abandonându-ne lecturii, cunoaștem oameni din alte veacuri, le înțelegem nevoile, ne hrănim din înțelepciunea lor și călătorim în locuri în care, fizic, nu vom călători niciodată.

Pe lângă analiza operelor importante din literatura noastră, pledam pentru necesitatea studiului unor creații valoroase din literatura universală, indiferent de cadrul în care se realizează aceste activități, în orele de curs ori în cercuri de lectură. Dacă avem în vedere funcția importantă a cărții de a păstra tezaurul cultural al umanității ce ar risca să fie înghițit de uitare și dacă ținem cont că un om de cultură prețuiește, de regulă, cât a reținut după ce a uitat, atunci vom realiza că este imperios necesară extinderea lecturilor elevilor noștri prin intermediul unor **activități de cerc.** Deschideri generoase spre literatura mare a lumii oferă studiul comparativ-tematic al unor creații pe tema confruntărilor interumane crâncene precum *Război și pace* de Lev Nikolaevici Tolstoi, *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* de Camil Petrescu și *Pădurea spânzuraților* de Liviu Rebreanu, pe tema sorții funcționarului mărunț din *Mantaua* lui Nikolai Vasilievici Gogol și *Două loturi* de I. L. Caragiale, a lumilor fantastice zugrăvite în *Pisica neagră* de Edgar Allan Poe, *Kir Ianulea* și *La hanul lui Mânjoală* de I. L. Caragiale, a destinul zbuciumat al unor femei aflate pe drumul ireversibil dintre Eros și Thanatos în *Doamna Bovary*,

de Gustave Flaubert, *Anna Karenina* de Lev Tolstoi sau *Ana* din romanul *Ion* al lui Liviu Rebreanu, precum și a plonjării în adâncurile sufletești prin intermediul unor poeme magnifice scrise de Serghei Esenin, de Rainer Maria Rilke, sau prin intermediul prozei scrise de Feodor Mihailovici Dostoievski; cu ajutorul acestor exemplificări comparative se creează punți de legătura prin care se realizează transferul de cunoștințe.

Activități ale cercului de lectură

Pornind de la această potrivită situație comparativă, consideram că eficiența actului lecturii ține de timpul calitativ pe care îl acordăm unor etape ca prelectura, lectura propriu-zisă și postlectura. Asadar, *actul propriu-zis al lecturii este precedat și urmat de maluri sau margini*, aspect susținut și de profesor universitar doctor Alina Pamfil într-un studiu publicat în anul 2013 în revista *Perspective*. Cele trei etape extrem de importante în conturarea aspectului formativ al actului citirii și interpretării textului literar sunt:

1. **Prelectura**, înțeleasă ca act de alfabetizare emoțională ce-l pregătește pe tânăr pentru pășirea în interiorul textului literar.

Când ne apropiem de un text literar pentru prima dată, este indicat ca profesorul să-i dirijeze pe elevii săi în căutarea unor conexiuni, idei, elemente definitorii care să-i ajute să intuiască despre ce ar fi vorba în

textul literar supus analizei astfel:

- un punct important în momentul prelecturii ar fi analizarea titlului operei care, de regulă, trezește un orizont de așteptare de sorginte interpretativă;
- ilustrațiile de pe copertă, din interiorul operei sau portretul autorului creației pot și ele să deschidă calea unei abordări speculative și bazate pe dialog autentic;
- schițarea în trei-patru enunțuri a trăsăturilor personajului principal al operei atingând tema centrală și întrebându-ne care sunt nevoile, calitățile și idealurile de viață ale unui om cu un asemenea portret;
- improvizarea unui dialog de cinci-șapte replici dintre personajul operei ce urmează a fi lecturată și un alt personaj ce face parte dintr-o creație a altui autor studiat pe aceeași temă;
- plecând de la sumare indicații referitoare la întâmplările ce alcătuiesc subiectul operei, elevii să formuleze întrebări conexe cu valoare intuitivă, analitică și critică de genul:

Ce mare pasiune ar putea avea personajul?

Ce fel de oameni și-ar alege ca prieteni?

Cum s-ar apăra în caz de necesitate?

Cine i-ar putea sări în ajutor în depășirea problemelor dificile? și altele;

2. **Actul propriu-zis al lecturii** ce ar presupune existența unui timp rezonabil în care cititorul pasionat să se cufunde în adâncurile textului dat spre citire pentru a-i pătrunde toate semnificațiile;

3. **Postlectura** ca act al analizei și interpretării textului citit presupune o extensie firească a activității de lectură ce vine să completeze, să verifice și să valideze dacă ceea ce au simțit/perceput la nivel individual elevii în etapa a doua coincide cu ceea ce au receptat ceilalți, cu părerea coordonatorului și cu părerea criticilor literari ca cititori avizați.

Ieșirea din textul lecturii, adică postlectura, se poate desăvârși prin trasarea și ducerea la îndeplinire a unor sarcini transdisciplinare bazate pe conexiuni între literatură și istorie, literatură și filosofie, literatură și pictură, literatură și muzică, literatură și geografie, literatură și fizică ori matematică, literatură și religie etc, acele conexiuni care să valideze transferul de cunoștințe și să lărgască orizontul imaginativ și creativ al elevilor cultivându-le, în același timp, și spiritul critic. Deoarece nu există rețetă general-valabilă și metodă ideală de învățare pentru toate activitățile de lectură, cercetătoarea Octavia Costea recomandă profesorilor ce desfășoară cu

elevii asemenea lecții formative să abordeze un stil eclectic, bazat pe dozaj adecvat diferitelor procedee de analiză și de sinteză în domeniul lecturii; aceasta neînsemnând bulversare conceptuală, ci sinteză controlată, fundamentată pe întrebări și răspunsuri controlate și aducătoare de beneficii spirituale și cognitive.

Bibliografie:

Prof. univ. dr. Alina Pamfil, *Un model de receptare a textului literar*, în revista **Perspective**, nr. 2, Editura Didactica limbii și literaturii române, Cluj, 2013, pag 2;

Octavia Costea, *Didactica lecturii – o abordare funcțională*, Editura Institutului European, Iași, 2006, pag. 25.

prof. Florica Crețiu

Proiecte motivaționale în context pandemic

Școala sprijină nu doar dezvoltarea intelectuală a elevilor, ci îi pregătește, în egală măsură, pe aceștia pentru integrarea lor socială, profesională, morală, etică.

În societatea actuală postpandemică are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu progresul societății și automat al educației.

Interacțiunea elevilor de liceu are un impact benefic asupra tuturor celor implicați: pe de o parte, diminuează izolarea elevilor cu real potențial artistic, contribuind la afirmarea artistică a tinerelor condeie, pe de altă parte, dezvoltă abilitățile de a citi, comunica și interrelaționa ale tuturor elevilor, însă acestea adaptate la nevoile actuale ale societății, bazându-se și pe capacitatea de a-și dezvolta competențele digitale aplicate în diferite arii curriculare. Realizarea proiectelor trebuie să aibă ca scop îmbogățirea informațiilor de cultură generală a elevilor, dobândite la orele de curs cu cele din spațiul virtual, dar și de consolidare a relațiilor de grup, a colectivelor de elevi, de socializare într-un context în care distanțarea socială promovează unitatea prin digitalizare.

Proiectele motivaționale presupun

următoarele:

- aprofundarea cunoștințelor prin fuzionarea diferitelor arii curriculare;
- sintetizarea cunoștințelor de limbă și literatură în strânsă conexiune cu specificul competențelor digitale;
- dezvoltarea orizontului de cunoaștere cu ajutorul informațiilor transdisciplinare și interdisciplinare (română, istorie, geografie, religie, limbi moderne), privind tradițiile culturale ale popoarelor;
- cultivarea sentimentului de mândrie prin declanșarea de emoții, aprecieri asupra frumuseților descoperite prin intermediul digitalizării;
- formarea deprinderilor de observare, de sesizare a aspectelor ecologice, de poluare a mediului și cultivare a unei educații transdisciplinare.

Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru nonformal în spațiul virtual, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar, să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Astfel de proiecte își propun responsabilizarea elevilor față de valorile socio-culturale prin cunoașterea și valorificarea obiceiurilor și tradițiilor românești specifice, prin respectarea, practicarea și transmiterea lor generațiilor actuale și viitoare.

prof. Adela Porge

Teaching English through history - The English Middle Ages

Teaching and reinforcing vocabulary is essential to foreign language learning, but it can prove difficult and sometimes inefficient, unless meaningful context is provided and practising of newly acquired vocabulary is ensured throughout the lesson by means of several types of exercises. Texts presenting a historical period may

offer the opportunity of tackling a wide range of vocabulary, covering areas such as society, economy, politics, religion, culture, everyday life etc. In addition, they may arouse interest and thus keep the students deeply engaged in finding out information while learning and practising new vocabulary. The purpose of this article is to provide some examples connected to the English Middle Ages.

TEXT A: THE ANGLO-SAXONS

Between 450 and 550 AD most of the eastern half of today's England was **settled** by the Germanic tribes of the Angles, the Saxons and the Jutes or, as they are more commonly known, the Anglo-Saxons, who were the **ancestors** of the English. At first pirates, they first came to Britain as **mercenaries** in the Roman legions. Then they began to conduct **raids**. The native Britons, i.e. the Celts who had adopted Roman ways (as Britain had been a province of the Roman Empire until the Roman legions **withdrew** in 410 AD), tried to **oppose** them and they won major victories under King Arthur. Later, the Celts were **steadily** pushed to Wales, Scotland, Cornwall and Brittany (NW of today's France). The Saxons controlled southern England divided into West Saxons, East Saxons, Middle Saxons and South Saxons. The Angles occupied the northern and eastern parts: Mercia, East Anglia and Northumbria. The Jutes occupied Kent. The Anglo-Saxons formed what historians later called the Anglo-Saxon Heptarchy, which means a group of seven kingdoms. These kingdoms fought against each other for **supremacy**. The names of the kingdoms were: Northumbria, Mercia, East Anglia, Wessex, Essex, Sussex, Kent. Northumbria was dominant in the 7th century, Mercia in the 8th century and Wessex in the 9th century.

The early Saxon settlers were **country dwellers**. Saxon villages were family villages ("ing" in Anglo-Saxon meant "folk

or family" and is recognizable in today's place names). The Anglo-Saxons lived in wooden villages in **clusters** of huts around a large central hall. Each village had its lord. The word "lord" means "loaf ward" or "bread keeper", while "lady" means "loaf kneader" or "bread maker", a reminder that the basis of the Saxon society was farming. The duty of the village head or lord was to **protect** the farm and its **produce**. The Anglo-Saxons had **heavy** ploughs and **narrow** strips of land, so Anglo-Saxon farming was co-operative **tillage**. The land around each village was divided into three large fields: spring crops, autumn crops and one section were left to rest. They grew wheat, barley, oats, rye, beans, peas and flax. The Anglo-Saxons were skilled in making jewels, glass vases, pottery, weapons. They were **renowned** all over Europe for their sculpture, metalwork, embroidery and illumination (the art of decorating religious manuscripts).

The country was divided into a system of shires **governed** by aldermen who were local lords whose house - the manor - was the centre of local administration. The local lord administered justice, made sure the land was **properly** divided, he collected taxes for the Anglo-Saxon army, called "the fyrd". The word shire-reeve is the origin of today's word "sheriff". The Witan was the King's Council. At first it was an informal group of **advisers**, made up of churchmen and senior warriors; by the end of the 10th century, it had become an official government body which had the right to issue laws and charters. The king could **ignore** the Witan, but it was not **wise**, because the Witan's authority was based on its right to choose kings.

At the top of the Anglo-Saxon society came the nobles, who fought, next the ceorls, who farmed, and at the bottom the slaves. The whole **existence** of the Anglo-Saxons was war. Fighting **bound** them together in ties of **loyalty** to the leader.

Loyalty was seen as the greatest of human **virtues** and, as a consequence, the most detestable of all **crimes** was the betrayal of a king. The Anglo-Saxons were organized in family groups, where loyalty to family and the lord of the tribal group were the most important social **bonds**. It was essential to avenge any **wrong** committed against a family member. The Anglo-Saxons also had a legal institution called "wergild", which meant "man payment", i.e. money the murderer paid to the victim's **next of kin**. The strongest bond among the Saxon people was the tie of blood and, after they conquered Britain, they gave up their piratical ways and settled down in family groups to become tillers of the **soil**. Yet, they never lost their warlike **outlook** and often fought among themselves. Their ways remained **rough** and **wild** until they became Christians. They had a great **belief** in freedom and every freeborn Anglo-Saxon had the right to enjoy the **reward** of their own hard work and to take part in the management of public affairs. The Saxons were **strong** and **fearless** and, although cruel and **treacherous** to their enemies, among themselves they were **truthful, loyal** and homeloving.

VOCABULARY PRACTICE

a) Match some of the words in bold from the text to their SYNONYMS:

life, occupied, retreated, defend, appropriately, disregard, attacks, view, predominance, forefathers, constantly, famous, counsellors, connected, uncouth, injustice, land, ruled, ties, faithfulness, faithful, honest, dishonest, savage, faith, benefit

b) Match some of the words in bold from the text to their ANTONYMS:

light (adj), wide / broad, foolish / stupid, vices, weak, cowardly

c) Match some of the words in bold from the text to the following DEFINITIONS:

paid soldiers, hold out against / fight back, inhabitants of rural areas / villagers,

groups of things of the same kind that are close together, food or other things made or grown on a farm, the process of preparing and using land for growing crops, illegal or immoral behaviour or action, closest relative

READING COMPREHENSION

Read the text again and decide whether the following statements are TRUE or FALSE:

-The Anglo-Saxons were invaders and settlers of all the British Isles.

-The Anglo-Saxons were the forefathers of the English.

-The Anglo-Saxons were peaceful people.

-The Anglo-Saxons were forgiving people avoiding vengeance.

-The Anglo-Saxon tribes established a unitary state.

-The Anglo-Saxon society was mainly urban.

-The Anglo-Saxons were skilful farmers and craftsmen.

-The Anglo-Saxon kings did not inherit the crown, they were chosen by a council.

-The Anglo-Saxon upper class / ruling class was made up of noble warriors.

-The most important bonds in Anglo-Saxon society were the ties of kinship.

-The Anglo-Saxons were truthful and just even to their enemies.

-The Anglo-Saxons were initially Christian.

TEXT B: THE ANGLO-SAXONS AND THE VIKINGS

Between the 8th and 10th centuries AD other Germanic tribes coming from Denmark, Norway and Sweden attacked and **settled** the British Isles. They were known as Norsemen or Northmen (the people of the North). In the **bleak** and mountainous land of Scandinavia it was difficult to grow sufficient food to feed themselves, so they sailed for **plunder** and adventure and hence took on the name of "Vikings" which meant "Sea Rovers". The

Anglo-Saxons also called them "the Danes". They were **merciless** and **fierce**, the fiercest pirate's history has ever known, feared by everyone as they took immense joy in battle and plundering. They were very skilled, they were the cleverest shipbuilders of the time, the most **daring seamen**; they built some of the most **remarkable** sailing vessels that the world has ever seen. Viking **raids** on England started in the late 8th century. The attack on Lindisfarne monastery in 793 **heralded** the **onset** of **frequent** raids on coastal communities, with churches and monasteries being particularly **targeted** for their **wealth**. **Sporadic** raiding **gradually** turned to larger-scale assaults taking on a political aim. Over-wintering in **defended** camps, the control of extensive areas of land and the extraction of "protection money" (the so-called "Danegeld") became **characteristic** of Viking activity in England. At first English resistance was uncoordinated and often ineffective. "England" was a region of several independent kingdoms - often at war with each other - and the lack of a **unified** political and military structure meant that Viking war-bands could **roam** the countryside with some **impunity**.

Eventually, King Alfred of Wessex was able to **confront** the Viking Great Army at Edington in 878, when his victory **enabled** him to establish terms for peace, though this did not put a complete stop to Viking attacks. King Alfred was the only king the English called "the Great". He was a great Christian king: **brave**, wise, **just**, **generous**, well-educated and very **pious**. He united all the Saxons, who **willingly submitted** themselves to him, and he defeated the Vikings. He reorganized the army and finances, he built a fleet and a system of fortified settlements to **withstand** Viking attacks. He also promoted learning and culture, he **founded** schools and monasteries and ordered the monks to translate the Bible into Anglo-Saxon. He

made laws after the model of the Ten Commandments and ordered that a Bible and a book of law, both in English, be placed in every church so that his **subjects** may understand and obey the word of God and the law. Alfred established a court school for the education of his own children, those of the nobility, and "a good many of lesser birth". There they studied books in both English and Latin. Alfred invited **scholars** from the Continent and from Britain to **aid** in the **revival** of Christian learning and to **provide** the king's personal instruction.

Viking attacks continued **on and off** for several more generations. Alfred had to **concede** the northern and eastern shires to the Vikings, where their **disbanded** armies settled, created new settlements and **merged** with the local population, in what was called "the Danelaw" (or "Scandinavian England") the capital of which was York. The English towns ending in "by", "thwaite" and "thorpe" were founded by the Vikings. These areas were gradually reconquered and brought back under English **control** by Alfred's successors, but not before the Scandinavian influence had been locally **imprinted** to an extent which is still **detectable** even today. After the **reigns** of several kings of the house of Wessex and reinforced Viking invasions, King Canute, a Viking who had already become Christian, conquered England. Though a Norseman, he brought peace to England and became an efficient king by uniting the Danes and the Englishmen under **bonds** of culture and custom rather than by **brutality**, making laws and treating all his subjects **alike**, giving an opportunity for **trade** to a war-**weary** England, repairing all the English churches and monasteries that had been destroyed by the Vikings, building new churches and being a **patron** of **monastic** communities.

VOCABULARY PRACTICE

a) Match some of the words in bold from

the text to their SYNONYMS:

pillage, sailors, beginning, occupied, bold, tired, numerous, aimed, protected, announced, attacks, finally, rule, traceable, ruthless / pitiless, rove / wander, disorganised, riches, ties, outstanding, gloomy, ferocious / cruel, mixed, protector, intermittent, typical, face / oppose, impartial / unbiased, sporadically, commerce, devout, munificent, set up / established, tired / exhausted / worn out, to help / to assist, ensure, rebirth, cruelty / savagery / violence, courageous, subdued

b) Match some of the words in bold to their ANTONYMS:

frequent, differently, biased, reluctantly, ending, compassionate / merciful, suddenly, divided, miserly / stingy

c) Match some of the words in bold from the text to the following DEFINITIONS:

referring to monks or monasteries, steal or rob using force and violence, to unwillingly give something to someone as a right or privilege / to yield, without the risk of being punished, firmly fixed, give the possibility, the period for which someone is king / queen / emperor, people living in a country ruled by a king / queen / emperor, to stand up against / to oppose with firm determination / to resist successfully, men of learning / men of letters, without taking sides, having strong religious beliefs and behaving accordingly

d) WORD FORMATION - Use the words in brackets to form new words that fit in the gaps:

-The early Anglo-Saxon (settle)..... were country (dwell)

-Anglo-Saxon (settle) were family villages.

-The Anglo-Saxon homes had a (wood) frame and a (thatch) roof.

-Anglo-Saxon embroideries and tapestries prove that the Anglo-Saxons were (skill) (craft)

-The (succeed) to the throne of

the Anglo-Saxon kings had to be approved by the Witan, which was a council made up of senior (war) acting as (advice)

-The most (power) Anglo-Saxon (king) in the 19th century was Wessex, whose king, Alfred, succeeded in establishing the first (unify) Anglo-Saxon state. The (unify) of the Anglo-Saxons led to the first victories against the Danes or the Vikings.

-King Alfred's victory (able) him to establish terms of peace with the Vikings despite having to make some (concede)

-The name of Vikings (actual) meant "sea-(rove)"

-(Cruel) and (fear) were typical features of the Vikings.

-The Vikings gained control over (extend) areas in England.

-Viking influence in Yorkshire is (detect) even today.

-King Alfred's (succeed) brought England back under Saxon control.

e) REPHRASING - Complete the second sentence so that it means the same as the first, using the word in brackets:

Viking attacks upon the British Isles started in the eighth century. (EARLY)

Viking attacks upon the British Isles started the eighth century.

The Vikings were the fiercest pirates in history. (EVER)

The Vikings were the fiercest pirate's history known.

Both the Anglo-Saxons and the Vikings were skilled craftsmen. (SO)

The Anglo-Saxons the Vikings.

The Anglo-Saxons were not united and therefore they could not resist Viking attacks. (HAD)

If Viking attacks.

But for King Alfred, the Saxons would not have been united. (FOR)

If it united.

King Alfred was both brave and wise. (ONLY)

Not wise.

READING COMPREHENSION

Read the text again and decide whether the following statements are TRUE or FALSE:

-The Danes were the allies of the Anglo-Saxons.

-The Vikings were redoutable enemies.

-The Anglo-Saxons and the Vikings were related through language and customs.

-The Danes is another name for the Vikings.

-The Danelaw was a territory.

-King Alfred succeeded in repelling Viking attacks.

-King Alfred considered that literacy had a great bearing on ensuring compliance with the law.

-King Alfred was a religious man.

-King Alfred strove / endeavoured to secure peace with his enemies.

-King Alfred conceived a defensive strategy.

-King Alfred united the Saxons by force.

-Due to King Alfred the Great, Christianity and culture could thrive in England.

TEXT C: THE NORMAN CONQUEST

After the **reign** of the Viking King Canute, the English became independent again but they were soon conquered by the Normans (the **descendants** of the Vikings that had settled in north western France). They conquered England at the beginning of the second half of the 11th century and imposed the feudal hierarchy, **depriving** the Saxons of their lands.

The **battle** between the Saxons led by King Harold and the Normans led by William, duke of Normandy, took place at Hastings. Harold and his men **bravely** defeated the Vikings in the North (the Norwegian king had attacked England set on by Harold's brother). Then, with a tired and **weakened** army, Harold hurried to fight

the Normans who had landed in the south. Although the two armies were fairly equal in number, the Normans were superior in point of view of training and equipment. Harold's army consisted of untrained peasants, while William's army was made up of trained archers and **mounted** knights. Yet, the Normans could win the battle only after thinking of a trick – they **feigned** to **retreat** and the English **dashed** after them. Then the Norman archers poured their arrows on them. Harold was hurt and the English, **dismayed** by this, **fled** the battlefield. William marched towards London and crowned himself king of England. He came to be known in history as William the Conqueror. These events marked the Norman Conquest of England. The Norman Conquest was a **crucial** event with **long lasting** effects, one of which was the final **prevalence** of Western Church in Britain. William became king of England funded by the newly schismatic papacy and replaced all the Saxon abbots and bishops with Norman ones along with taking the land from the Saxon nobles and giving it to his Norman knights. Together with the **nobility**, the bishops and abbots made up the new ruling class, as the higher clergy, being educated, was essential for the running of the government.

French became the official language of the country as it was the language of the conquerors, but the ordinary people still spoke their **mother tongue**, i.e. Anglo-Saxon or, as it is often called, Old English. Two hundred years after the Norman conquest, Anglo-Saxon and French **merged**. The English language was born as a simplified form of Anglo-Saxon having **borrowed** a lot of French words, especially those connected to art, cooking, hunting, religion, justice and politics. Thus, many English words of Anglo-Saxon origin have counterparts of French origin. Sometimes, the words of French origin are considered politer, more elevated. However, basic

English vocabulary remained Germanic.

William ordered a complete economic survey to be made in order to know exactly the owner and **worth** of each piece of land so that he could set out taxes. That was the first **census** and it was called the Domesday Book. It was extremely unpopular among people because **accounting for** every single piece of property reminded them of the Judgement Day.

The Anglo-Saxon shire system was maintained as a way of dividing up the land, but the main economic unit was not the village but the **manor** of the baron. The baron was taxed by the king and he, in his turn, obtained the money by working his serfs. The king often travelled from one end of the kingdom to another to make sure that his authority was **accepted**.

VOCABULARY PRACTICE

a) Match some of the words in bold from the text to their SYNONYMS:

predominance, very important, mixed, courageously, pretended / faked / simulated, hurried / rushed / ran very quickly, fight, value, to withdraw, native language, aristocracy, ran away

b) Match some of the words in bold from the text to their ANTONYMS:

rude, short-lived, rejected, lent, strengthened, forefathers / ancestors

c) Match some of the words in bold from the text to the following DEFINITIONS:

the land that belonged to a medieval lord, taking something away from somebody or preventing somebody from having something they should have, giving explanations or justifying, riding horses, the period when someone is a king / queen / emperor, upset or disappointed by something shocking, a survey undertaken in order to find out the owner and worth of every piece of land

d) The text mentions the fact that many English words of Anglo-Saxon origin have their counterparts of French origin. Match the words in the first list (words of Anglo-

Saxon origin) to their SYNONYMS in the second list (words of French origin):

-Words of Anglo-Saxon origin: wit, worship, to give up, gifted, likelihood, to hinder, gathering, to meet, heed, luck, loving, to get in, stronghold, childish, lively, shire, advisor, shallow, to build, struggle / fight, to foretell, to stroke, maybe / perhaps, storm, ruth, to hurt, to find out, to seek, forgetful, to try, outstanding, to begin, to grab / grasp, old, husband / wife, faithful, bold, betrothal, weak, to woo, wealthy, meek / mild, to wed, to withdraw, to get, sure, to thrive, to understand, to wish / want, holy, wild, believable, to feed, wide / broad

-Words of French origin: mercy, to search, remarkable, ancient, courageous, feeble, to offend, oblivious, to commence, spouse, engagement, to discover, to attempt, to seize, gentle, to obtain, to comprehend, savage, large, to court, to marry, certain, to desire, credible, rich, to retreat, to prosper, sacred, to nourish, spirit, endowed, assembly, fortune, fortress, county, to construct, to caress, to venerate, probability, to encounter, affectionate, immature, counsellor, battle, probably, to renounce, loyal, to prevent, attention, to enter, vivid, superficial, to predict, tempest

READING COMPREHENSION

Read the text again and decide whether the following statements are TRUE or FALSE:

-The Normans were the offsprings of the Vikings.

-William the Conqueror was supported by the Pope.

-William the Conqueror fairly won the battle of Hastings.

-The Anglo-Saxons and the Normans confronted each other twice: first in the north and then at Hastings in the south-east.

-The Anglo-Saxon army was worn out by previous struggles.

-The Anglo-Saxon army lacked training and equipment.

-The Anglo-Saxons were less

courageous than the Normans.

-William the Conqueror was wholeheartedly accepted by the Anglo-Saxons.

-As a result of the Norman Conquest, the Anglo-Saxon nobility was excluded from power.

-It took the Normans over 200 years to conquer the whole of England.

-It took over 200 years for English to become the official language of the country again.

-The core of the English language vocabulary is not related to French.

TEXT D: THE HIGH MIDDLE AGES

In 1154 Henry II Plantagenet, count of Anjou, became the first **unquestioned** ruler after 100 years. He owned many territories in France which made him a powerful king. He brought to England the best European learning of the day. He introduced a legal innovation – trial by jury. He wanted to have great control over his barons but also over the church, so he made his friend, Thomas Becket, archbishop of Canterbury. Having been given this position, Becket refused to **give up** any of the church's power to the king and this is why the king ordered his assassination in 1170, for which he was eventually forced to make public **penance**. Becket was declared a saint and from then on, going on **pilgrimage** to Canterbury Cathedral to the shrine of Thomas Becket became a widely spread tradition.

Richard I, Henry II's son, called the Lionheart(ed), was more interested in **taking part** in the **crusades** than in **ruling** the country. His brother, king John, called the Lackland, spent a lot of his time fighting for his French possessions that he **finally** lost (hence his nickname). Having lost everything, he owned on the Continent, he was the first truly English king. He was very unpopular because he was very **greedy**, trying to win money to gain back his possessions. In 1215 the lords marched to London where they were joined by angry merchants. At Runnymede, John was forced

to sign an agreement - "Magna Charta Libertatum" - also known as "Magna Charta" / "Magna Carta" or, in English, "the Great Charter". This was an important symbol of political freedom, marking the **weakening** of the feudal system – the barons acted as a class allied with the merchant class of the towns. The most famous clause of Magna Charta implied the fact that every man should be **tried** before sentence was given: no freeman shall be taken or imprisoned or be sent out of the country or his property except by lawful **judgement**. Other clauses guaranteed the freedom of the church from royal interference and the **privileges** of the newly emerging boroughs (=towns), above all, the City of London. Magna Charta contained clauses putting into writing an agreed body of laws covering every aspect of government and the relationship between the king and his **subjects**. It was the beginning of the idea that people should be **consulted** and the king was not to impose any **extraordinary** kinds of taxes. Yet, it gave no real freedom to the great majority of people.

After King John, his son, Henry III, **depleted** the English treasury further to recapture continental **holdings** and **aid** the pope. The anger of the barons increased and once again they acted as a class, revolting under the leadership of Simon de Monfort, Earl of Leicester. In 1258, Monfort took over the government and elected a council of nobles, called by Monfort "parliament" or "parlement", which meant "discussion meeting" in French. This took control of the treasury and forced King Henry III to get rid of his **foreign** advisers. This was the basis of the future parliament. In 1265, with the help of the nobles who had remained **loyal** to him, Henry III managed to kill Simon de Monfort and regained his full authority but he was careful to accept the balance which de Monfort had created between king and nobles.

After Henry III, his son, Edward I brought together the first real Parliament. Monfort's council included only nobles, but Edward commanded each shire and each town (or borough) to send two representatives. They came **unwillingly**, but they did not dare to risk Edward's anger and thus the idea of "no taxation without representation" was born. **Unlike** other similar European **gatherings** that kept **gentry** separate from the **commoners**, the English House of Commons contained a **mixture** of gentry, merchants and freemen. During the 150 years following Edward's death the **agreement** of the Commons became necessary for the making of all statutes and all special taxation additional to regular taxes.

VOCABULARY PRACTICE

a) Match some of the words in bold from the text to their SYNONYMS:

undisputed, trial, combination, assemblies, participating, aristocracy / nobility / the upper class, reluctantly, faithful, eventually, ordinary people, governing, consent, to yield, help, as opposed to, judged, possessions, avid / grasping / rapacious

b) Match some of the words in bold from the text to their ANTONYMS:

native, enrich / refill, disapproval, ignored / disregarded, regular, strengthening

c) Match some of the words in bold from the text to the following DEFINITIONS:

religious wars fought by the Christians to recapture the Holy Land, people living in a country ruled by a king / queen, against one's will, punishment to expiate sins or wrongdoings, to reduce in amount, special rights, a journey to a holy place for religious purposes

READING COMPREHENSION

Read the text again and decide whether the following statements are TRUE or FALSE:

- The conquest of England by the

Normans led to a state of conflict between the kings of England and the kings of France, as the kings of England also held territories in France.

-Magna Charta was signed as a result of a coup d'etat. A coup d'etat is a sudden and decisive action resulting in a change of government illegally or by force, especially by (part of) an army.

-Magna Charta limited the power of the king.

-Magna Charta gave political power to the ordinary people.

-Magna Charta stipulated mandatory fair trial before legal punishment.

-Another important clause of Magna Charta implied the abolition of serfdom.

-The first English parliament was dissimilar to other European gatherings as it included representatives of both the upper and the middle classes.

TEXT E: THE LATE MIDDLE AGES

In 1337 Edward III, the grandson of Edward I, declared war to France, **claiming** the right to the French crown. In fact, England went to war because it could not afford the destruction of its **trade** in Europe in **areas** controlled by the French. For this reason, Edward III got wide support from the **merchants**. Edward III even **forbade** the speaking of French in his army. For the first time the English acted as a nation against a common enemy. Edward III was the symbol of the "code of chivalry" which implied **courage** on the battlefield and courtly manners. During the war the English devastated vast areas of France. There were some moments of peace and there were periods when the English were victorious, but finally the French led by Joan d'Arc succeeded in fighting back the English. However, she was **caught** and sold to the English who killed her. The war continued and at the end of the war England lost all its **possessions** in France **except for** the port of Calais. This war came to be known in history as The Hundred Years' War (1337 -

1453).

In 1381 the taxes were reinforced a third time and this **led to** an immediate revolt in East Anglia and Kent. The peasants' uprising led by Wat Tyler lasted for four weeks. The peasants took control of London. **Poor** townspeople also joined them. They fought against taxes and **serfdom** and for the idea that men were equal. Wat Tyler was killed and the rebellion **put down**. Richard II skilfully **quietened** the crowds but did not keep his promises and he did not end serfdom.

Lasting from 1455 to 1485, the so called "War of the Roses" marked the crisis of monarchy. Kings were **deposed** or murdered by powerful nobles who preserved the armies they had fought with in France. These armies ensured them great power, able to challenge that of the king and to serve their ambitions. This led to a continuous **struggle** between the kings and the nobles for the throne of England. The **discontented** nobility was divided between those who were **loyal** to the House of Lancaster, whose symbol was a red rose, and those who supported the House of York, whose symbol was a white rose. The war got its name from Walter Scott, a 19th century writer of historical novels. The end of the War of the Roses is considered by historians to be the end of the Middle Ages in Britain. It ended with the **defeat** at Bosworth of king Richard III, hated by both Lancastrians and Yorkists. Henry Tudor, half Welsh and a Lancastrian claimant to the throne, married to a Yorkist princess, was crowned king on the battlefield.

VOCABULARY PRACTICE

a) Match some of the words in bold from the text to their SYNONYMS:

asking firmly / demanding, faithful, tradesmen, resulted in, calmed down, fight, regions, holdings, suppressed, dissatisfied, bravery, commerce, captured, apart from

b) Match some of the words in bold from the text to their ANTONYMS:

victory, satisfied, allowed, cowardice, affluent / wealthy, unfaithful

c) Match some of the words in bold from the text to the following DEFINITIONS:

the state of being bound to soil by birth and having to work the land for the lord and not being allowed to leave, stopped by using force / violence, removed from a position of power

READING COMPREHENSION

Read the text again and decide whether the following statements are TRUE or FALSE:

-Joan of Arc led the French against the English and drove them out of France.

-Joan of Arc led the French against the English and conquered England.

-The uprising peasants wanted to abolish serfdom.

-The peasants' uprising led to the abolition of serfdom.

-The crisis of monarchy was marked by conflicts between members of the great nobility.

-Conflicts between members of the great nobility arose over succession to the throne.

-Some members of the great nobility had more military power than the king himself.

REVISION EXERCISES

a) MULTIPLE CHOICE - Choose the correct word or phrase:

-The basis of the feudal system, the social system that characterized the Middle Ages, was the holding of land in return for services and goods paid to a lord by a **vassal** / **vessel** / **vassel**, who had to **pledge** / **plea** / **plight** loyalty to the lord, which meant to promise to be faithful to him.

-At the top of the feudal hierarchy was the king who **owned** / **owed** / **endowed** the whole land which he gave to his tenants-in-chief or barons (greater nobles) in return for goods, money and services, especially military services. The lesser nobles were called the **knights** / **nights** / **knites**.

-All aristocratic families had their own **coat of arms** / **cloak of arms** / **hood of**

arms, a special design used as distinctive sign, usually found on a shield.

-Kings built castles and fortresses to impose their autonomy / authority / hierarchy over their citizens / subjects / subdues.

-Building castles and waging wars often **depleted** / **defeated** / **deleted** the royal treasury.

-The **legitimation** / **legitimacy** / **legitimity** of certain claims to the throne was sometimes questionable, therefore some kings and queens never succeeded in actually **reigning** / **reining** / **riegning** while others were **deposed** / **disposed** / **disclosed**.

-Many kings tried to conquest / conquer / conqueror territories that were not rightly / rightfully / righteously theirs.

-The survey undertaken in order to find out the owner and worth of each piece of land is called a **ensor** / **census** / **consensus**.

-The peasants made up a social class called **peasantfolk** / **peasantry** / **peasantage**.

-Many peasants were **bound** / **bind** / **bounded** to soil by birth and this state was called **serfage** / **serfdom** / **serfhood**.

-**Poverty** / **poorty** / **impoverty** often forced serfs to run away from the **manor** / **manner** / **maner** (the land that belonged to a lord) and turn into **outlaws** / **breaklaws** / **lawless**.

-Towns were most often inhabited by craftsmen/ skillmen / craftsfolk and tradesmen or mercenaries / merchants / commerciants who were organised in guilds / guilts / guilds.

-**Illiterance** / **Illiteracy** / **Illiteration** was widely spread during the Middle Ages.

b) MULTIPLE CHOICE - WORDS OFTEN CONFUSED - Choose the right word or phrase:

-The signature / signing of the Magna Charta was a historic / historical moment.

-The name "The War of the Roses" comes from Walter Scott, an author of **historic** / **historical** novels.

-The king's **signature** / **signing** on the treaty will **strengthen** / **enforce** the alliance between the two kingdoms.

-Wars hinder **economic** / **economical** development.

-Vassals had to pledge **allegiance** / **alliance** to their lord.

-Which **historic** / **historical** period are you most interested in?

-The official position or condition of being a king is called **kingdom** / **kingship**.

-A country ruled by a king or a queen is called a **kingdom** / **kingship**.

-The responsibilities of kingship / **kingdom** are sometimes a burden that not many **sovereigns** / **leaders** can bear.

-**Success** / **Succession** to the throne was not always guaranteed to the **righteous** / **rightful** king.

-Which form of government do you favour: **kingdom** / **monarchy** or the republic?

-The king **assured** / **ensured** his allies that he would keep his promise.

-During the Middle Ages, there were few reigns that **assured** / **ensured** peace and prosperity to the people.

-The king refused to listen to anybody's **advice** / **advise**.

-The king was **wary** / **weary** of the nobles. He knew they had betrayed him several times before.

-The king was **wary** / **weary** of the pomp and ceremonial at the court so he decided to withdraw at a **quiet** / **quite** monastery.

-The king was **wary** / **weary** not to break the terms of the treaty.

-Trial by jury can be fair only if the jurors are **disinterested** / **unintrested**.

-Who **found** / **founded** the first feudal states in Britain?

c) MULTIPLE CHOICE - Choose the right synonym(s). MORE THAN ONE ANSWER MAY BE CORRECT:

-to feign means to simulate / pretend / claim

-to emerge means to appear / disappear /

mix

-to merge means to combine / unite / join

-to exile means to banish / vanish / expel

-to wander means to **rove** / **roam** / **run**

-feature means characteristic / peculiarity / trait

-to forbid means to interdict / prohibit / disallow

-outlaw means bandit / brigand / criminal

-to claim means to assert / demand / request

-to deplete means to empty / exhaust / use up

-to account for means to **explain** / **justify** / **doubt**

-to provide means to supply / ensure / assure

-carving means sculpture / shape / form

d) WORD FORMATION - Fill in the gaps with words derived from the words in brackets:

-The peasants made up a social class called (PEASANT)

-Most of the peasants were (BIND) to soil by birth and were called serfs.

-The state of being (BIND) to soil by birth was called (SERF)

-(POOR) often forced serfs to run away and turn into (LAW)

-Towns were most often inhabited by (CRAFT) and (TRADE)

-The peasants and the townspeople made up the (LOW) class, while the (UP) class or the (RULE) class was made up of nobles and bishops.

-The high (CLERIC) was as (POWER) as the (ARISTOCRAT) or nobility and, as it was educated, it was essential for the running of the (GOVERN)

-Many (ARISTOCRAT) families claimed the crown although it was not (RIGHT) theirs and this means that the (LEGITIMATE) of their claims to the crown was (QUESTION)

.....

-The basis of the feudal system was the (HOLD) of land in return for goods and services.

-The vassals had to promise (LOYAL) to the lord.

-Wars caused the (DEplete) of the royal (TREASURE)

-The (SIGN) of Magna Charta was a (HISTORY) moment.

-Its main clause implied that no man should be sentenced without fair (TRY) or (LAW) (JUDGE)

-(TRY) by jury was introduced in the 12th century but it was different from the one we know today as the (JURY) made no (JUDGE) on the (DEFEND) or the (ACCUSE) They were in fact witnesses who declared under oath either that the (DEFEND) was an honest person and could not have committed the crime he was accused of or that they had seen with their own eyes what had (ACTUAL) happened and could swear that the (ACCUSE) person was innocent. Then, based on their (TESTIFY), the judge gave the verdict.

-Castle (BUILD) started after the Norman (CONQUER) Castles were (RARE) (COMFORT) places to live in, with only the lord and his family (GIVE) adequate heat and other amenities. Medieval castles were built for (SAFE), not comfort. Windows were little, the stone floors and walls were cold and water had to be (BRING) with the bucket throughout the castle.

-A most common medieval tradition was that of going on (PILGRIM), which meant travelling to sacred places. This had a great influence upon the (DEVELOP) of visual arts, architecture and literature. Although there

was much (FIGHT) and (CRUEL), people in the Middle Ages were very (RELIGION) By the (BEGIN) of the 14th century there were probably about 900 monasteries with 17,500 monks and nuns. Besides those who took the vows out of (CALL), another reason for entering a monastery was (POOR) If people could enter a son or a daughter into the local monastery, there would be (FEW) mouths to feed. Life was better as a monk or a nun within the safe walls of a monastery or a (NUN) than as a poor farmer or farmer's wife outside. A monk could learn to read and write and be sure of food and shelter. Monasteries were centres of wealth and (LEARN) Many (WEALTH) people endowed them with many riches, therefore the bishops and abbots were as (POWER) as the barons.

-The monks were almost the only (LITERACY) people in the early Middle Ages.

Most people, including members of the (UP) classes, were (LITERACY)

Thus, not (SURPRISE), the most (FAME) scholars of the time were monks. So was the Venerable Bede from Jarrow monastery in Northumbria. He mastered all the (LEARN) of his day and wrote during his life 45 volumes, the most (FAME) one being "The Ecclesiastical History of England". In fact, much of what we know about this period of English history comes from Bede's work, which modern (ARCHEOLOGY) and (HISTORY) have proved to be (RELY) in most of its details. The Venerable Bede also translated the Gospel of John into English. He also calculated all the dates of history (KNOW) at the time from the birth of Jesus Christ and so, through his works, the use of Christian chronology became common in Europe. The Venerable Bede was called "the father

of English history".

-Books were copied by hand by monks. Up to then the Anglo-Saxon language had been only (SPEAK) The monks, who spent most of their time copying manuscripts by hand, wrote it down for the first time. For instance, The Lindisfarne Gospels were copied out by hand at the end of the 7th century. The task took the monks 23 years. Each book represented hours of (PATIENCE) labour. Some books are (BEAUTY) adorned. The scribes wrote in ink with a goose quill and the (ILLUMINATE) worked with gold-and-silver leaf as well as paints to decorate the letters.

-Art in the Middle Ages was (SEPARATE) from religion. It was infused with spiritual (SYMBOL) and (MEAN) The mission of the (SCULPT) was to educate as well as to decorate. He brought Biblical tales and moral lessons to life in stone. Churches were decorated with (STAIN) glass windows, beautiful (CARVE), delicate woodwork and metalwork. (STAIN) glass represented an exceptional feature in adorning the churches, serving the aim of the (ART) to tell stories (CLEAR) without words. In the late Middle Ages, it became more common as noble families displayed their coat of arms in (STAIN) glass windows in their homes.

-The English Middle Ages ended with a major technical (DEVELOP): William Caxton's first (PRINT) press. William Caxton was an English merchant, diplomat, writer and he seems to have been the first English person to work as a (PRINT) as well as the first to introduce a (PRINT) press in England. He was also the first English retailer of (PRINT) books as his London contemporaries in the same trade were all Dutch, German or French. Caxton

printed four-fifths of his works in English. (PRINT) began to (STANDARD) (SPELL) and grammar, though this process was a long one. Caxton is credited with (STANDARD) the English language, i.e. (HOMOGENOUS) (REGION) dialects through (PRINT)

-"The Canterbury Tales" is the first masterpiece of English literature, a panorama of medieval English society and of medieval (LITERATURE) genres. It was (WRITE) by Geoffrey Chaucer at the end of the 14th century. It is a link and frame story, i.e. a (COLLECT) of stories in a frame story, put together in such a way that a story contains another one, which in turn may include another one. This pattern is also (CHARACTER) of "The Arabian Nights". The main story is based on the custom of going on (PILGRIM) to Saint Thomas a Becket's shrine in Canterbury and it (ABLE) Chaucer to present characters belonging to all social strata, whom he describes speaking of their (APPEAR) and moral features, sometimes allowing his characters to speak about their own life or express their opinions about the other pilgrims and their stories. This makes "The Canterbury Tales" a very (VALUE) work, from a (HISTORY) point of view as well as from a (LITERATURE) point of view.

ORGANIZING VOCABULARY

a) Find words in the texts and exercises that can be formed according to the following patterns:

NOUN FORMATION

adjective + NESS (e.g. faithful - faithfulness), adjective + (I)TY (e.g. noble - nobility, loyal - loyalty), adjective + ACY (e.g. literate - literacy), adjective + TH (e.g. true - truth), verb + MENT (e.g. agree - agreement), verb + AL (e.g. try - trial), verb + ER / OR (e.g. rule - ruler, conquer -

conqueror), verb + ING (e.g. build - building), verb + SION (e.g. submit - submission), verb + (A)TION (e.g. create - creation), verb + ENCE (e.g. prevail - prevalence), verb + ANCE (e.g. predominate - predominance), verb + AGE (e.g. carry - carriage), noun + DOM (e.g. king - kingdom), noun + HOOD (e.g. knight - knighthood), noun + SHIP (e.g. kin - kinship)

VERB FORMATION

EN / EM + adjective / noun (e.g. able - enable, large - enlarge, title - entitle, power - empower), adjective / noun + EN (e.g. broad - broaden, strength - strengthen), adjective / noun + IFY (e.g. pure - purify, beauty - beautify), adjective + ISE / IZE (e.g. modern - modernise / modernize)

ADJECTIVE FORMATION

noun + Y (e.g. greed - greedy), noun + FUL (e.g. beauty - beautiful, faith - faithful), noun + LESS (e.g. defence - defenceless), noun + OUS (e.g. fame - famous), noun + LY (e.g. friend - friendly), noun + ISH (fool - foolish), noun + IC / ICAL (history - historic = important, historical = related to history), noun + AL (e.g. region - regional), verb + IVE (e.g. create - creative), verb + ABLE (e.g. believe - believable), verb + OUS (e.g. vary - various), verb + ING (e.g. amaze - amazing), verb + ANT (e.g. repent - repentant), verb + ENT (e.g. differ - different), verb + IBLE (access - accessible)

ADDING PREFIXES

OVER (e.g. overtake), UNDER (e.g. undergo), OUT (e.g. outstanding), RE (e.g. react), FORE (e.g. foretell), PRE (e.g. predominate), UP (e.g. upstart), IM (e.g. impolite), IN (e.g. insensitive), IL (e.g. illiterate), IR (e.g. irresolute), UN (e.g. undo), DIS (e.g. discover), MIS (e.g. misunderstand)

NOUNS HAVING THE SAME FORM AS THE CORRESPONDING VERBS

e.g. to reign - reign, to rule - rule

b) Choose words from the texts and exercises to form word families. Use all the

words from a word family in relevant sentences:

e.g. **successive** is an adjective derived from the verb **to succeed** (= to be next, to follow) from which we can also derive the nouns **successor** and **succession**; another adjective derived from **to succeed** is **succeeding**, which means *following* and is the antonym of *preceding / previous*

success is another noun related to the verb **to succeed** (= to do well, to manage); the derived adjective is **successful** and the derived adverb is **successfully**

Sample sentences:

-The Anglo-Saxon tribes arrived in **successive** waves.

-All his **successors** highly appreciated the work he had done.

-**Succession** to the throne has often been a matter of debate.

-Traditions have been passed on to **succeeding** generations.

-King Alfred the Great **succeeded** in uniting the Saxons.

-King Alfred **succeeded** his elder brother to the throne.

-King Alfred's military strategy proved to be **successful** / proved to be a **success**.

-King Alfred **successfully** opposed the Vikings.

TRANSLATION EXERCISES

a) Translate the following text that comments upon two maps of Anglo-Saxon England before and after the Viking invasions:

Amândouă imaginile se referă la perioada anglo-saxonă. Prima imagine este harta celor şapte regate anglo-saxone, iar a doua este harta statului unitar saxon sub domnia lui Alfred cel Mare, în partea de nord-est a acestuia fiind situat teritoriul controlat de vikingi. După cum prezintă prima hartă, principalul motiv pentru care anglo-saxonii nu au reuşit să oprească expansiunea vikingilor este faptul că nu au fost uniţi, cele şapte regate anglo-saxone fiind adesea în conflict unele cu altele, lucru

de care vikingii au știut să profite. Sub domnia lui Alfred cel Mare însă, saxonii au acceptat să se unească de bunăvoie, iar Alfred a reușit să creeze un stat care să țină piept năvălirilor vikinge. Totuși, după cum se vede pe hartă, el a fost obligat, în schimbul păcii, să cedeze vikingilor partea de nord-est. A doua hartă mai menționează și frecvența localităților cu nume de origine scandinavă în partea de NE a Angliei, ceea ce indică faptul că stăpânirea vikingă și-a pus amprenta în această regiune.

b) Translate the following text that comments upon two images related to Christianity in Anglo-Saxon England:

Punctul comun al celor două imagini este faptul că ele sunt legate de creștinismul din evul mediu timpuriu. Prima imagine reprezintă un călugăr copiind un manuscris. În evul mediu timpuriu, călugării erau printre puținii oameni care știau să scrie și să citească, de aceea mănăstirile erau nu doar centre religioase ci și centre de cultură. După cum putem citi, imaginea pare să îl reprezinte pe Cuviosul Beda, un cărturar și monah renumit care a fost supranumit și părintele istoriei engleze. A doua imagine prezintă un manuscris religios, una din cele patru Evanghelii, copiată cu mâna și decorată minuțios și artistic de scribii din mănăstirile medievale. Arta decorării manuscriselor se numește în limba engleză *illumination*.

Bibliography

David McDowall - *An Illustrated History of Britain* - editura Longman, 1989

Kenneth Brodey - *History of England: from Stone Age to the Present* - editura La Spiga Languages, Milano, 1996

Ernest Kenneth Milliken - *Saxon and Viking* - editura George G. Harrap & Co Ltd, 1970

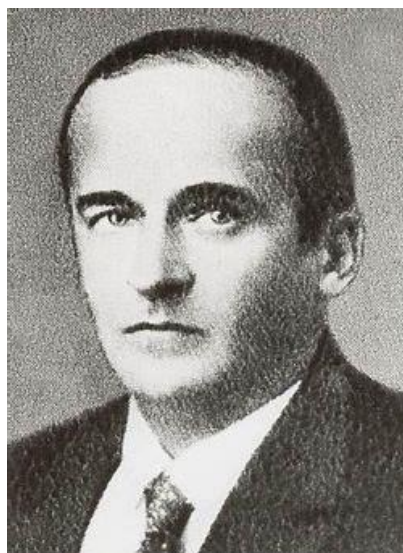
Constantin Mihalache, Mihaela Carmen Ardeleanu, Dorina Doroftei, Gabriela Siclovian

Glimpses of British History - Editura Niculescu, 2006

Rada Bălan, Miruna Carianopol, Ștefan Colibaba, Cornelia Coșer, Veronica Focșeneanu,

Vanda Stan, Rodica Vulcănescu - *English My Love - Student's Book* - Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998

A Nemes Tihamér nemzetközi informatikai tanulmányi verseny

Nemes Tihamér (Budapest, 1895. április 29.– Budapest, 1960. március 30.) a számítástechnika egyik magyar úttörője, többek között az emberi gondolkodás modellezésével foglalkozott. Mint feltaláló, gépészmérnök és villamosmérnök tervezett és fejlesztett az elektrotechnika, logika, szimuláció, modellezés terén. (<https://hu.wikipedia.org/>)

A Neumann János Számítógéptudományi Társaság 1985-ben szervezte meg Magyarországon az első országos középiskolai programozási versenyt Nemes Tihamér országos középiskolai számítástechnikai tanulmányi verseny néven. A környező országokban élő, magyar anyanyelvű vagy magyarul beszélő diákok közül is egyre többen érdeklődtek a verseny iránt, illetve vesznek részt a versenyen. (Zsakó László, Budapest 2005)

A Nemes Tihamér versenynek van alkalmazói és online programozói kategóriája is.

Romániában az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság a Neumann János Számítógéptudományi Társasággal együttműködve minden évben megszervezi a Nemes Tihamér nevet viselő informatikai tanulmányi versenyt. A verseny nyilván van tartva a román Oktatási Minisztérium

prof. Ioana Daniela Ivanov

országos versenynaptárában.

A tanulók három korcsoportban versenyezhetnek: az I. kategóriában az 5-8. osztályosok, a II. kategóriában a 9-10. osztályosok, a III. kategóriában pedig a 11-12. osztályos tanulók mérik össze tudásukat.

A verseny 4 fordulós. Az első fordulót (helyi szakasz) a szaktanárok helyileg, az iskolákban szervezik meg, az általuk összeállított – papíron megoldandó feladatok alapján. A második fordulót (megyei szakasz) minden jelentkező iskola saját tantermében rendez meg. A tanulóknak papíron kell megoldaniuk a kitűzött 4-7 feladatot. A legjobb eredményeket elért, 50-56 tanuló részt vesz a harmadik (erdélyi) fordulóban. Az utóbbi években a marosvásárhelyi Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem ad otthont a verseny erdélyi döntőjének. A magyarországi szervezőktől kapott tesztprogramok futtatása alapján dől el, hogy ki az a 12-15 diák, aki az erdélyi régiót képviseli majd a budapesti döntőn. (<https://emt.ro/>)

Az első és második fordulóban a középiskolai tanulók elemzőképességét teszik próbára a feladatok, számítógép használata nélkül. 2021-ben a 2. fordulóban a II.-III. korcsoportnak a következő feladat volt az egyik a 7 feladat közül: Az alábbi ábrákon sorszámozott települések és közöttük vezető utak láthatók. Egyes településekből indulva el lehet jutni az összes településre úgy, hogy közben egy települést sem érintünk kétszer. Add meg, melyek ezek a települések!

A harmadik és negyedik fordulóban konstruáló, szintetizáló jellegű feladatokat kell megoldani számítógépen. Csak a futási eredményt értékeli, nem pedig a megírt

program forrásszövegét.

Iskolánkban a kezdetektől volt érdeklődés a verseny iránt a matematika-informatika szakos diákok között. Voltak és vannak diákok, akik 9. osztálytól kezdve minden líceumi évben részt vettek, vesznek a megmérettetésen. 2011-2012 tanévben 10 osztályból 70 diák vett részt az első fordulón, 2017-2018 tanévben 8 osztályból 33 diák versenyzett az iskolai fordulóban, 2021 őszén 5 osztályból 19 diák jelentkezett az informatikai versenyre.

A verseny elsődleges célja az, hogy a magyar nyelvet beszélő általános és középiskolás tanulóknak lehetőséget adjon algoritmusi, programozási ismereteik és feladatmegoldó képességeik összehasonlítására.

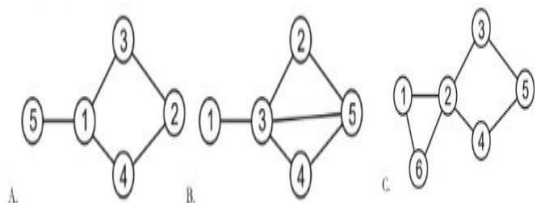
Teutsch Tünde tanárnő

**2021 de pași în cadrul Zilei
Europene a Sportului Școlar**

Ziua Europeană a Sportului Școlar s-a desfășurat în 24 septembrie 2021, la Colegiul Național „Mihai Eminescu” Oradea, instituția fiind parte a conceptului #BeActive al Uniunii Europene, în cadrul Săptămânii Europene a Sportului, 23-30.09.2021.

Activitatea sportivă la care au luat parte elevii clasei a VI-a A, face parte dintr-un proiect coordonat de Hungarian School Sport Federation și International Sport and Culture Association Danemarca, cu

Cofinanțarea Comisiei Europene prin Programul Erasmus +.

Proiectul se dorește a fi o modalitate de promovare cât mai vizibilă a educației fizice și sportului la nivel european, atât cât poate fi ea făcută în contextul pandemiei.

Colegiul Național „Mihai Eminescu”, în calitate de partener al Zilei Europene a Sportului Școlar 2021, ediția a VI-a, a promovat această zi prin activitatea sportivă „Jocuri sportive pe timp de pandemie”.

La această activitate au participat 30 de elevi, alături de profesoarele Bortoș Andreea și Maghiar Ramona.

Activitatea extrașcolară a constat în jocuri sportive, elevii fiind atenți să păstreze distanța socială impusă de situația actuală. Activitatea sportivă a elevilor a debutat cu exersarea vitezei de alergare și s-a finalizat cu jocul Ștafeta, copiii fiind împărțiți în două echipe. A fost ales jocul Ștafeta pe echipe, deoarece potrivit cercetătorilor din domeniu, jocurile practicate în echipe au efecte benefice asupra stării mentale a copiilor, oferă socializare, spirit de competiție, încredere în ceilalți și fair-play. La finalul acestei activități elevii au fost îndemnați să practice sport cât mai des pentru menținerea tonusului și sănătății proprii.

Cei minim 2021 de pași realizați în

Ora de biologie predată nonformal la Comuniteca

Într-un spațiu nonformal, la Comuniteca, elevii clasei a V-a A, de la Colegiul Național „Mihai Eminescu” Oradea, alături de profesoarele de biologie Maghiar Ramona și Kincse Grete, au realizat o oră de ecologie prin activități interactive bazate pe joc. Deoarece noul curriculum de biologie pentru gimnaziu, pune accent pe învățarea experimentală, ne-am propus dezvoltarea competențelor prin fixarea cunoștințelor pe baza abilităților practice.

Activitatea didactică a început prin prezentarea noțiunilor teoretice de ecologie, centrul atenției fiind direcționat spre

cadrul activității sportive propuse au ajutat la menținerea sănătății elevilor, acesta fiind și scopul final al acestui proiect „BeActive”.

prof. dr. Ramona Maghiar

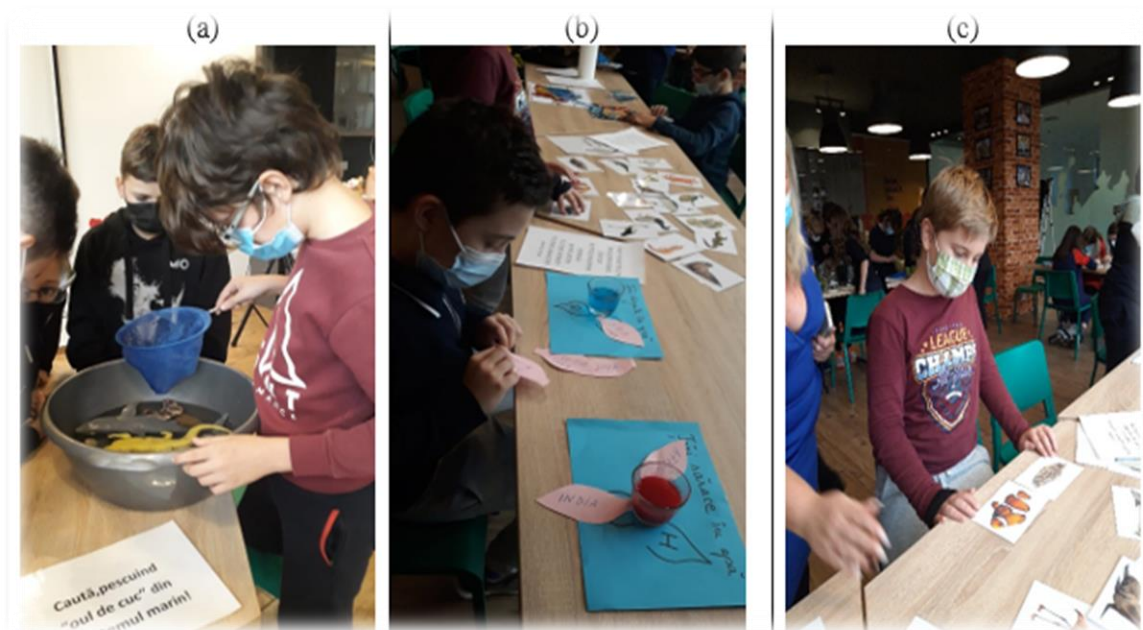

importanța apei în ecosistem. Elevii au participat pe rând la toate activitățile practice propuse, însușindu-și cunoștințele prin diferite abilități.

La prima activitate au identificat viețuitoarele dintr-un ecosistem marin (a), identificând intrușii care au fost eliminați cu o plasă de pescuit. A doua activitate a constat în identificarea țărilor (b) care au rezerve mari de apă potabilă, respectiv a celor care nu se bucură de acest lucru. A treia activitate a avut ca sarcină crearea cât mai multor lanțuri trofice (c) de către elevi cu ajutorul viețuitoarelor din imaginile disponibile.

Elevii au început să folosească creativitatea rezolvând puzzle-uri ecologice (d) în a patra activitate. După rezolvarea sarcinilor de la primele patru activități, au trecut la activitatea a cincea în timpul căreia au ajutat, cum au putut fiecare, broscuțele să își depună ouăle pe frunzele lotusului din apă (e). Activitatea a șasea i-a pus la treabă, învățând ce înseamnă și cum se face compostarea (f).

A urmat activitatea a șaptea, în care au mimat polipul acvatic (g), un animal inteligent, care iese victorios din orice încercare. Dacă până acum băieții și-au arătat abilitățile practice, a venit și rândul fetelor care în activitatea a opta au desenat pungi (h) în care se va observa circuitul apei în natură. În activitatea a noua au demonstrat că știu să pună semințe la încolțit (i).

Au urmat noi provocări interesante: crearea unui ecosistem acvatic într-un acvariu (j) în cadrul activității a zecea. La activitatea a unsprezece, sarcina a fost să descopere adaptările

pentru mediul acvatic (k) a diferitelor animale. Provocarea activității cu numărul doisprezece a fost să descopere lumea fascinantă a protistelor (amibe, euglena, parameci) microscopice din apa bălților (l).

Urmează la activitatea a treisprezecea, și anume să cunoască organismul uman și conținutul în apă al organelor (m). Un alt fel de reciclare a deșeurilor din apă (n) s-a realizat cu ajutorul unei plăci de surfing la activitatea a paisprezecea. Ultima activitate a provocat elevii să imite irigațiile realizate la plante (o)

Cu siguranță cele cincisprezece activități practice realizate de elevi le-au fost utile în însușirea cunoștințelor de biologie și unii dintre ei și-au descoperit abilități de viitori cercetători în acest minunat domeniu.

prof. dr. Ramona Maghiar

Acțiuni de binefacere

„Umanitatea începe în noi odată cu dezinteresul.” – spunea marele poet Mihai Eminescu. Cu toții suntem oameni și aceasta înseamnă că toată lumea are nevoie de ajutor.

Împreună cu câțiva elevi ai clasei a X-a D, Gherman Anastasia, Cioloș Bianca, Sabău Alessia, Baba Alexia, Urs Daria, Petrina Denis, Bisztran Erik, Puie Patrick, Moș Șerban, Erdei Paul, Goina Patricia, Varadi Patricia, Raț Alexia și Buda Andreea, am hotărât să dăm o mână de ajutor unor semenii nevoiași.

Așa că, timp de o săptămână, am strâns alimente, haine, jucării și rechizite, cumpărate special pentru familia căreia îi erau destinate. În data de 17 decembrie 2021, am împărțit pachetele în așa fel încât să ajungă la trei familii.

Prima familie la care darurile noastre au ajuns a fost cea mai numeroasă, dar și cea mai primitoare. Noi am fost întâmpinați cu zâmbetele celui mai tânăr membru al ei – o fetiță de cinci ani. Discutând într-o atmosferă destinsă, i-am cunoscut și am

înțeles mai bine ce dificilă este viața pe care o trăiesc. A doua familie nu era așa de numeroasă, dar avea la fel de multă nevoie de un cadou de Crăciun pentru cele două fete ale ei. Ultima întâlnire a fost cu niște băieți din privirea nostalgică a cărora am dedus cât de mult le lipseau cadourile: pur și simplu, jucăriile ne-au fost luate din mâini cu multă nerăbdare.

Ce am învățat noi din viața acestor familii? Considerăm că am primit o lecție de viață care ne-a arătat că lipsurile materiale nu întunecă sufletele acestor oameni care sunt, în ciuda greutăților, buni, calzi, iubitori, sinceri. Aceasta înseamnă să fii om.

Ștefania Riana Crisan, clasa a X-a D

Eminescieni în zi de sărbătoare

15 ianuarie 2021 nu a fost o simplă dată din calendar, ci a avut multiple semnificații: s-au împlinit 171 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu și este Ziua Culturii Naționale, prin urmare – o zi deosebită în viața școlii noastre. Cu această ocazie, elevii claselor a IX-a C și a X-a C, sub coordonarea doamnei profesor Dumitraș Monica, au fost antrenați în discuții pe teme culturale.

Activitățile on-line au fost structurate pe două paliere: poezia eminesciană și înțelegerea acesteia, cultura și educația. Pornind de la întrebarea „Mai găsește răsădit poezia lui Eminescu în sufletele tinerilor?”, elevii clasei a IX-a C au considerat că, deși adolescenții preferă proza, versurile poetului sunt sinonime cu emoția pură, deoarece încă pot găsi în ele

trăiri și sentimente, adevăruri intuite, experiențe de viață și de cunoaștere. Pentru ca discuțiile să nu fie sterile, aceștia au recitat câteva strofe dintr-o poezie eminesciană, preferată de ei din diverse motive, apoi și-au exprimat cu sinceritate gândurile. Selecția poetică realizată de elevi s-a dovedit generoasă din punct de vedere tematic, demonstrând sensibilitate, simț estetic și critic.

De exemplu, pentru Ardelean Daria, **O, rămâi...** se află printre poeziile ei preferate, deoarece o impresionează prin complexitatea ideilor, prin prospețimea limbajului artistic și prin mesajul puternic pe care îl transmit versurile. *Textul surprinde copilăria, văzută din perspectiva pădurii, o vârstă a inocenței și a bucuriei, la care omul, în general, nu se mai poate întoarce. În plus, apreciază modul în care, prin cuvinte atât de simple, poetul a reușit să surprindă legătura strânsă dintre el și natura ocrotitoare, în mijlocul căreia știm că și-a petrecut anii frumoși ai copilăriei.* Mergând spre alte dimensiuni tematice, Drăgoiu Irina crede că în **Luceafărul** se pot identifica *amărăciunea, dezamăgirea omului superior, care își acceptă condiția, dar și opoziția fundamentală dintre geniu și oamenii mediocri. Această diferență dintre*

oamenii inteligenți, de multe ori neînțeleși, puțini la număr, și oamenii mărunți în gândire, care nu pot să înțeleagă adevăruri științifice sau aspecte abstracte, mă face să înțeleg mai bine setimentul de însingurare și resemnare al celor din prima categorie și mă duce cu gândul la cuvintele lui Petre Țuțea: „când vezi cirezile de imbecili, devine suportabilă însingurarea”. Flonta Georgiana s-a oprit asupra poeziei **Odă (în metru antic)**, deoarece această operă iese în evidență prin ideile filosofice abordate, motivele mitologice utilizate, dar și prin temele caracteristice operei eminesciene, *iubirea, condiția umană și a geniului. Ele ne arată faptul că viața, căreia îi sunt caracteristice sentimentele și cunoștințele trecătoare, este efemeră.* În altă ordine de idei, **Sara pe deal** – o poezie pe tema iubirii – o impresionează pe Șuta Lara, întrucât, atunci când era mică, de fiecare dată înainte să adoarmă, mama obișnuia să îi cânte această poezie. Ea îi stârnește multe emoții și pentru mine reprezintă ceva mult mai profund decât un cântec, o poezie sau o amintire aleatorie, fiind sinonimă cu dragostea maternă. Și pentru că, unii elevi au ales poezia **Lacul**, text studiat în clasele gimnaziale, Harsan Daria a oferit colegilor săi și un element-surpriză: realizarea unui

creații plastice, inserată în cadrul acestui articol.

Activitatea a continuat prin intervențiile elevilor clasei a X-a C. După ce au urmărit un scurt videoclip despre omul și opera scriitorului, videoclip în finalul căruia criticul literar Alex Ștefănescu opina că: *Nu Eminescu este depășit, ci noi suntem depășiți de el și ar trebui să-l ajungem din urmă*. De aici a pornit dezbateră despre discrepanța trecut – prezent și despre capacitatea/ incapacitatea noastră (tineri sau maturi) de a mai înțelege textele scriitorului. Oare ce ne lipsește?

Răspunsurile elevilor se caracterizează prin spirit critic, relevând un aspect observabil pretutindeni, inclusiv în școli: mediocritatea. În timpul discuțiilor, elevii au conștientizat faptul că există un intens proces de răsturnarea a valorilor, că mediul familial își pune amprenta, în primul rând, asupra modului în care copiii percep lumea. Probele sociale cu care se confruntă părinții influențează decisiv felul în care elevul se raportează față de școală și față de elementele culturale. Așadar, gustul pentru cultură se învață și se rafinează în timp prin contribuția a numeroși factori.

Dintre cele mai elocvente opinii ale elevilor, din timpul acestei dezbateri, vom selecta doar câteva. Andrișca Anda a considerat că *societatea contemporană, nu valorifică îndeajuns nici moștenirea literară sau artistică, un bun exemplu fiind chiar operele Mihai Eminescu, dar nici studiul domeniilor abstracte, precum filosofia. Probabil, fiindcă azi nu sunt destul de profitabile. Comparând aceste două perioade, în trecut exista o deschidere vizibilă pentru cunoaștere, sub orice formă de manifestare a ei*. Baidog Daiana și-a exprimat profundul regret față de faptul că nu realizăm că, *uitând de existența lui Eminescu, uităm de noi, că negăm o parte din ființa noastră. Privim lumea superficial, fără să îi înțelegem cu adevărat sensul. Suntem goi spiritual și nu putem să*

pătrundem cu adevărat în universul acesta pe care el cu creionul pe hârtie l-a creat. În asentimentul colegei sale a fost și Ionici Bianca, fiindcă, în opinia ei, *superficialitatea omului modern și gândirea simplistă provoacă îndepărtarea de profunzimea operei eminesciene, iar, în vremurile actuale, cultura și elementele spiritualității românești sunt deseori marginalizate*. Omul ideal este cel *insensibil, cel ce poate cu ușurință să își suprimă latura emoțională și a cărei contribuție în societate este sinonimă strict cu valorile materiale și cu succesul în carieră*. Intervenția Biancăi s-a încheiat printr-un citat aparținând lui Mihai Eminescu: „Nivelul culturii generale a nației nu-l poate ridica nimeni cu umărul; timpul și munca umplu neajunsurile”, cuvinte asupra cărora ar trebui fiecare să reflecteze – deopotrivă părinți, profesori, elevi.

prof. Monica Dumitraș

Literația curriculum	media	dincolo	de
-------------------------	-------	---------	----

Mass-media are un rol determinant în formarea opiniei publice, cuprinzând infinite modalități prin care este facilitată comunicarea dintre diversele structuri sociale, de la instituții publice, economice, culturale etc., până la nivel individual. În acest context, s-a observat că interacțiunile sociale, mai ales în spațiul virtual, au ca scop central influențarea intențională sau neintenționată a opiniilor, atitudinilor și comportamentelor majorității dintre noi.

Din acest motiv, la inițiativa doamnei profesor Dumitraș Monica, în perioada 2017-2019, a fost implementat programul „Predau educație media – Laboratorul de educație și cultură media”, realizat de Centrul pentru Jurnalism Independent, din București, care are drept partener strategic de dezvoltare Romanian-American

Foundation și beneficiază de sprijinul financiar oferit de (în perioada 2017 – 2021): Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Ambasada Regatului Țărilor de Jos în România, Ambasada Statelor Unite ale Americii, Fondul pentru Inovare Civică, Fundația Friedrich Naumann pentru Libertate România, IFEX (International Freedom of Expression Network) și UNICEF România.

În anul școlar 2020-2021, doamna profesor Dumitraș Monica, cu acordul conducerii și în colaborare cu câteva membre ale catedrei de limba și literatura română, a înscris școala într-un amplu proiect național, iar colegiul nostru a fost selectat ca școală-pilot-media, proiect național realizat cu acordul Ministerului Educației, coordonat de CJI București. Astfel, începând cu al doilea semestru al anului școlar 2020-2021 și până în prezent, în școala noastră câteva doamne profesoare de limba și literatura română (Ardelean Laura-Teodora, Crețiu Florica, Duică Sorina) au finalizat cursul de formare despre educația media și aplică deja la ore elemente de literație media. În cadrul proiectului mai sunt implicate doamnele Tătar Ramona și Trif Alina, însă vor desfășura aceste activități abia în anul 2022.

Demararea programului de educația media la Colegiul Național „Mihai Eminescu” a adus, în primul rând, beneficii multiple întregii comunități școlare și locale, întrucât elevii nivelului liceal, din clasele unde au demarat astfel de activități, au avut și au oportunitatea de a-și forma și dezvolta abilitățile de gândire critică, de a putea face diferența, în mod conștient, dintre fapte și opinii, dar și de a înțelege subtilitățile mesajelor media. Totodată, elevii pot înțelege rolul pe care mass-media și media participativă le au în crearea unei viziuni asupra realității și conștientizează pericolul unor mecanisme subtile de persuasiune, manipulare, îndoctrinare,

incitare la ură sau la violență. În plus, infuzarea orelor de limbă și literatura română și de literatură universală, în mod consecvent, cu aspecte de literație media, favorizează dezvoltarea unor competențe-cheie europene, atât de necesare formării profilului absolventului.

De asemenea, pe lângă activitățile de infuzare a orelor de limbă și literatură română sau universală, se desfășoară în paralel altele, cu caracter extrașcolar, prin intermediul elevei Andrișca Anda, din clasa a XI-a C, căreia i s-a solicitat un punct de vedere despre implementarea unui alt proiect, realizat cu același scop. Menționăm că Anda face parte de ceva vreme din Boardul Copiilor, inițiativă unică la nivel național, fiind un grup informal de copii și adolescenți de diferite vârste și din diferite orașe, reuniți cu ajutorul UNICEF România.

*

– În luna noiembrie a anului 2021, am organizat pentru două clase din colegiul nostru (clasa a XI-a C și a IX-a C) sesiuni de educație media. Fiind formator al acestor grupe, mi-am conturat o imagine de ansamblu a modului în care tinerii eminescieni se raportează la informațiile și mesajele din jurul lor.

La rândul meu, am participat la workshopul „Adevăr sau Dezinformare?”, sub egida Centrului pentru Jurnalism Independent și UNICEF în România. Am fost învățată cum să deosebesc informațiile contrafăcute de cele veridice, cum să îmi dezvolt o gândire critică și un spirit puternic de a lucra alături de ceilalți cursanți. Misiunea mea era, totuși, mai importantă și mai de impact decât acumularea experienței personale. Trebuia să îmi asum rolul de formator pentru colegii și prietenii mei.

Am acceptat cu entuziasm această propunere, fără analiza amănunțită a ceea ce presupunea acest lucru. Știam că îmi doresc să contribui cu ce pot în procesul de educare a adolescenților. De aceea, am ales să mă implic. Pentru că tinerii sunt susceptibili la a cădea pradă mesajelor eronate, senzaționale și alarmiste. Noi putem fi vectori în transmiterea și împrăștierea știrilor false, chiar și fără să ne dăm seama. Educația media contruieste și consolidează competențe esențiale pentru viața socială a secolului al XXI-lea: gândire analitică, muncă în echipă și spirit civic.

Am reușit să interacționez cu colegii mei din clasele a XI-a C și a IX-a C, într-un cadru mai puțin formal, fiind mai dinamic și mai atractiv decât lecțiile standard. Periodic, este indicat să scoți elevul din rutina sa pentru a îi stimula și alte abilități decât cele cerute în procesul educațional. Am vizionat materiale împreună, am dezbătut pe marginea unor concepte teoretice, ne-am confruntat opiniile contradictorii, dar am și găsit răspuns la câteva întrebări de actualitate, precum: „Ce fac în momentul în care mă lovesc de mesaje falsificate?”, „Cum îmi dau seama dacă ceea ce citesc este adevărat?”, „Cum îi pot convinge pe ceilalți că emoțiile intervin în gândirea lor?”.

În urma unui exercițiu ce a avut ca scop identificarea consumului de media, am concluzionat că petrecem foarte mult timp în contact cu internetul și tehnologia.

Suntem o generație de oameni care trăiesc prin prisma informării și a canalelor de comunicare. Pentru noi, media este un stil de viață, fiind interconectați din atât de multe puncte de vedere. Un citat celebru spune că informația înseamnă putere. Am vrut să le ofer această „putere” de a analiza mesajele din jurul lor și de a le filtra prin propriile mecanisme. Acest lucru nu este posibil fără ca ei să cunoască elemente de bază în jurnalism și literație media. Consider că mi-am îndeplinit rolul de intermediar între experți și personalitățile deschise și curioase ale colegilor mei.

*

Așadar, apropierea școlii de aspecte din viața reală a generat, implicit, trecerea elevilor noștri de la statutul de consumator pasiv de mesaje media, la cel de receptor care poate decodifica adecvat un mesaj sau poate face distincția dintre o știre falsă și una adevărată. De asemenea, prin educația media, elevii noștri au venit și vin în contact cu valorile civice europene și naționale, cum ar fi: libertatea, egalitate, respectarea legii și a drepturilor omului, inclusiv cele ale persoanelor aparținând minorităților naționale, valori existente în Recomandarea Consiliului Uniunii Europene, nr. 9641/16 din 30 mai 2016, privind dezvoltarea competențelor media și a gândirii critice prin educație și formare, discriminarea (inclusiv motivațiile acestor acțiuni) din știri sau alt gen de programe publice.

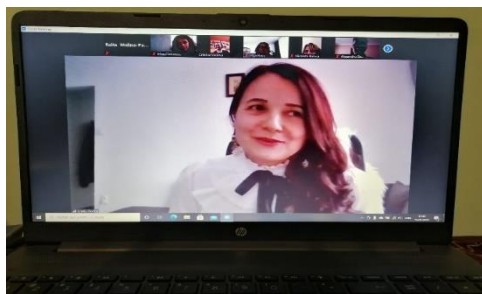
**prof. Monica Dumitraș și Anda Andrișca,
clasa a XI-a C**

Respect pentru valorile românești

Din respect și recunoștință față de valorile neamului românesc și din dorința de a celebra o dublă sărbătoare, cea a Zilei Culturii Naționale, dar și cea a împlinirii a 171 de ani de la nașterea Poetului nepereche, Mihai Eminescu, pe 15 ianuarie 2021, începând cu ora 13,30, am fost împreună cu elevi, dascăli și invitați de suflet. Ni s-au alăturat în cadrul activității prof. Nicoleta Boloca, inspector școlar pentru educație permanentă și activități extrașcolare, prof. dr. Ion Dună, cu lucrare de doctorat despre creația eminesciană și autor de manuale școlare și auxiliare, precum și directorii instituțiilor de învățământ implicate. Inițiatorul acestui eveniment a fost Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Oradea care prin profesoara Crețiu Florica a și deschis activitatea de omagiere a poetului național printr-un moment artistic dedicat. Elevii colegiului nostru, Patricia Vinter, Popa Bogdan, Jozsif Maya, Budău Alexandra și Rus-Alb Patricia, toți din clasa a XII-a D, au prezentat un fragment din opera dramatică „Mira”; este vorba de monologul lui Luca Arbore din creația scrisă de M. Eminescu în perioada studiilor vieneze și publicată postum sub egida Academiei Romane și sub directa îndrumare a criticului literar Eugen Simion, după anii 2000. Momentul artistic s-a bucurat de un real succes.

Elevii de la Colegiul Național „Ștefan cel Mare” din Suceava, avându-le drept coordonatoare pe doamnele profesoare Carmen Bocăneț și Irina Ciobotaru, au prezentat un material sub formă de power-point, intitulat „Eminescu la Suceava” și un

recital poetic tot din creația eminesciană.

Elevele de la Colegiul Național „Emanuil Gojdu”, Rus Lorena și Jurcău Carolina, coordonate și ele de doamna profesoară Crețiu Florica, au realizat un interviu cu scriitorul și muzeograful Ioan F. Pop despre rolul lui Iosif Vulcan, întemeietorul revistei „Familia”, în destinul poetului Eminescu.

Elevii de la Colegiul Național „Avram Iancu” din Ștei, coordonați de doamna profesoară Inga Rusu, au prezentat frumoasa prietenie dintre Eminescu și Miron Pompiliu, descriind Casa Memorială a poetului bihorean, Școala gimnazială și Casa de Cultura ce-i poartă numele, iar, apoi, au înfățișat aspecte importante din viața patronului spiritual – Avram Iancu – în imagini și cuvinte bine alese.

Elevii de la Colegiul Național „Sfântul Sava” din București, sub atenta îndrumare a doamnelor profesoare Cristina Văduva, Monica Dună, Cristina Dobrin, ne-au expus itinerare eminesciene prin Bucureștiul de azi, care conservă pașii poetului prin intermediul unui film de dimensiuni mai mici.

Elevii de la Colegiul Național „Emil Racoviță” din Cluj-Napoca, călăuziți de doamna profesoară Anca Vasiu, au recitat versuri eminesciene și au expus personalitatea lui Emil Racoviță – patronul spiritual al acestei instituții clujene de prestigiu.

Suflet lângă suflet, am împărtășit gânduri cutezătoare și sentimente calde cu acest prilej pe durata a trei ședințe Zoom a câte 40 de minute fiecare.

prof. Florica Crețiu

Baletul, o lume a grației magice

Aceasta sunt eu! Sunt o adolescentă căreia îi place distracția și lectura, iar unul dintre autorii mei preferați, Robert Kiyosaki a reușit să mă marcheze profund prin următorul citat: „Cele mai bune răspunsuri se găsesc în inimă, nu în minte”, pentru că îmi aduce aminte de o perioadă din viața mea când a trebuit să iau o decizie foarte importantă.

Ca orice sportiv am avut momente de eșec, când nu știam dacă să renunț sau nu, dacă a meritat să investesc ani întregi de muncă în această pasiune sau nu. Acestea au fost întrebările care îmi treceau prin minte în momentul în care stăteam pe un scaun rece din mijlocul unui hol, iar în fața mea era o ușă pe care scria „Ortopedie”. Țin minte că era o zi de luni ploioasă de noiembrie și direct de la școală am mers la un control de rutină. Mie mi s-a părut că medicului i-a fost extrem de ușor să îmi spună că nu mai am voie să depun niciun efort fizic cel puțin doi ani. Dacă te-ai fi uitat în ochii mei, în acea clipă, ai fi văzut cum o lume s-a destrămat.

Am ieșit din cabinet cu telefonul în mână

și cu antrenarea mea, Ana Maria Toth, care îmi spunea că ea nu o să mă lase să renunț și bineînțeles că nu m-am lăsat și durerea parcă a dispărut de la sine.

De atunci au trecut 4 ani minunați. În decursul lor, alături de Anette Classic Dance Studio, am participat la nenumărate concursuri naționale și internaționale. În anul 2020, am luat parte la concursuri online precum Daor Grand Prix Romanian Festival, Magia Dansului, International Dance Competition Timișoara. M-am simțit foarte mândră când numele clubului nostru a apărut atât la secțiunea de amatori, cât și la secțiunea de profesioniști. În vara anului 2020 am avut patru zile de maraton cultural caritabil în parcul „Nicolae Bălcescu” cu peste 50 de balerine și flashmob pe melodia „Jeruselema” în Piața Unirii. Însă cea mai mare realizare a clubului nostru de balet și dans a fost spectacolul caritabil „Spărgătorul de Nuci” – opera renumitului compozitor rus P. I. Tchaikovsky – jucat de două ori în noiembrie 2019, distribuția fiind formată din 39 de balerine, cu vârste între 5 și 40 de ani. În vara anului acestuia, alături de încă trei colege, datorită unei burse de studiu, am avut privilegiul de a lucra în București alături de cei mai mari balerini, soții Postelnicu, Paolo Lodi, Denis Medvedev, Oana Ionica, Andrey Batalov și Natalia Savaleva. Este un lucru minunat faptul că am reușit să devin atât de matură datorită acestui sport artistic, încât, de un an de zile, învăț și împărtășesc cu multă pasiune tot ce am acumulat, micilor balerine, care vor să descopere o lume magică, plină de grație și expresivitate.

Ce vreau să transmit prin povestea mea este că, dacă îți dorești ceva cu adevărat, tot Universul contribuie la împlinirea visului tău, iar posibilitățile sunt numeroase atunci când alegem să acționăm și nu să reacționăm, doar că schimbarea începe cu noi și niciun lucru mareț nu a fost realizat fără entuziasm și efort.

Elin Ladanyi, clasa a XI-a B

Go for Life - Elsősegély-tanfolyam

Az elsősegélynyújtás egy alapvető készség, mely ugyanannyira nélkülözhetetlen az egészségügyi dolgozók életében, mint egy laikus ember mindennapjaiban. Így véli ezt a nagyváradi Sürgősségi Klinikai Kórház (UPU), illetve a romániai Sürgősségi Életmentő Szolgálat (SMURD) is. Általuk került megrendezésre az egyhónapos elsősegély-tanfolyam *Go For Life* néven, melyet kifejezetten a nagyváradi líceumok tanulói számára szerveztek meg. A folyamat során a legfontosabb saját magunk és az ellátandó biztonságba helyezése, ezután további ellenőrzések sora következik. A segélyhívás az első lépések közt szerepel, miután

megvizsgáltuk a sérült légzését. Eközben, szükség esetén, megkezdhető az újraélesztés, sérülések kezelése. Mindez addig folytatódik, míg a mentőszolgálat átveszi az esetet. Azt is megtudhattuk, mi a teendő félrenyelés esetén (Heimlich fogás helyes lebonyolítása). Az elméletet gyakorlatba ültethettük csapatokban, különböző kitalált szituációk segítségével.

Összességében elmondhatom, hogy egy olyan készséggel gazdagodhattunk, amely bármelyik helyzetben életet menthet. Ha lehetőségek nyílik egy ilyen tanfolyam elvégzésére, bátran fogjatok hozzá. Életmentésre fel!

Panna-Dalma Kovács-Truczkaí,
clasa a XI-a. I

Unikornisok valóban léteznek

Amikor először vettem részt az Unikornis nyelvi olimpián, egyből a szívembe zárta magát. Nem csupán azért, mert érdekelt a témája, hanem mert a verseny köré szervezett tábor felejthetetlen élmény volt. Ezért is örültem, hogy a tavalyi kihagyás után most újra nekivághattam ennek a kalandnak. Csapatunk – a Monocéroszok – három tagból állt: Hochhauser Nóra X. I, Kovács Panna XI. I és Hochhauser Ronald XII. J tanulókból, kísérőtanárunk pedig Ágoston Palkó Emese magyartanár volt.

Két online forduló után sikerült beverekednünk magunkat a hét legjobb csapat közé, így belépőt nyertünk a táborba.

Csapatunk egy júliusi hétfői napon érkezett meg a helyszínre, a Székelyföld peremén található Csernátonba. Elsősorban megismerkedtünk a többi résztvevővel, de már az erre szolgáló játékok előtt is kellemesen elbeszélgettünk a panziók szobáiban.

A versenyre szerdán került sor a közeli Haszmann Pál Falumúzeumban, amit a keddi napon fedeztünk fel, így nem idegen környezetben vágtunk neki az ismeretlennek. Csütörtökön a magyar nyelvvel kapcsolatos bemutatók zajlottak, ezeket pedig a szervezők által meghívott előadók tartották meg. A táborzáró pénteken Sepsiszentgyörgyre utaztunk, és egy tartalmas bemutató után a Magma Múzeumban, szabad program koronázta meg a napot.

Az eredmények szombaton derültek ki, csapatunk dicséretben részesült.

A verseny egyik érdekessége, hogy lehet, olyan területre sodródsz, aminek a létezéséről, vagy fontosságáról talán még nem is tudtál.

Hochhauser Ronald, clasa a XII-a J

Clubul de dezbatări „Aletheia”

Sunt destui cei care ascultă...Tu doar fă-te auzit!

Etimologic, numele clubului de debate – Aletheia – înseamnă în greaca veche „a scoate din ascundere”, a pune în lumină. În filosofie, acest termen desemnează conceptul de adevăr ca dezvăluire a ceea ce este propriu și autentic unui om sau unui lucru, loc, fenomen; este un adevăr care cere dialog. Motto-ul clubului, „Nosce te ipsum!” – în latină – sau „Cunoaște-te pe tine însuși!” – în română – reprezintă un îndemn ce a marcat conștiința colectivă a întregii lumi prin semnificația sa filosofică și morală. Acestea sunt, întâi de toate, cuvintele consacrate ale filosofului antic Socrate, care, de-a lungul istoriei, au fost folosite în discursurile și teoriile altor personalități remarcabile, printre care Cicero și Descartes. Atât numele, cât și motto-ul sunt puternic reprezentative pentru clubul nostru prin simbolistica acestora. Membrii vin să dezbătă pentru a-și crea o punte de legătură cu lumea lor, atât exterioară, cât și interioară, prin căutarea de idei, prin asumarea unor valori. Fie că se află în căutarea identității și a înțeleșurilor, fie că doresc să își dezvolte abilitățile de oratorie și retorică, ei găsesc în clubul de debate un prilej de a-și deschide mintea, de a se cunoaște pe ei înșiși prin intermediul dialogului cu cei din jur.

Prima „manifestare” concretă a clubului din anul acesta a avut loc în cadrul evenimentului Megadebate – o competiție desfășurată la nivel regional între mai multe instituții de învățământ. În cadrul acesteia, liceul nostru a fost reprezentat de trei eleve, Roxana Lazăr (clasa a IX-a B), Daiana Baidog (clasa a XI-a C) și Aruna Bot (clasa

a XII-a C). Temele asupra cărora s-a concentrat dezbateră au adus mai aproape de noi, tinerii, atât dileme sociale, cât și probleme de interes global. Moțiunile au avut în vedere limitarea consumului de energie, educația nutrițională și introducerea actelor caritabile obligatorii în școli. Participantele s-au informat și au dezbătut aceste subiecte complexe interpretând în mod unic și creativ fiecare moțiune. Au fost aduse în discuție noțiuni și concepte din diverse domenii, precum eficiența energetică și energia verde, libertatea de consum, viața în videosferă, impactul psihologic cauzat de social media, tulburările alimentare, voluntariatul și etica. Reprezentantele eminesciene și-au susținut argumentele folosind surse precum Convenția Europeană a Drepturilor Omului, directive ale Comisiei Europene, Agenda ONU 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Chiar dacă acest eveniment a fost un început de drum pentru acest an școlar, trebuie menționat că liceul nostru nu este la prima sa experiență de acest fel. Reconstruct în septembrie, clubul de debate al Colegiului Național “Mihai Eminescu” există încă din 2018 și sperăm să aibă o continuitate fructuoasă și de acum înainte. Porțile “templului” de dezbateră sunt mereu deschise atât pentru noi membri, cât și pentru cei care sunt curioși să vadă cum se desfășoară dezbaterile. Deocamdată, cei 70 de participanți se întrunesc o dată la două săptămâni, luni de la ora 14:00, în sala 125, sub îndrumarea doamnelor profesoare Elvira Groza și Magda Botezat. Le mulțumim atât dânselor pentru ajutor, cât și elevilor pentru interes și implicare.

**Aruna Bot, clasa a XII-a C,
președintele Clubului „Aletheia”**

Vocea noastră

Consiliul elevilor

**Consiliul școlar al elevilor din
Colegiul Național „Mihai Eminescu”**

**„Facem vocea eminescienilor
auzită!”**

❖ Cine suntem?

Credem că atunci când vine vorba de Consiliul Școlar al Elevilor (CȘE), în ultimii ani, s-a format o imagine care nu ne face deloc cinste și care nu reflectă nicidecum ceea ce noi ne propunem să realizăm în acest mandat alături de voi, elevii și cadrele didactice din Colegiul Național „Mihai Eminescu” (CNME). Ne dorim să fim mai mult decât colegi, ne dorim să formăm o echipă ce se va dezvolta împreună, atât ca un tot unitar, cât și pe plan individual. Ce-i drept, pandemia nu ne avantajează, însă, cu siguranță, nu ne împiedică din a da 101% în toate activitățile noastre.

Pentru cei care nu ne cunosc, Biroul nostru executiv se compune din:

- **Daria Hasan** - Președintele și liderul nostru. Daria coordonează departamentul de Resurse Umane, fiind o persoană deosebit de

implicată.

- **Ioana Chirila** - Vicepreședintele 1, o persoană extrem de sociabilă și veselă, lucru care se observă încă de la prima interacțiune.
- **Andra Trif** - Vicepreședintele 2, cea care ghidează Avocatul Elevului. Ea este pasionată de toate activitățile sale, fiind atentă să mențină un echilibru între amuzament și seriozitate.
- **Briana Benchiu** - Vicepreședintele 3. Coordonează departamentul de Fundraising, având o abordare practică asupra tuturor aspectelor ce ar putea interveni.
- **Ioana Butaru** - Secretarul Executiv și una dintre cele mai organizate, respectiv de încredere persoane. Ocupându-se de îndrumarea Biroului de Presă, Ioana este foarte responsabilă.

Mai sus am expus doar câteva dintre calitățile ce caracterizează personalitățile noastre și suntem nerăbdătoare să ne descoperiți în următoarele proiecte!

❖ Misiunea noastră

Pe parcursul mandatului nostru, ne vom concentra asupra:

- reprezentării tuturor elevilor;

- soluționarea eventualelor dificultăți ce ar putea să apară în procesul educațional;
- organizarea unor proiecte eficiente pentru dezvoltarea eminescienilor.

Astfel, ne dorim să producem o schimbare, atât în ceea ce privește imaginea și reprezentarea noastră, cât și în vederea îmbunătățirii experiențelor școlare și nu numai. Întrucât aspirăm la alcătuirea unei comunități active și la comunicare deschisă între membrii acesteia, suntem deschiși la sugestii, idei sau sesizări, dacă este cazul, din partea oricărei persoane care subscie la misiunea noastră.

Tocmai din acest motiv, în mandatul curent, înscrierile pentru voluntari sunt permanent deschise, fiindcă vrem să vă aflăm dorințele și nemulțumirile, ținem cont și să găsim soluții pentru ele. Nu în cele din urmă, punem accent pe colaborare: cu elevii și personalul didactic. Credem că împărtășiți cu noi mândria de a ne numi eminescieni, iar acest lucru se vede în rezultatele tuturor și considerăm că le putem promova astfel încât vocea eminesciană să fie auzită nu doar intern, ci și extern.

Planul de acțiune

Totodată, din pasiunea noastră vine și implicarea, motiv pentru care mai jos vă invităm să culegem împreună roadele inițiativelor de până acum și să vă oferim o imagine a ceea ce înseamnă proiectele viitoare.

-Invitație la Fapte Bune: Un eveniment caritabil realizat alături de două organizații și alte două consilii școlare, în cadrul căruia am fost încântate de interacțiunea cu voi și, îndeosebi, de numărul enorm de donații va aduce multe zâmbete în viața copiilor ce provin din medii defavorizate.

-Oportunități săptămânale pentru elevi: O inițiativă prin care postăm săptămânal diverse oportunități, cum ar fi voluntariate, programe, burse, concursuri, tabere, webinare etc., accesibile elevilor și având ca obiectiv dezvoltarea personală și

profesională încă din anii de liceu.

-Târg de prăjituri: Toată lumea are nevoie de puțin dulce în viață, așadar, pornind de la această idee, am decis ca târgul de prăjituri să fie o modalitate de a introduce spiritul festiv în școală. Ne-am propus acest proiect, gândindu-ne să ne bucurăm de atmosfera de sărbătoare și să facem o faptă bună. Avem ca scop strângerea unei sume de bani pe care o vom dona mai departe în scop caritabil.

-Concurs de împodobire a claselor:

Având în vedere că activitatea de împodobire a clasei cu prilejul sărbătorilor de iarnă este una distractivă, realizată cu plăcere, ne-am gândit ca prin acest demers să încurajăm consolidarea prieteniei dintre membrii colectivului de elevi și să promovăm spiritul de competiție al

acestora.

-#Eminescu Reciclează: Pentru a asigura un mediu cât mai igienic și propice învățatului, vom face tot posibilul pentru a păstra curățenia în școală. Primul pas este plasarea în fiecare clasă a coșurilor de gunoi selective, pentru a încuraja reciclarea. Totodată, pentru a menține buna imagine a liceului, ne-am gândit să păstrăm curățenia atât în curți, cât și pe stradă. Pentru acest lucru avem nevoie de ajutorul și sprijinul fiecărui elev, știți cum se spune: „Unde-s mulți, puterea crește”. Astfel, generația noastră va rămâne un exemplu demn de urmat pentru viitoarele generații.

-Videouri de la orele de curs: Ne dorim să ne asigurăm că viitorii elevi ai liceului nostru au o bună cunoaștere a modului în care decurg orele de curs și a facilităților pe care le oferă. De aceea, vom încerca, cu ajutorul cadrelor didactice dispuse să ne ajute, să facem scurte videoclipuri de la anumite ore. Pe acestea le vom uni într-o prezentare care va fi disponibilă tuturor pe site-ul CȘE (în curs de lansare). De ce? Pentru că se creează o legătură mai strânsă elev-profesor, iar imaginea liceului nostru are de câștigat.

-Webinar Universitatea de Vest din Timișoara: Știm cât de greu este să faci o alegere, mai ales când viitorul tău depinde de aceasta. Tocmai din acest motiv ne-a fost propusă o colaborare de către Universitatea de Vest Timișoara. Prin acest proiect încercăm să ajutăm elevii din clasele a XI-a și a XII-a care sunt dornici să descopere

viața de student.

Hai și tu!

Vă invităm cu drag să vă implicați și să apelați la noi în orice privință: o problemă, o nelămurire, o întrebare, o idee, un feedback, un ajutor ori, pur și simplu, o ieșire în oraș, pentru că mai întâi de toate suntem colegi și ne-am bucura să formăm o comunitate unită. Vă mulțumim enorm pentru implicarea voastră și nu uitați că ne găsiți în fiecare pauză în Sala de Consiliu, în

sala 229, de la etajul II sau în sala 114, de la etajul I. Vă îndemnăm să ne urmăriți activitatea pe social media unde încercăm, de asemenea, să creăm un mediu prietenos și util.

*P.S. Vă încurajăm să respectați regulile de protecție împotriva COVID-19, pentru a putea privi optimiști spre un viitor în care ne putem bucura pe deplin de experiența liceală.

Echipa Consiliului Școlar al Elevilor ♥

MEDIT-esek DÖKSZAB-on!

A **MAKOSZ** (Romániai Magyar Középiskolások Szövetsége) talán egyik legfontosabb, és határozottan a legnagyobb élményt nyújtó rendezvénye a Diákönkormányzati Szabadegyetem, avagy a **DÖKSZAB**. Ez egy olyan nyárázó tábor, melyre országos szinten különböző megyék és iskolák diáktanácsainak tagjai jelentkezhettek, ahol önmagad fejlesztése, tudásod bővítése és a szórakozás garantált. Idén, 2021.08.25-09.01. között került megrendezésre a XXVI. DÖKSZAB Jobbágyfalván, melyre három MEDIT-es is elutazott (kedves olvasóink érdekében nem részletezve a több órás busz- és vonatutakat), egyúttal képviselve egész Bihar megyét.

Az egy hetet felölelő rendezvény leginkább a **DT** (Diáktanács) **világáról** szólt, ennek helyes metódusairól, jól megszervezettségéről, melyek átadására **képzések** (rendezvényszervezés és érdekképviselés), **workshopok**, **agytágítók** (vállalkozás, önkéntesség, politika, játékelmélet), valamint szakmai vezetők **előadásai** álltak a résztvevők rendelkezésére, de még egy **szimulációs játékra** is sor került. Ezekkel egyidőben a táborozók, létszámuk nagysága miatt, hét kiscsoportra lettek osztva. Ennek köszönhetően az új kapcsolatok, barátságok kisebb körben jobban elmélyülhettek, ezáltal kivétel nélkül mindenki a saját kis DÖKSZAB-os családjával lett gazdagabb a

nyolc nap és hét éjszaka elteltével. Nem hagyható ki a rengeteg játék, szórakozás és lefekvés előtti bulik megemlézése sem, melyek színesítették a hetet, ráadásul sokban hozzájárultak a közösség összekovácsolásához is.

Sokaknak a hab a tortán mégis a **Dögszag** volt. Nos, meglehet, hogy ez a mondat kissé abszurdnak hangzik, de igazából egyáltalán nem az. Ez a DÖKSZAB napilapja, amit a sajtóirodások éjt nappallá téve szerkesztenek az aznap történetéről, hogy másnap a résztvevők kinyomtatva lapozgassák ezt, hiszen nem volt elég az olvasottakat átélni, ezeket leírva, kézben fogva is látniuk kell. Az újság nemcsak beszámolókat, de napi DÖKOSZKÓP-ot, interjúkat, és számos más rendkívül kreatív cikket is tartalmazott. Például a IV.-ben az ottaniak olvashattak a kifejezetten Bihar megyében kedvelt szavakról, mint amilyen a *saracie*, a *jmecher* vagy épp a *boxa*.

Annak érdekében, hogy egy minél minőségibb, hiteles és valós beszámolót nyújtsunk a kedves olvasóinknak, de egyben a leendő DÖKSZAB résztvevőknek iskolánkból, segítséget kértem a két Bihar megyei társamtól, név szerint **Hochhauser Nóra** (X.I) MEDIT tagtól és **Szabó Patrik** (XI.H) alelnöktől, akik különböző szerepet töltöttek be a táborban. Nóra résztvevőként, Patrik sajtóirodászként élte meg ezt az egy hetet, és egy interjút adtak újságunknak.

- Miért jelentkeztél DÖKSZAB-ra résztvevőnek/sajtóirodásznak?

Nóra: Nagyon érdekelt a DÖKSZAB, mivel több embertől is hallottam róla, a jó hangulatról, a képzésekről, de jobban soha nem fejtette ki senki, és sehogy se tudtam elképzelni, milyen lehet igazából. Őszintén vágytam egy új környezetre, közösségre, megismerni más városokból velem egykorúakat, ezért a hatalmas kíváncsiságom vezetett arra, hogy jelentkezsek.

Patrik: A sajtóirodába való

jelentkezésemnek több miértje is volt. Nagyon szeretek fotózni, leginkább embereket, ami pont kapóra jött, mivel eseményfotósként résztvevőkről, képzőkről kellett pillanatokat megörökítenem. Szerkesztő nagyjából másfél éve vagyok, így a Dögszag megírásához is segítség lehettem. Ezek mellett már lassan egy éve MAKOSZ-ozom, így semmiképp nem akartam kihagyni a tábor, ahol sajtóirodászként részben szervező is voltam (még egy terület, ahol tapasztalatot gyűjthettem).

- Mit gondolsz a Dögszagról?

Patrik: En írtam :). Egyik szerzőjeként, nem szeretnék véleményt mondani a munkámról, a célközönséget, résztvevőket kell megkérdezni. De viccesek lettek, és nagyon élveztem írni ezeket.

Nóra: Nekem a Dögszagok komolyan bevilágították a napjaimat. Őszintén imádtam, kezdve a számok borítóitól a cikkeken át egészen a szerkesztői hozzászólásokig. Elképesztőnek tartom, hogy egy héten keresztül, egyik napról a másikra a sajtóirodások kiadtak több rendkívül vicces, minőségi újságot. Sokat hoztáttek a táborhoz, és innen is szeretnék nekik gratulálni!

- Mi tetszett a legjobban DÖKSZAB-on?

Patrik: A lányok.

Nóra: A fiúk, főleg a kolozsváriak.

(**Patrik** suttogva: És a sajtóirodások.)

- Milyen ráhatása lesz a DÖKSZAB-os ottlétednek a MEDIT-re?

Nóra: Nagyon sok ötletem lett a tábor hatására, amit úgy gondolom, hogy jelenlegi tagként is tudok hasznosítani. Számos új gondolatom van mind programok, mind játékok terén, és a különböző képzések által szerzett tudással is több lettem. Úgy érzem eddig is, de a DÖKSZAB után még motiváltabb és lelkesebb vagyok.

Patrik: A DÖKSZAB által számos tapasztalatot szereztem alelnökként és

médiásként is, amit úgy gondolom, hogy a MEDIT-ben mindenképp lehet kamatoztatni. Fontosnak tartom más diáktanácsokkal való kapcsolatfenntartást, és én mindenképp szeretnék a Nebulónia (a brassói magyar diákszövetség) DT-vel valamilyen közreműködést. A brassói emberek közel állnak a szívemhez, és velük nagyon hasonló szinten vagyunk a DT-t illetően, úgyhogy elképzelhető egy utazás Brassóba a MEDIT-esekkel.

- Az összehasonlítás érdekében, mennyit aludtál egy nap átlagosan?

Nóra: Átlagosan szerintem 5-6 órát.

Patrik: Szeretném megemlíteni, hogy a résztvevőket éjfélkor lefektették, szóval volt lehetőségük 7 és 8 óra közötti alvásra. Ellenben nekünk, *csóró sajtóirodásoknak*, mivel mi hajnali 5, 6, de volt, hogy 7-ig is dolgoztunk. Volt alkalom, amikor hamarabb elkészültünk az anyagokkal és az újság szerkesztésével, így nagyjából 3-4 órát aludtam egy nap.

Szívből remélem, hogy a beszámoló, ha nem is teljesen, de át tudta részben adni a DÖKSZAB hangulatát. Bizakodó vagyok, hogy a cikk elegendő betekintést adott ahhoz, hogy megjöjjön a kedvetek a DÖKSZAB-hoz, a MEDIT-hez. Én nagyon hálás vagyok mindkettőnek, és találkozunk a XXVII. DÖKSZAB-on!

Jude Julia, clasa a X-a. I

Modus Vivendi

Scrisoare către elevii Colegiului Național „Mihai Eminescu”

30.11.2021

Dragă cititorule,

De acum sunt destul de sigură că ești familiarizat cu existența cercului de robotică Modus Vivendi. Sunt convinsă că nu trebuie să îți mai relatez câte fapte minunate întreprind membrii echipei, fie că este vorba de construcția unui robot, fie că este vorba de activitățile de promovare a echipei, de strângerea de fonduri necesare achiziției pieselor robotului, de implementarea de proiecte educaționale sau, pur și simplu, de activitățile de voluntariat pentru și despre oameni.

În schimb, îți voi povesti despre ce înseamnă pentru mine, ca mentor Modus, toată această aventură, care a început în urmă cu patru ani, respectiv în anul 2017. La vremea aceea, am primit un telefon în care eram înștiințată de existența unui concurs național de robotică, BRD First Tech Challenge, care se afla la a doua ediție în țara noastră. De asemenea, am fost întrebată dacă nu aș dori să implic elevii mei și să participăm la acel concurs. Răspunsul meu imediat a fost „NU! Cred că nu sunt potrivită pentru acest proiect, nu am timp efectiv să investesc în așa ceva”. Cu toate acestea, am fost încurajată să nu renunț la idee. Am meditat un pic și le-am spus elevilor mei de atunci despre acest concurs, iar reacția lor m-a surprins instantaneu. Nu au fost doar interesați de subiect, ci de-a dreptul entuziasmați, erau dispuși să renunțe la alte activități și să se implice 100%. Le-am spus că dacă își doresc atât de mult să meargă pe acest drum și vor ca eu să le fiu alături în acest proiect, trebuie să îmi demonstreze că merită efortul de a ne implica. Le-am indicat ce trebuie să facă pentru a se înscrie în concurs (constituirea

echipei, alegerea unui nume reprezentativ, filmarea unui videoclip despre echipă, crearea unei sigle, redactarea unei scrisori motivaționale) și am așteptat să văd rezultatul. Nu am intervenit în toate aceste etape, am așteptat rezultatele muncii lor, iar când am văzut determinarea și pasiunea cu care s-au mobilizat, am fost mai mult decât fericită. Îmi demonstraseră cu vârf și îndesat că își doresc asta cu adevărat și că sunt capabili să își atingă scopurile. I-am felicitat, încurajat și am purces la treabă.

Drumul nu a fost unul ușor, pentru că nici unii, nici alții nu știam ce trebuie să facem, cum să ne organizăm, cum să facem rost de fonduri, cum să ne promovăm și mai ales cum să construim un robot care să îndeplinească anumite funcționalități. Organizatorii concursului ne-au sponsorizat cu un kit de bază care conținea piesele necesare construcției unui robot elementar și ne-au donat o imprimantă 3D cu ajutorul căreia să putem tipări elementele constitutive ale robotului. Ne-am bucurat de fiecare ajutor oferit, fie că a fost material, financiar sau uman.

Elevii fondatori ai echipei au dovedit o motivație și o determinare greu de doborât, iar pentru mine, ei au fost și vor fi mereu o sursă de inspirație. Au avut multe succese, dar și eșecuri, au căutat mereu să devină mai buni în toate sensurile posibile. Au transformat sala de robotică în a doua lor casă, în care au trăit momente frumoase și, alteori, momente triste. M-au integrat și pe mine în mica lor familie și le voi fi mereu recunoscătoare pentru tot ceea ce mi-au oferit.

Am căutat să transmitem spiritul Modus Vivendi generațiilor următoare, care s-au alăturat echipei. Uneori am reușit, alteori am dat rateuri. Sunt fericită pentru fiecare elev care intră în sala de robotică și pleacă mai câștigat de acolo. Sunt împlinită pentru faptul că avem în continuare elevi pasionați,

care doresc să își investească timpul liber în acest cerc de robotică. Sunt binecuvântată că avem susținerea conducerii școlii și a colegilor pentru a ne continua activitatea și a promova educația STEM în cadrul școlii noastre și a comunității locale. Avem multe de oferit și dovadă stau toate rezultatele obținute în cadrul concursurilor de robotică pe parcursul celor 4 ani de existență a a

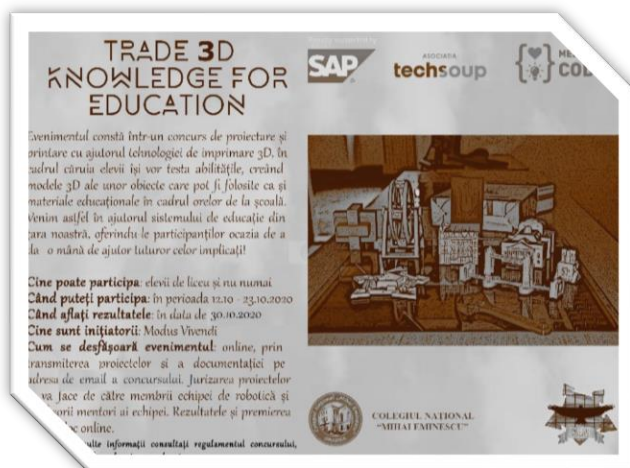

echipei, dar și în proiectele pe care le-am implementat.

Și dacă tot v-am povestit despre proiectele de promovare a educației STEM, vă voi relata, pe scurt, cum am implementat și care au fost două astfel de proiecte, care s-au desfășurat în anul școlar trecut, 2020-2021. Aceste proiecte au fost: „Provocarea microbit: de la micro la macro” și „Trade 3D Knowledge for Education”. Am scris aceste proiecte în vederea obținerii unei finanțări oferite de Meet and Code și Asociația Techsoup România. Proiectele s-au desfășurat în mediul online, datorită situației pandemice.

Proiectul „Provocarea microbit: de la micro la macro” a constat într-o serie de webinarii interactive, în care membrii echipei Modus Vivendi au prezentat într-un mod dinamic și atractiv, modul de utilizare al kiturilor de robotică Microbit. Cu ajutorul acestora au realizat aplicații interdisciplinare, pe care elevii participanți în cadrul evenimentului au putut să le implementeze ulterior. Cel de-al doilea proiect, „Trade 3D Knowledge for Education” a fost un concurs de proiectare și tipărire cu ajutorul imprimantei 3D. În cadrul concursului elevii participanți au avut ocazia să creeze modele care să poată fi folosite de profesori în procesul instructiv-educativ. Am văzut proiecte deosebit de interesante, în care a fost investită multă muncă și pasiune și am avut ocazia să îi încurajăm pe elevii participanți să își promoveze talentul și abilitățile. Sponsorizările obținute în cadrul acestor proiecte au fost folosite pentru achiziția kiturilor Microbit, care au intrat în patrimoniul școlii, precum și pentru achiziția de filamente pentru imprimantele 3D, materiale promoționale, diplome etc.

Iată, așadar, dragă cititorule, o mică parte din tot ceea ce a făcut și face în continuare echipa noastră de robotică. Cât privește experiența mea ca mentor Modus, acum, după patru ani de existență a echipei, pot să îți spun că este în continuă dezvoltare. Cu toate că situația pandemică care ne-a

cuprins începând cu anul 2020 nu mi-a permis o interacțiune fizică constantă cu membrii echipei, am continuat să fiu alături de ei pe canalele de socializare și în mediul on-line. Ne consultăm frecvent legat de tot ceea ce implică participarea echipei în concursurile de robotică, implementarea proiectelor educaționale, imaginea echipei, etc. Mi-aș dori să le fiu alături mai mult din punct de vedere fizic, cu toate că sunt conștientă că le place independența de care au parte.

Dacă ți-am trezit interesul prin această scrisoare și vrei să descoperi mai multe despre experiența noastră, care poate deveni și a ta, te rog să îmi scrii pe adresa școlii! Aștept cu interes răspunsul tău!

Expeditor: prof. Amelia Stoian,
mentor Modus Vivendi

Un adevărat „Modus Vivendi”

Echipa de robotică Modus Vivendi din cadrul Colegiului Național „Mihai Eminescu” a fost înființată în anul 2017, atunci când a participat la al doilea sezon al concursului național BRD First Tech Challenge organizat în România de către asociația „Nație Prin Educație”.

Numele echipei provine de la sintagma latină „Modus Vivendi”, expresie ce înseamnă „mod de viață”. De-a lungul scurtei sale istorii, echipa a reușit să obțină rezultate remarcabile: calificarea de două ori la etapa națională (sezoanele 2017-2018 și 2018-2019), premiul „Nație prin Educație” la etapa națională a sezonului 2017-2018, premiul „Inspire Award” la etapa regională desfășurată la Cluj în sezonul 2018-2019 și premiul „Connect Award” în sezonul 2020-2021 la etapa regională Cluj. De asemenea, o altă reușită semnificativă a echipei a fost organizarea evenimentului „OraDeA Cunoaște”, activitate care a contribuit enorm la reușita echipei în sezonul 2018-2019.

Prima oară când am auzit de echipa „Modus Vivendi” a fost în clasa a IX-a, prin

intermediul proiectului de robotică „RobotEm”, mentorat de către domnul profesor Nagy István, la care participam regulat. Deoarece domeniul roboticii mă pasiona, am fost încântat să aflu că, la finalul anului școlar, Modus Vivendi organiza recrutări. Împreună cu ceilalți colegi de la RobotEm am hotărât să ne încercăm norocul, dar după ce mai mulți profesori ne-au spus că nu are rost și că o astfel de activitate este doar o pierdere de timp și nu avem nimic de învățat din ea, am renunțat la idee.

Cu toate acestea, la finalul clasei a X-a, după o lungă perioadă de școală on-line, căutam o activitate în care să mă implic, iar când am văzut că Modus Vivendi organizează din nou recrutări am fost hotărât să nu renunț de această dată și să profit de oportunitate. Astfel, m-am alăturat echipei pentru sezonul 2020-2021. În acest stadiu, echipa era în mijlocul unui proces de reformare, mulți membri renunțând pe parcurs la acest proiect, astfel că la începutul competiției eram doar șapte candidați. Provocarea a devenit cu atât mai grea când s-a anunțat că respectivul sezon se va desfășura integral on-line, datorită situației pandemice.

Acest lucru nu ne-a descurajat însă, noi fiind determinați să dăm tot ce e mai bun pentru a obține rezultate comparabile cu cele ale generațiilor anterioare. Cele mai importante lucruri au fost să ne definim concret obiectivele și să comunicăm cât mai mult unii cu alții pentru a evita conflictele în

echipă. Chiar dacă pe parcursul anului am reușit să implementăm mai multe proiecte care să ne conecteze cu comunitatea STEM, precum: „Provocarea Micro: bit de la micro la macro” și „Trade 3D Knowledge for Education”, prioritatea noastră a rămas mereu conceperea și construirea unui robot care să ne califice la etapa națională sau să câștigăm un premiu la etapa regională. Totuși, a construi un robot nu este un lucru chiar atât de ușor, mai ales dacă în echipă se află doar novici în ceea ce privește cunoștințele acestui domeniu.

De-a lungul sezonului ne-am confruntat cu fel și fel de provocări, atât de organizare, cât și tehnice, însă, întotdeauna, am fost perseverenți, am depășit momentele grele și am învățat din greșelile noastre. În perioada ianuarie-mai, am participat la mai multe demonstrații pentru a obține experiență și a simți presiunea participării la un concurs de o asemenea anvergură. Eu am fost unul din cei doi driveri ai robotului și am simțit această presiune din plin, deoarece în mâinile mele nu era doar o manetă care controla robotul, ci și efortul comun al echipei, în speranța de a obține un rezultat care să reprezinte munca depusă.

Însă, uneori, această presiune devenea copleșitoare. Desigur că au existat și meciuri în care robotul nu și-a îndeplinit cerințele sau unele mecanisme au cedat efectiv și, astfel, atmosfera din sala de lucru devenea una posomorâtă, deoarece simțeam că am eșuat. Cu toate acestea, eșecurile sunt firești și inevitabile, iar singurul lucru important la ele este cum faci să te ridici după ce ai fost doborât și care e atitudinea pe care ești dispus să o adopți în continuare pentru a-ți atinge scopul.

Toată munca, toate ideile puse în practică, fie ele bune sau nu, toate orele petrecute la școală lucrând la îmbunătățirea constantă a robotului au fost recompensate la finalul lunii mai, când în urma participării la etapa regională Cluj a concursului BRD First Tech Challenge, am câștigat locul 3 la

premiul „Connect Award”. Bucuria tuturor membrilor echipei a fost una nemaipomenită, văzând că efortul depus a fost răsplătit, cu toate că nu ne-am calificat la etapa națională.

Această experiență a fost una care mi-a schimbat viața. Participarea în cadrul echipei de robotică nu doar că mi-a permis să pun în aplicare noțiunile teoretice învățate la școală, la materii precum matematică, informatică și fizică, dar mi-a permis să învăț și mai multe despre oameni. Lucrul în echipă, comunicarea cu alte persoane, vorbitul în public, sunt toate calități pe care am reușit să le dezvolt datorită implicării în Modus Vivendi. De aceea, eu susțin că implicarea în astfel de activități extracurriculare nu doar că este benefică, ci poate schimba complet perspectiva cuiva despre sine însuși și lumea în care trăiește. Niciun moment pe care l-am petrecut lucrând în sala de robotică nu simt că este unul pierdut și bagajul de cunoștințe cu care m-am alăturat echipei s-a mărit și va continua să se mărească până când voi părăsi echipa.

Anul acesta ne aflăm într-un nou sezon competițional, cu noi membri și noi provocări, dar determinarea pentru a obține rezultate rămâne aceeași. Cel mai potrivit mod de a încheia acest articol este prin a pune accent pe numele echipei, „Modus Vivendi”, care, cum scriam și la început, înseamnă „mod de viață”, iar această expresie, datorită experiențelor din cadrul echipei, a căpătat un înțeles aparte pentru mine, fiindcă simt că mă regăsesc în ea, la fel de mult precum colegii mei de echipă,

David Hochhauser, clasa a XII-a F

După aproape 3 ani de „Modus Vivendi”

La începutul verii anului 2019, după ore, mă aflu pe coridorul școlii de la etajul al doilea, în fața sălii unde se află sediul echipei de robotică Modus Vivendi. Aveam 16 ani și eram clasa a IX-a. Eram însoțit de un prieten care a fost drăguț să stea la o vorbă cu mine cât timp așteptam venirea membrilor Modus, care organizau preselecții pentru înscrierea în cadrul echipei. Doream să mă alătur lor și așteptam cu nerăbdare să intru la interviu. Am intrat ultimul, exact după o fostă colegă de clasă din școala gimnazială. În sala de robotică, mesele erau așezate într-un semicerc, cu un scaun în mijloc. La mesele din fața scaunului erau așezați câțiva elevi cu pixuri și foi la îndemână. În stânga și în dreapta meselor erau alți elevi care stăteau ori pe bănci, ori în picioare. Alături de ei stătea și o profesoară, dar, surprinzător, nu am realizat prezența ei pe moment. Când am intrat s-a făcut liniște. Am salutat, m-am așezat pe scaun și am așteptat să fiu întrebat ceva. Liniștea era atotcuprinzătoare. La un moment dat, un elev care stătea în fața mea, dar un pic mai la dreapta, se uită direct la mine și îmi spune:

„Zi-ne o glumă!”

Aceasta este prima mea amintire legată de experiența Modus Vivendi. Privind acum în trecut, după aproape 3 ani de activitate în

echipa de robotică, pot să zic că nu regret nimic. Mi-am depășit limitele, am cunoscut persoane noi și am căpătat extrem de multe abilități folositoare. În schimb, drumul parcurs a fost plin de obstacole.

Revenind la interviu, nu mai țin minte întrebările care mi-au fost puse, cu excepția uneia: „Ce statut vrei să ai în echipă, membru sau voluntar?”. Eu am răspuns că doresc să fiu voluntar până mă acomodez și realizez dacă robotica e pentru mine sau nu. Diferența dintre a fi voluntar sau membru e aceea că un membru are mai multă responsabilitate și, în general, mai mult de lucru decât un voluntar.

Mai târziu am primit vestea că am fost acceptat în echipă și am fost invitat la sediu după finalizarea orelor de curs. M-am dus și astfel i-am cunoscut pe majoritatea membrilor activi ai grupului. Așa am ajuns să fac parte din Modus Vivendi.

Pe la jumătatea lui aprilie, anul 2020, am fost contactat pe messenger de mentorul nostru, doamna profesoară Stoian Amelia, cu propunerea să devin membru complet, propunere pe care am acceptat-o. Pandemia tocmai ce ajunsese și în România, școlile fiind închise din 11 martie. Primul proiect la care am participat a fost filmarea și editarea unui interviu în care membrii fondatori

povesteau despre experiența lor în echipă. La începutul lunii mai a anului 2020, pe pagina de facebook a echipei a fost anunțată integrarea mea ca și membru activ în Modus Vivendi.

Următorul proiect la care am contribuit a fost „Azi o mască, mâine o viață”, în care ne-am angajat să donăm 800 de viziere spitalelor locale în contextul pandemic global. Contribuția mea s-a rezumat la ideea de nume pentru proiect și la printarea primei tranșe de viziere până așteptam să ne sosească nouă imprimantă, un Prusa i3-Mk3s. Chiar dacă contribuția mea nu a fost una majoră în cadrul acestui proiect, am fost alături de colegii mei care s-au ocupat de tipărirea celor peste 770 de viziere. I-am admirat pentru munca depusă și devotamentul de care au dat dovadă. Proiectul a fost un succes enorm, care ne-a unit pentru prima oară în vederea îndeplinirii unui obiectiv comun.

Anul în care eu am intrat în echipă a fost unul dificil, deoarece eram într-un format complet nou și asta era debusolant pentru toți. Cum ar fi trebuit să ne organizăm? În câte departamente să ne împărțim echipa? Nu știam răspunsurile la aceste întrebări, așa că am apelat la membrii fondatori. Ei au organizat un workshop cu noi, în cadrul căruia am avut ocazia să ne cunoaștem mai bine și să găsim o soluție la problema organizării. La finalul atelierului, echipa a rămas împărțită în 4 departamente: proiectare 3D, asamblare, programare și marketing, cel din urmă fiind divizat intern

în două subdepartamente: relații publice (PR) și strângere de fonduri (FR). Fiecare responsabil de departament a fost ales democratic și toată lumea a fost mulțumită de rezultat. Eu am candidat și am fost ales pentru a conduce departamentul de programare, rol pe care-l am până în ziua de azi.

A urmat un sezon palpitant pentru Modus Vivendi. Pandemia a forțat mutarea concursului BRD First Tech Challenge, la care echipa participa din al doilea sezon organizat în țara noastră, în mediul on-line, acest lucru însemnând că trebuia să filmăm meciurile după anumite indicații care se schimbau de la o săptămâna la alta datorită circumstanțelor. Aceste cauze erau provocatoare pentru toți, inclusiv pentru organizatori. La cele spuse anterior se adaugă faptul că eram puțini membri și că sezonul acela trebuia să ne descurcăm cu un buget redus.

Așadar cu toate vicisitudinile aveam nevoie de soluții, rapid. Pentru a rezolva lipsa de personal implicat am organizat o recrutare în mijlocul sezonului, completându-ne echipa cu încă 5 voluntari și am mandatat ca fiecare membru sau voluntar să își aleagă 2 departamente în care să activeze. Pentru a rezolva lipsa de fonduri am aplicat pentru diverse proiecte finanțate, am cerut sponsorizări de la firme private, inclusiv de la persoane fizice, am creat o taxă mică, lunară, plătită de fiecare membru și voluntar, pentru a ne asigura că avem întotdeauna bani puși deoparte și ne-am descurcat cu mai puține piese. Iar pentru a ne adapta la noul stil de a juca meciuri, am decis să participăm la cât mai multe demo-uri, simulări organizate de alte echipe. Cu toate aceste obstacole, am reușit să asamblăm un robot bun și să câștigăm un premiu la regionala de la Cluj, premiul „Connect Award”. Nu am trecut mai departe la națională, dar faptul că am rămas uniți și că am reușit să luăm un premiu în cele mai provocatoare circumstanțe e cea mai mare

victorie a echipei.

Anul acesta ne așteaptă o provocare nouă, pandemia încă face ravagii și nu știm dacă regionalele se vor ține fizic sau on-line, dar suntem mai pregătiți ca niciodată. În vară, am ținut cursuri din diverse domenii, astfel încât fiecare membru sau voluntar, vechi sau nou, să fie pregătit pentru ce urmează.

Acesta va fi ultimul meu an de activitate. Pentru mine, aceștia au fost cei mai frumoși ani ai vieții mele și nu regret să fi fost membru al echipei de robotică Modus Vivendi din Oradea.

Vlad Durdeu, clasa a XII-a F

Premiul Highly Commended pentru echipa LionTech a Colegiului Național „Mihai Eminescu” la prima participare la AstroPi.

Motto: „Lion heart, Lion soul, LionTech”.

Este nevoie de robotică în școală? Categorie că da. Pentru că deschide orizontul spre o tehnologie care e din ce în ce mai căutată pe piață. Găsim tehnologie peste tot. Robotica ar putea părea un domeniu nou, dar devine din ce în ce mai populară. Dezvoltarea tot mai mare a industriilor 4.0 și a programelor spațiale private a deschis posibilități pentru

robotica spațială. Acestea au devenit motivul principal pentru extinderea roboticii în școli. De ce robotică spațială? Robotica spațială este o industrie nouă și interesantă. Scopul acesteia este de a crea o tehnologie care să poată funcționa în spațiu. Roboții pot fi utilizați în multe moduri, inclusiv în explorarea spațiului cosmic, în misiunile științifice de explorare a pământului și în apărarea planetară. Aceștia servesc ca asistenți pentru astronauți sau pentru alți cercetători de pe pământ. Robotica spațială este însă multidisciplinară, printre domeniile principale aflându-se programarea computerelor și ingineria.

Majoritatea oamenilor cred că robotica implică instrumente scumpe și are o curbă de învățare abruptă. Dar asta nu este adevărat. Lucrul grozav despre robotică este că poți începe cu echipamente ieftine și poți avansa mai apoi. Și aspectul cel mai grozav despre tehnologie este că există tone de resurse gratuite pe care le poți folosi pentru a învăța robotica.

Raspberry Pi este una dintre cele mai populare plăci pentru învățarea programării. Este un computer de mărimea unui card de credit, care rulează Linux. Este suficient de puternic pentru a rula procesarea de text, a reda videoclipuri și jocuri și poate chiar rula foi de calcul tabelar. Folosind această placă de programare puteți construi roboți, dispozitive inteligente și puteți controla lucrurile folosind senzori. Este perfectă pentru a învăța robotica. În 2015, Fundația Raspberry Pi a trimis două microcomputere Raspberry Pi pe Stația Spațială Internațională, în colaborare cu Agenția Spațială Europeană, apoi a lansat o provocare studenților și elevilor din Marea Britanie. Aceștia au avut de scris linii de cod foarte simple, care au fost apoi rulate în spațiu, pe ISS. Ideea a prins, iar de atunci provocarea lor se întâmplă în fiecare an, la scară europeană și poartă numele de

Membrii echipei de la stânga la dreapta -Marian Vlad, Mihnea Popovici, Mădălin Toma, Elisa Erzse

AstroPi.

Programul AstroPi este coordonat de Agenția Spațială Europeană și provoacă echipe de elevi de liceu să creeze proiecte care să poată fi derulate la bordul SSI. Proiectele sunt concepute pentru a-i învăța pe elevi despre vreme, climă și spațiu și aceștia trebuie să-și demonstreze capacitatea de a lucra cu senzori, date de telemetrie și fotografii. Scopul este ca elevii să învețe programare, robotică și învățare automată, precum și să dezvolte o aplicație reală bazată pe inteligență artificială.

LionTech. Nume ambițios, nu-i așa? Ar trebui să fie. Chiar dacă nu știai că „Leul” are o semnificație anume, acest nume reprezintă ambițiile acestui grup. Deși s-a format recent, echipa LionTech a performat încă de la prima participare în competiția AstroPi. Membrii ei sunt Elisa Erzse, Mihnea Popovici, Mădălin Toma și Marian Vlad, toți cei patru fiind elevi în clasa a X-a G, profilul matematică-informatică, coordonați de profesoara lor de informatică Amelia Stoian și de Daniel Erzse, coordonator și al Coderdojo Oradea.

Ce ne-au declarat membrii echipei despre proiectul AstroPi?

- „Suntem mândri pentru premiul Highly Commended obținut la prima noastră participare în competiție”.
- „Dacă ești pasionat de tot ceea ce se întâmplă în spațiu și dacă îți place să programezi, sfatul meu e să vă formați o echipă și să vă înscrieți pentru a participa la acest proiect.”
- „Misiunea noastră AstroPi pentru stația spațială a fost un succes extraordinar! Am visat, am realizat și am luat acasă un premiu extrem de râvnit, pe care îl vom prețui în anii următori.”
- „Totul începe cu pasiunea și cu dorința de a învăța mai mult decât ceea ce ți se oferă la școală, iar acest proiect mi-a dat această șansă. Nu a

Insula Sahalin, captura de pe ISS făcută de programul scris de echipa LionTech

contat cu ce bagaj de cunoștințe am intrat în echipă, ci a fost important cât de mult am fost dispus să învăț.”

LionTech a câștigat primul premiu important care a pus Oradea pe harta competițiilor de robotică spațială din România și internațională și se pregătește de un nou sezon în competiția AstroPi 2021-2022. Care este marele secret al succesului echipei? Toți sunt foarte entuziaști, vor să învețe mai multe, dar vor și să-și împărtășească cunoștințele cu ceilalți. Ei cred că valoarea experienței lor, în următorii ani, va fi foarte importantă, mai ales în domeniul educației. Răspunsul la întrebare este că au contat, de asemenea, și munca în echipă și angajamentul lor, visele copilăriei, dragostea, pasiunea și voința de a câștiga, de a-și dovedi singuri că o pot face.

Într-un timp scurt, pe baza muncii intense și cu sprijinul primit, echipa de tineri programatori de la LionTech și-a pus o amprentă distinctă pe competiție atât la nivel național, cât și internațional. Ei au arătat comunității românești calitatea muncii în care sunt implicați, precum și

potențialul lor de a concura cu succes la nivel internațional. Chiar dacă LionTech este o echipă relativ nouă, ei au reușit să creeze un proiect de înaltă calitate, unul cu un grad ridicat de profesionalism, care a demonstrat că nu caută doar să participe la competiție, ci își doresc să câștige. „Suntem extrem de mândri că am ajuns până aici și sperăm să avem o performanță similară în actuala competiție AstroPi, pentru că, după cum se spune, trebuie să îndrăznești ca să câștigi”, a spus Elisa, singura fată din echipă.

A ajunge pe podium în competiția internațională AstroPi nu este o misiune simplă. La start și-au depus proiectele 428 de echipe din 23 de țări. În septembrie 2020, membrii echipei s-au înscris în competiția Agenției Spațiale Europene, aflată la a VI-a ediție, fiind prima lor participare la un concurs internațional. Pentru a se califica în faza a doua a competiției și pentru a putea programa calculatoarele Raspberry Pi aflate la bordul Stației Spațiale Internaționale, grupul de tineri liceeni pasionați de informatică și robotică a fost nevoit să

proiecteze o misiune științifică de colectare și analiză a imaginilor satelitare și a datelor de telemetrie ale ISS pentru a putea analiza traiectoria acestora în timpul misiunii și pentru a măsura viteza stației spațiale pe orbită.

Puțin mai târziu, în aprilie 2021, membrii LionTech au aflat că se numără printre cele 232 de echipe europene care au avansat în a treia fază și că misiunea lor a primit „Flight Status” și va rula timp de trei ore pe Stația Spațială Internațională. În faza finală, echipa a primit de pe ISS datele colectate de experimentul lor și a trebuit să analizeze și să scrie un scurt raport despre rezultatele misiunii și constatările lor. Aici, „leii” au fost puși în situația de a învăța, în cadrul acestei competiții, pe lângă limbajul de programare Python și tehnici de colectare, prelucrare și analiză a imaginilor (descompunerea imaginilor pe canale de culoare RGB, construirea unui index normalizat pe baza canalelor roșu și albastru din imagini). Echipa a capturat imagini de pe ISS și le-a analizat pentru a determina, ca misiune secundară, viteza stației pe orbită. S-a dovedit că 65% dintre imagini erau acoperite de nori, așa că echipa a creat un clasicator de nori folosind o rețea neuronală convoluțională.

„Personal, am reușit să învăț mai multe despre programarea în Python, despre funcționarea unui computer și rularea unui cod pe acesta, am învățat despre Visual Studio Code (VSC), care este un editor de cod, cu ajutorul căruia poți programa în extrem de multe limbaje de programare și, totodată, am învățat despre algoritmi despre care nici nu știam că există și pe care nu ai ocazia să îi înveți la școală”, a declarat Mădălin despre participarea sa în cadrul proiectului.

AstroPi a fost și competiția care a deschis porțile unei noi frontiere, competiția națională CanSat, unii dintre membrii echipei dorind să se înscrie anul acesta în această competiție. Performanța echipei

este cu atât mai importantă cu cât, la prima participare, au pus numele Colegiului Național „Mihai Eminescu” pe aceeași pagină și în aceeași categorie cu cele ale Colegiului Național Sf. Sava și Colegiului Național de Informatică Tudor Vianu, din București, experiența câștigată și sentimentul fiind magnifice. Proiectul LionTech este dovada adusă elevilor că aceștia pot realiza multe și toate eforturile lor pot aduce rezultate deosebite.

Programul AstroPi este cel mai bun exemplu al modului în care elevii pot învăța să gândească „outside of the box”, pentru că îi încurajează să inoveze și să-și asume riscuri, chiar și atunci când lucrurile nu merg conform planului. Ei pot aduce contribuții la dezvoltarea științei și explorarea spațiului prin programe precum AstroPi.

Deci ce înseamnă LionTech? Înseamnă munca, perseverența, studiul și dăruirea elevilor pasionați de informatică și robotică.

“Learning happens when we take risks. Space is not an easy road, but it is a beautiful journey.”

**Elisa, Mihnea, Mădălin, Vlad
a.k.a LionTech**

Acest articol a fost „îmbunătățit” folosind rețeaua neuronală GPT-3 de la OpenAI. A fost revizuit însă pentru acuratețe de către noi, oamenii.

Sursa: <https://astro-pi.org/about>

Cartea de vizită

Rezultatele elevilor din timpul anului școlar 2020-2021

CATEDRA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Concursul „Vacanța în pandemie”, organizat de Club KiwanisArt Oradea

Premiul II - Mircea Pascovici, clasa a XII-a B, profesor Ardelean Laura-Teodora

Premiul III - Țanț Maria Laura, clasa a XII-a C, profesor Dumitraș Monica

Concursul „Sărbători în pandemie”- proză, organizat de Club KiwanisArt Oradea

Premiul I - Mircea Pascovici, clasa a XII-a B, profesor Ardelean Laura-Teodora

Premiul II - Țanț Maria Laura, clasa a XII-a C, profesor Dumitraș Monica

Premiul III - Popa Bogdan, clasa a XI-a D, profesor Crețiu Florica

Concursul Județean „Sărbătoarea Mărului”, cu participare internațională, Secțiunea II, înscris în CAEJ- Brașov, nr 306/16.01.2020 poz 5

Premiul II - Vida Alessia Daria, clasa a IX-a B, profesor Porge Adela

Premiul II - Deac Anastasia Maria, clasa a X-a E, profesor Duica Sorina

Concurs național de creație artistică „Zâmbet de copil în zbor de fluturi”, ediția a V-a, 2021

Mențiune specială - Biriș Tudor Cristian, clasa a IX-a C, profesor Dumitraș Monica

Simpozionul național „Marile personalități ale culturii românești”

Premiul II - Duma Antoniu Dan, clasa a XII-a C, profesor Dumitraș Monica

Concurs Șezătoarea literară „Din zestrea bunicii”, în cadrul Proiectului de Parteneriat Interjudețean Online „Cartea, prietena mea”

Diplomă de merit - Deac Anastasia Maria, clasa a X-a E, profesor Duica Sorina

Concursul Național „Ion Creangă” de creație literară – Povești

Premiul I – Slab Bianca-Iulia, clasa a XII-a B, profesor Ardelean Laura-Teodora

CATEDRA DE LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ

Concurs de ortografie „Implom József”, faza națională

Diplomă de participare - Kocsis Beatrix, clasa a IX-a I, profesor Agoston-Palko Emese

Concurs de lingvistică „Unikornis”, faza națională

Diplomă de participare - Hochhauser Nóra, clasa a IX-a I, profesor Agoston-Palko Emese

Diplomă de participare - Kovács-Truczka Panna-Dalma, clasa a X-a I, profesor Agoston-Palko Emese

Diplomă de participare - Hochhauser Ronald, clasa a XI-a J, profesor Agoston-Palko Emese

CATEDRA DE LIMBI ROMANICE

Concurs național de muzică francofonă „Chants. Sons sur scene”, coordonat de Association Roumaine des Professeurs Francophones

Premiul III -Oprea Daria Carina, clasa a IX-a C, profesor Ardelean Camelia

Concurs național de eseuri în limba franceză „Kiwanis și francofonie”, ediția 2021 - „Ces Roumains contemporains, qui font la France, font l'honneur de la Roumanie”

Premiul II - Somma Lavinia, clasa a XI-a C, profesor Ardelean Camelia

CATEDRA DE MATEMATICĂ

Olimpiada Gazeta Matematică - organizată de Societatea de Științe Matematice în România

Etapa a doua

Premiul III - Serac Alexandra, clasa a V-a, profesor Chiscoci Florica

Mențiune - Birou Alissia, clasa a VIII-a, profesor Serac Călin

CATEDRA DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE

Competiția regională pentru elevii de liceu MegaDezbateri 2020 ediția a IV-a (etapa de calificări Oradea), organizat de AGORA Debate

Premiul II - Zaha Diana, clasa a XII-a G, profesor Groza Elvira

Premiul II - Bara Ana-Maria, clasa a XI-a E, profesor Groza Elvira

Premiul II - Soltănel Ioana Ruxandra, clasa a XII-a E, profesor Groza Elvira

Campania Internațională 19 Zile de activism împotriva abuzului și violenței față de copii și tineret

Diplomă de participare -Echipa : Avram Vanesa, clasa a XI-a C, Borza Diana, clasa a XI-a C, Chelaru Cosmina-Ioana, clasa a XI-a C, Cîrț Darius, clasa a XI-a C, Ferariu Timeea, clasa a XI-a C, Sârb Patricia, clasa a XI-a C, Somma Lavinia, clasa a XI-a C, Tulvan Oana, clasa a XI-a C, Ruzsa Anda, clasa a XI-a C, Țicra Roxana, clasa a XI-a C, Tripa Delia, clasa a XI-a C, profesor Groza Elvira

Vârstele filosofiei, organizat de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași în parteneriat cu Ministerul Educației

Premiul III - Chișbora Mihnea, clasa a XII-a C, profesor Groza Elvira

Mențiune - Bot Aruna, clasa a XII-a C, profesor Groza Elvira

Diplomă de participare - Letea Teodora, clasa a XII-a C, profesor Groza Elvira

Competitia Company of the Year 2021, în cadrul programelor Junior Achievement - etapă a competiției JA Europe Enterprise Challenge 2021

Diplomă de participare *semifinală* - Durdeu Vlad, clasa a XI-a F, profesor Plugar Erika

Diplomă de participare *semifinală* - Puscas Daria, clasa a X-a F, profesor Plugar Erika

Diplomă de participare *semifinală* - Robi Nagy, clasa a X-a F, profesor Plugar Erika

Diplomă de participare *semifinală* - Simoc David, clasa a X-a F, profesor Plugar Erika

CATEDRA DE INFORMATICĂ

Olimpiada Societății pentru Excelență și Performanță în Informatică

Etapa județeană

Premiul I - Kover Norbert Alexandru, clasa a XI-a F, profesor Kelemen Erzsébet

Premiul I - Higged Erik, clasa a XI-a F, profesor Kelemen Erzsébet

Premiul II - Sasu Daniel-Vlad, clasa a XI-a F, profesor Kelemen Erzsébet

Premiul III - Zaha Diana Nicoleta, clasa a XII-a G, profesor Kelemen Erzsébet

Etapa națională

Diplomă de participare - Kover Norbert Alexandru, clasa a XI-a F, profesor Kelemen Erzsébet

Olimpiada de Informatică în Echipe - etapele preliminare fazei naționale, organizat de Colegiul Național de Informatică Piatra-Neamț în calitate de *Școală Lider*

Diplomă de participare - Kover Norbert Alexandru, clasa a XI-a F, profesor Kelemen Erzsébet

Diplomă de participare - Higged Erik, clasa a XI-a F, profesor Kelemen Erzsébet

Diplomă de participare - Sasu Daniel-Vlad, clasa a XI-a F, profesor Kelemen Erzsébet

Diplomă de participare - Zaha Diana Nicoleta, clasa a XII-a G, profesor Kelemen Erzsébet

Concurs județean Trade 3D Knowledge for Education

Premiul I - Hochhaser Roland, clasa XI-a J, profesor Teutsch Tünde

BRD First Tech Challenge - competiție de robotică, faza regională

Premiul III - Simoc David, clasa a X-a F, profesor Stoian Amelia

Premiul III - Toth Dominik, clasa a X-a F, profesor Stoian Amelia

Premiul III - Chiș Corina, clasa a X-a F, profesor Stoian Amelia

Premiul III - Nagy Robert, clasa a X-a F, profesor Stoian Amelia

Premiul III - Durdeu Vlad, clasa a XI-a F, profesor Stoian Amelia

Premiul III - Hochhaser David, clasa a XI-a F, profesor Stoian Amelia

Premiul III - Chirilă Ioana, clasa a XI-a B, profesor Stoian Amelia

Premiul III - Fanea Larisa, clasa a XI-a D, profesor Stoian Amelia

Premiul III - Pop Mihail, clasa a XI-a E, profesor Stoian Amelia

Premiul III - Marian Vlad, clasa a IX-a G, profesor Stoian Amelia

AstroPi Mission Space Lab - competiție internațională de robotică spațială

Premiul Highly Commended Team - Marian Vlad, clasa a IX-a G, profesor Stoian Amelia

Premiul Highly Commended Team - Popovici Mihnea, clasa a IX-a G, profesor Stoian Amelia

Premiul Highly Commended Team - Erzse Elisa, clasa a IX-a G, profesor Stoian Amelia

Premiul Highly Commended Team - Toma Mădălin, clasa a IX-a G, profesor Stoian Amelia

Simpozionul internațional „Brainstorming în Agora Cercurilor Studențești”

BACStud2020

Premiul I - Birtalan Csaba-Adrian, profesori Kelemen Erzsébet / Nagy István

Premiul I - Bureția Alex-Dian, profesor Kelemen Erzsébet

Programul de mentorat „Descoperă-ți pasiunea în IT” ediția a VI-a

Premiul special Fortech (locul IV) - Chiș Corina-Maria, clasa a X-a F

Premiul special Fortech (locul IV) - Tomoiaga Dragoș-Andrei, clasa a XI-a G

Premiul special Fortech (locul IV) - Sasu Daniel-Vlad, clasa a XI-a F

Premiul special Fortech (locul IV) - Higyed Erik, clasa a XI-a F

Premiul special Fortech (locul IV) - Cuc Vladimir, clasa a XI-a F,

Premiul special Fortech (locul IV) - Marian Daria Georgiana, clasa a XII-a F
profesor coordonator Bolea Maria-Cristina

Concurs Internațional de desen „Dessine-moi ton rêve de Paix”

Diplomă de participare - Samuilă Iris Alexandra, clasa a VIII-a, profesor Sim Felicia

CATEDRA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Concurs Național „Micii Olimpici”, CAER poz.1100

Premiul I - Bende Andrea, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul I - Covacic Milan, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul I - Muszkas Cynthia clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul II - Lontiș Sofia, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul II - Marian Anastasia, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul II - Budo Ivena, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul II - Goga Maria, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul II - Ilisie Cezar, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul II - Fodor David, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul II - Fekete Paul, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul III -Lasca Mara, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul III -Pintiuța Andrei, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Concurs Național „Amintiri din copilărie” CAER poz.1097

Premiul I - Bende Andrea, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul I - Covacic Milan, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul I - Lontiș Sofia, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul II - Ilisie Cezar, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul III - Doca Alexandra, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul III - Goga Maria, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Concurs Național de creație artistico-plastică, CAER 2020, ediția a VI „Primăvara ca o poveste”

Premiul I - Bende Andrea, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Premiul II - Lasca Mara, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

Concurs Național de creație artistico-plastică „Ruginiu de toamnă”, CAER 2020, poz. 1615

Mențiune - Bende Andrea, clasa a IV-a, profesor Corodeanu Lavinia/ Bar Mirela

CENTRUL DE DOCUMENTARE ȘI INFORMARE

Concursul Județean „Sărbătoarea Mărului”, cu participare internațională, Secțiunea II, înscris în CAEJ- Brașov, nr 306/16.01.2020 poz 5

Premiul III - Ilisie Jasmine Patricia, clasa a X-a E, profesor Balas Delia

Premiul III - Sarca Maria Alessia, clasa a X-a E, bibliotecar Malița Silvia

CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR NR 2

Campionatul Național de sală tineret ediția 38 București 5-6 feb. 2021

Locul II -Fandly Mark 800m - 1;53.95min, profesor Florin Indrie

Locul II -Rengle Alesia înălțime - 1,70m, profesor Florin Indrie

Campionatul Național de sală junior 1 U20 ediția 51 București 26-27 feb. 2021

Locul II -Fandly Mark 800m - 1;53.04min, profesor Florin Indrie

Locul II -Rengle Alesia înălțime - 1,77m, profesor Florin Indrie

Campionatul Balcanic U 20 13.02.2021 Sofia

Locul I -Fandly Mark 800m - 1;54.81min, profesor Florin Indrie

Campionatul Național Seniori și Tineret 4-5.06.2021 Cluj Napoca

Locul II -Fandly Mark 800m - 1;49.96min, - **tineret**, profesor Florin Indrie

Locul III - Fandly Mark 800m - 1;49.96min, -**seniori** profesor Florin Indrie

Locul II -Rengle Alesia înălțime - 1,73m, - **tineret**, profesor Florin Indrie

Locul III --Rengle Alesia înălțime - 1,73m, - **seniori** profesor Florin Indrie

Campionatul Balcanic U 20 12-13.06.2021 Istambul

Locul V -Fandly Mark 800m - 1;53,33 min, profesor Florin Indrie

Locul V -Rengle Alesia înălțime - 1,73m, profesor Florin Indrie

Campionatul Național Copii 1,2,3 Etapa de Zonă 11.06.2021 Cluj Napoca

Copii 1

Locul II - Biro David 80m - 10,90s, profesor Florin Indrie

Locul I - Abrudan Florin 80m - 10,90s, profesor Florin Indrie

Locul I - Abrudan Florin lungime -4,43m, profesor Florin Indrie

Locul III - Barbu Teodor 200m - 35,60s, profesor Florin Indrie

Locul III - Raita Giulia - 200m - 32,21s, profesor Florin Indrie

Copii 2

Locul III - Țîmpu Vlad - 80m - 12,02s, profesor Florin Indrie

Copii 3

Locul III - Silaghi Maria- triathlon 942 p, profesor Florin Indrie

Campionatul European U 20 15-18.07.2021 Tallinn

Locul 24 -Fandly Mark 800m - 1;54.51min, profesor Florin Indrie

Campionatul Național U 20 30-31.07.2021 Pitești

Locul I --Rengle Alesia înălțime - 1,82m, profesor Florin Indrie

Campionatul Mondial U20 17-22.08.2021 Nairobi

Locul 12 -Rengle Alesia înălțime - 1,78m, profesor Florin Indrie

Locul 25 -Fandly Mark 800m - 1;52.81min, profesor Florin Indrie

Locul 7 - Fandly, Bondoc, Niculiță -4X400m, 3,10,07 min, profesor Florin Indrie

Situație întocmită de dna bibliotecar Silvia Malița